C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Verne_Jules-Archipel v plamenech.pdb

PDB Name: Verne Jules-Archipel v plamenec
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 2.5.2007
Modification Date: 2.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

JULES VERNE
Archipel v plamenech
NÁVRAT - BRNO 1994

I. KAPITOLA
Loď na širém moři

18. října 1827 k páté hodině odpolední se snažila malá levantská loď, zachycující vítr, ještě než nastane noc, dorazit do přístavu Vityla u vjezdu do Koronského zálivu.
Tento přístav, bývalý Homérův Oitylos, leží v jednom ze tří hlubokých zářezů, které tvoří v Jónském a Egejském moři platanový list, k němuž bylo správně přirovnáno jižní Řecko. Na tomto listě se rozkládá starý Peloponés, Morea moderního zeměpisu. První z těchto zářezůna západě je Koronský záliv, ležící mezi Messenií a Magnem; druhý je Maratónský záliv, který široce rve břeh drsné Lakonie; třetí je Nauplijský záliv, jehož vody dělí Lakonii od Argolidy.
K prvnímu z těchto tří zálivů náleží přístav Vitylo. Leží na okraji východního břehu, a zabírá první přímořské svahy Taygetu, jehož horopisné pokračování tvoří kostru území Magna. Jeho bezpečné hloubky, poloha jeho průchodů, výšiny, které jej chrání, z něho činí jeden z nejlepších útulků na pobřeží, bičovaném ustavičně všemi větry středozemských moří.
Loď, plující co nejúporněji proti dost svěžímu severozápadnímu větru, nemohla být z vitylských nábřeží vidět. Dělila ji od nich ještě vzdálenost šesti až sedmi mil. Ačkoliv byla obloha velmi jasná, sotva byl okraj jejích nejvyšších plachet patrný na světlém pozadí nejzazšího obzoru.
Avšak co nebylo vidět zdola, bylo vidět shora, totiž z vrcholu výšin, ovládajících město. Vitylo je zbudováno amfiteatrálně na srázných skalách, které hájí starobylá akropole Kelafa. Nad ní se tyčí několik starých, zřícených věží pozdějšího původu než proslulé trosky Serapidova chrámu, jehož sloupy a hlavice jónského slohu dosud zdobí vitylský chrám. Blízko těchto věží se zvedají také dvě nebo tři malé, málo navštěvované kaple, spravované mnichy. Zde je nutné se zmínit o slovu „spravované“ a o titulu „mnich“, přikládaném kaluděrům na messenském pobřeží. Jeden z nich, který právě vyšel ze své kaple, bude moci být posuzován podle přírody.
V té době bylo náboženství v Řecku ještě zvláštní směsí pohanských legend a křesťanských nauk. Četní věřící pohlíželi na starověké bohyně jako na světice nového náboženství. I nyní, jak poznamenává Henry Belle, „slučují polobohy se svatými, šotky očarovaných údolíček s rajskými anděly, vzývajíce také sirény a panagijské furie“. Odtud pocházejí jisté podivné praktiky, anomálie, vzbuzující úsměv, a duchovní jsou občas silně na rozpacích, jak rozmotat tento málo pravověrný chaos.
Zvláště v první čtvrtině minulého století, v době, v níž se odehrává tato historie, byli duchovní na helénském poloostrově ještě větší ignoranti a mniši bezstarostní, naivní, důvěrní, „hodné děti“, zdáli se velmi málo schopní k řízení přirozeně pověrčivého lidu.
A kdyby kaluděrové bývali pouhými ignoranty! V některých částech Řecka, zvláště v divokých krajinách Magna, byli žebráky z přirozenosti i z potřeby, velicí lovci drachem, které jim někdy hodili milosrdní.
Pocestní, nemajíce jiné zaměstnání, než dávat věřícím líbat nějaký podvržený světcův obraz nebo udržovat světlo v lampě ve výklenku s nějakou světicí, zoufajíce si nad malým výnosem desátků, zpovědí, pohřbů a křtů, neostýchají se chudáci, rekrutovaní ostatně z nejnižších tříd, provozovat řemeslo zvědů - a jakých zvědů! - pro obyvatele pobřeží.
Vitylští námořníci, se povalují v přístavu po způsobu lazzaronů, kteří potřebují celé hodiny odpočinku po několikaminutové práci, se tedy zvedli, když spatřili, že jeden z jejich kaluděrů rychle sestupuje k osadě, a mává rukama.
Byl to muž mezi padesáti až pětapadesáti lety, nejen otylý, ale tlustý tou tloušťkou, kterou působí zahálka; jeho lstivá tvář mohla vzbudit jen málo důvěry.
„Eh, co se děje, otče, co se děje?“ zvolal jeden z námořníků a běžel k němu.
Vitylan mluvil oním nosovým přízvukem, který svádí k domněnce, že Nason byl jedním z předků Helénů, a oním maniotským nářečím, v němž se mísí řečtina, turečtina, italština a albánština, jako by pocházelo z dob babylonské věže.
„Obsadili snad Ibrahimovi vojáci taygetské výšiny?“ otázal se jiný námořník s bezstarostným posunkem, svědčícím o jeho velmi malém vlastenectví.
„Leda by to byli Francouzi, do kterých nám nic není!“ odpověděl první.
„Jsou si rovni,“ poznamenal druhý.

A tato odpověď svědčila o tom, že zápas, který právě dosáhl největší zuřivosti, jen málo zajímá tyto obyvatele nejzazšího Peloponésu, velmi se'lišící od severních Maniotů, kteří se tak skvěle vyznamenali za války o nezávislost. Avšak tlustý kaluděr nemohl odpovědět jednomu ani druhému. Zadýchal se, sestupuje po srázných svazích. Jeho astmatická prsa těžce oddychovala. Chtěl mluvit a nedařilo se mu to. Jeden z jeho helladských předků, voják od Maratónu, než padl mrtev, mohl aspoň ohlásit Miltiadovo vítězství. Nešlo však už o Miltiada ani o válku Athéňanů s Peršany. Tito divocí obyvatelé nejzazšího konce Magna jen tak tak že byli Řeky.
„Eh, mluv přece, otče, mluv přece!“ zvolal starý námořník, jménem Gozzo, netrpělivější než ostatní, jako by tušil, co mnich přichází ohlásit.
Tomu se konečně podařilo opět nabrat dech. Pak vztáhl ruku k obzoru.
„Loď na dohled!“ řekl.
A po těch slovech se všichni povaleči vztyčili, tleskali rukama, rozběhli se ke skalisku, ovládajícímu přístav. Odtamtud mohl jejich zrak přehlédnout větší část moře.
Cizinec by si byl mohl myslet, že toto vzrušení bylo způsobeno zájmem, který přirozeně působí každá loď, přicházející ze širého moře, na námořníky, dychtivé událostí, které se dějí na moři. Nebylo tomu tak, naopak, mohla-li nějaká zajímavá otázka vzrušit tyto tuzemce, pak to bylo ze zcela zvláštního hlediska.
Vskutku, v době, co toto píšeme, - ne v době, kdy se udála tato historie, - je Magno ještě svérázným krajem Řecka, které se stalo nezávislým královstvím z vůle evropských mocností, které podepsaly drinopolský mír roku 1829. Maniové nebo aspoň ti toho jména, žijící na těchto táhlých výběžcích, mezi zálivy, zůstali napolo barbary, kterým záleželo více na své volnosti než na volnosti své vlasti. Proto bylo za všech dob téměř nemožné uvést do poslušnosti tento nejzazší jazyk dolní Morey. Ani turečtí janičáři, ani řečtí četníci ho nemohli pokořit. Byli to rváči, podléhající jako Korsičané rodinné nenávisti, která může uhasnout jenom v krvi, rození dobrodruzi a přece pohostinní, vrahové, vyžaduje-li krádež vraždy, nicméně se tito drsní horalé považují za přímé potomky Sparťanů; avšak skrývajíce se v rozvětveném Taygetu, kde jsou tisíce malých citadel nebo-li „pyrgos“, téměř nepřístupných, hrají velmi rádi úlohu středověkých rytířů, jejichž feudální práva byla uplatňována nožem a karabáčem.
Nuže, jsou-li Maniové ještě dnes polodivocí, lze si snadno představit, jakými byli před 120 lety. Nežli hlídky parních lodí omezily jejich loupežení na moři v první třetině minulého století, byli nejrozhodnějšími piráty, kterých se musely obávat obchodní lodě v celém Levantu.
A právě přístav Vitylo svou polohou na konci Peloponésu, mezi dvěma moři, svou blízkostí k ostrovu Cerigotto, drahému všem námořním lupičům, byl příznivě umístěn, aby se otvíral všem těm darebákům, kteří smýčili archipel a sousední končiny Středozemního moře. Koncentrační místo obyvatel této části Magna mělo tehdy jméno země Kakovuni a Kakovuniotové, sedící obkročmo na špici, kterou ukončuje mys Matapan, tam mohli pohodlně operovat. Na moři přepadali lodě. K zemi je lákali nepravými signály. Všude jen drancovali a pálili. Ať bylo jejich mužstvo turecké, maltské, egyptské, dokonce i řecké, na tom jim nezáleželo: bylo nemilosrdně vražděno nebo prodáváno do otroctví na barbarském pobřeží. Obchod vázl, lodě pro pobřežní plavbu bylo možno spatřit jen zřídka v končinách Koronského nebo Maratónského zálivu, poblíže Ceriga nebo mysu Galla. Veřejné modlitby stoupaly k bohu bouří, aby sám překvapil nějakou loď veliké nosnosti a bohatého nákladu. A kaluděrové se neodříkali takových modliteb na větší prospěch svých věrných.
Nuže, už po několik týdnů se nedrancovalo. Ani jediná loď nezakotvila u břehů Magna. Proto nastal hotový výbuch radosti, když mnich pronesl tato slova, přerývaná zádušivým oddechováním:
„Loď na dohled!“
Téměř hned poté se ozvaly temné zvuky simadru, jakéhosi dřevěného zvonce se železným srdcem, kterého se užívá v těch provinciích, kde Turci nedovolují užívat kovové zvony. Avšak smutné zvuky postačily, aby shromáždily dychtivé obyvatelstvo, muže, ženy, děti, zuřivé a obávané psy, - všichni byli stejně připravení drancovat a vraždit.
Zatím se Vitylané, shromáždění na vysokém skalisku, s křikem hádali. Jaká je to loď, ohlášená kaluděrem?
Při severozápadním větru, který rostl, jak nadcházela noc, tato loď plula rychle. Bylo dokonce možné, že lavírováním minula mys Matapan. Podle jejího směru se zdálo, že přichází od Kréty. Její trup se začal ukazovat nad bílou stopou, kterou za sebou nechávala; avšak souhrn jejích plachet tvořil hmotu ještě nejasnou pro lidský zrak. Bylo tedy nesnadné rozeznat, k jakému druhu náleží. Odtud pocházely různé názory, které si stále odporovaly.
„Je to šebek!“ pravil jeden z námořníků. „Vidím čtvercové plachty na jeho předním stěžni!“
„Ale ne,“ odpovídal jiný, „je to pinka! Podívejte na její zvednutou záď a vydutou přední stěnku!“
„Ať je to šebek nebo pinka! Eh, kdo by mohl tvrdit, že to na takovou vzdálenost rozezná?“
„Není to spíše polakra se čtvercovými plachtami?“ poznamenal jiný námořník, který si utvořil dalekohled z rukou, napůl zavřených.
„Bůh nám pomoz!“ odpověděl starý Gozzo. „Ať je to polakra, šebek nebo pinka, všechny mají tři stěžně a lepší jsou tři stěžně než dva, má-li se zakotvit v našem kraji s dobrým nákladem kandijských vín nebo smyrenských látek.“
Po této soudné poznámce bylo pátráno ještě pozorněji. Loď se blížila a ponenáhlu rostla; avšak právě proto, že plula co nejvíce po větru, nebylo možné ji z boku spatřit. Bylo tedy nesnadné říci, má-li dva nebo tři stěžně, to znamená, lze-li doufat, že její nosnost je značná, nebo ne.
„Eh, je zle a ďábel v tom vězí!“ řekl Gozzo a pronesl jednu z mnohojazyčných kleteb, jimiž zdůrazňoval všechny své věty. „Bude to jen feluka…“
„Anebo dokonce speronaro!“ zvolal kaluděr, zklamaný více než jeho ovečky.
Že výkřiky zklamání provázely tyto dvě poznámky, bylo netřeba podotýkat. Avšak ať to byla jakákoliv loď, už bylo poznat, že neváží více než sto až sto dvacet tun. Ovšem nezáleželo na tom, je-li její náklad veliký, nebo je-li jen bohatý. Jsou obyčejné feluky, dokonce i speronara, jejichž nákladem jsou vzácná vína, jemné oleje nebo cenné látky.

V tom případě stojí za námahu je přepadnout a malé přičinění vynese mnoho! Nebylo tedy třeba dosud zoufat. Ostatně nejstarší členové bandy, velmi zběhlí v tom oboru, shledávali na lodi jisté elegantní držení, které mluvilo v její prospěch.
Zatím začínalo slunce mizet za obzorem na západní straně Jónského moře; avšak říjnový soumrak udrží dost světla ještě po celou hodinu, takže loď bude moci být poznána, než přijde noc. Ostatně, když obeplula mys Matapan, otočila se právě o dvě čtvrti, aby lépe vplula do zálivu, a objevila se zraku pozorovatelů za nejlepších okolností.
Okamžik poté vyšlo z úst starého Gozza slovo: „Sakoleva“. „Sakoleva?“ vzkřikli jeho druhové a jejich zklamání se projevilo přívalem kleteb.
Avšak v tom ohledu nebylo sporu, neboť omyl nebyl možný. Loď, která manévrovala v ústí Koronského zálivu, byla vskutku sakoleva. Ovšem Vitylští zbytečně spílali osudu. Nezřídka je na takové sakolevě nějaký vzácný náklad.
Sakoleva se nazývá levantská loď prostřední nosnosti, jejíž postřižení, to je prohnutí paluby, se mírně zvedá k zádi. Na třech stěžních nese plachty, upevněné na jedné straně k stěžni. Její hlavní stěžeň, velmi nakloněný vpřed a stojící uprostřed, nese latinskou plachtu, plachtu do bouře, košovou a volnou bramovou. Dvě příďové plachty na přídi, dvě špičaté plachty na dvou nestejných stěžních na zádi doplňují její plachtoví, které jí dodává zvláštní vzhled. Pestré zbarvení jejího trupu, elegance kýlu, rozmanitost stěžňoví, fantastické uspořádání plachet z ní činí jednu z nejzajímavějších ukázek půvabných lodí, které po stech lavírují v těsných končinách archipelu. Nic není elegantnější nežli tato lehká loď, klesající a vztyčující se na vlnách, pokrývající se pěnou, klouzající bez obtíží, podobná obrovskému ptákovi, jehož křídla se dotýkají moře, světélkujícího v posledních slunečních paprscích.
Ačkoliv vítr jevil náchylnost vzrůst a obloha se pokryla „echillony“, - toto jméno dávají Levanťané jistým obláčkům na své obloze, neubírala sakoleva plachty. Dokonce si ponechala i volnou bramovou plachtu, kterou by byl méně odvážný námořník jistě svinul. Zřejmě měl kapitán v úmyslu zakotvit, nechtěje strávit noc na moři, v této chvíli už nepokojném a hrozícím, že se ještě víc rozvlní.
Avšak nebylo-li pro vitylské námořníky už ani nejmenší pochybnosti o tom, že sakoleva míří do zálivu, neustávali se v duchu tázat, míří-li do jejich přístavu.
„Eh,“ zvolal jeden z nich, „řeklo by se, že se snaží zdolat vítr, místo aby zakotvila!“
„Ďábel aby ji vzal do vleku!“ poznamenal jiný. „Copak se obrátí a vrátí se na širé moře?“
„Pluje snad do Koronu?“
„Anebo do Kalamaty?“
Obě tyto domněnky byly stejně přípustné. Koron je přístav na maniotském pobřeží, často navštěvovaný obchodními levantskými loďmi, a odtamtud se děje značný vývoz olejů z jižního Řecka. Rovněž tak tomu je u Kalamaty, ležící v pozadí zálivu, jejíž trhy oplývají rukodělnými výrobky, látkami a hrnčířským zbožím, které jí posílají různé státy západní Evropy. Bylo tedy možné, že sakoleva má náklad pro jeden z obou přístavů, - což by silně zklamalo Vitylany, dychtivé loupeže a drancování.
Zatím co byla pozorována s tak napjatou bedlivostí, plula sakoleva dále. Brzy se ocitla naproti Vitylu. To byla chvíle, kdy se mělo rozhodnout o jejím osudu. Popluje-li dále do hloubi zálivu, pozbudou Gozzo a jeho druhové veškerou naději, že se jí zmocní. Skutečně, i kdyby se vrhli do svých nejrychlejších loděk, nebudou mít vyhlídky, že ji dostihnou, - tak rychlá byla její plavba s hojným plachtovím, které nesla bez únavy.
„Přichází!“
Toto slovo pronesl starý námořník a jeho rámě, opatřené hákovitou rukou, se vymrštilo směrem k malé lodi, jako hák pro přistání.
Gozzo se nemýlil. Kormidlo bylo otočené právě po větru a sakoleva zamířila k Vitylu. Zároveň byla svinuta její volná bramová plachta a druhá příďová; pak byla vytažena na svá ráhna košová plachta. Když byla takto podporována částí svých plachet, dala se loď kormidelníkem mnohem lépe ovládat.
Začínalo se stmívat. Sakoleva měla nejvyšší čas proplout vitylskými soutěskami. Tu a tam jsou v těch místech pod vodou skaliska, kterým je nutné se vyhnout, nechcete-li úplně upadnout do zkázy. Přece však nebyla ještě vytažena lodivodova vlajka na hlavní stěžeň malé lodi. Její kapitán tedy zajisté velmi dobře znal tato nebezpečná místa, protože se tam odvážil nežádaje pomoci. Snad také nedůvěřoval - a to zcela právem - praktickým Vitylanům, kteří by ho bez rozpaků zavedli na nějakou mělčinu, kde už ztroskotala nejedna loď.
Ostatně v té době žádný maják neozařoval pobřeží této části Magna.
Obyčejné přístavní světlo sloužilo k uvádění do těsného průlivu.
Zatím se sakoleva blížila. Brzy byla už jen půl míle od Vityla. Plula bez váhání k zemi. Bylo patrné, že ji vede obratná ruka.
To nemohlo uspokojit všechny ty nedůvěřivce. Záleželo jim na tom, aby loď, na niž číhají, najela na nějaké skalisko. V tom ohledu se úskalí rádo stávalo jejich spojencem. Začalo práci a jim zbylo jen ji dokončit. Napřed ztroskotání, pak vydrancování, - takovým způsobem si vedli. To jim ušetřilo zápas ozbrojenou rukou, přímý útok, jehož oběťmi se mohli stát někteří z nich. Bývaly skutečně lodě, hájené statečným mužstvem, na něž nebylo možné beztrestně podniknout útok.
Gozzovi společníci tedy opustili své pozorovací stanoviště a sestoupili do přístavu, aniž by zmeškali jediný okamžik. Skutečně, šlo o to, aby byl proveden manévr, známý všem plenitelům trosek, ať pocházejí ze západu nebo z východu. Nechat ztroskotat sakolevu v úzkých soutěskách průlivu tím, že se jí udá nepravý směr, nebylo za tmy nic snadnějšího, která, ačkoliv nebyla ještě hluboká, stačila, aby učinila jakékoliv manévrování nesnadné.
„K přístavnímu světlu!“ řekl prostě Gozzo, jehož byli jeho společníci zvyklí bez váhání poslouchat.
Starému námořníkovi porozuměli. Dvě minuty poté zhaslo náhle světlo, - obyčejná lucerna, zavěšená na konci žerdi na malé hrázi.

Zároveň bylo toto světlo nahrazeno jiným světlem, které bylo umístěno nejdříve v témž směru, ale udávalo-li tamto, stojící na hrázi nehybně, námořníkovi pevný bod, toto, díky své pohyblivosti jej mělo svést mimo průliv a vystavit jej nebezpečí, že najede na některé úskalí.
Světlo bylo skutečně ze svítilny a nelišilo se od přístavního světla; avšak svítilna byla připevněna k rohům kozy, která byla pomalu poháněna po prvních svazích břehu. Pohybovala se tedy se zvířetem a měla sakolevu svést k nesprávným pohybům.
Nebylo to poprvé, co Vitylané takto jednali. Jistě ne! A bylo dokonce řídkým případem, že se jim jejich zločinný podnik nezdařil.
Zatím vplula sakoleva do soutěsky. Svinula hlavní plachtu, a nesla už jen latinské plachty na zádi a příďovou plachtu. Toto omezené plachtoví jí mělo vystačit, aby doplula ke kotvišti.
Ke krajnímu překvapení pozorujících námořníků plula malá loď s neuvěřitelnou jistotou klikatým průlivem. Zdálo se, že se nijak nestará o pohyblivé světlo, nesené kozou. Ani za plného denního světla by nebyly její pohyby bývaly přesnější. Její kapitán byl už zajisté nejednou v okolí Vityla a znal je tak, že se tam mohl odvážit i za hluboké noci.
Bylo už toho odvážného námořníka vidět. Jeho silueta se jasně obrážela v tmách na přídi sakolevy. Byl zahalen do širokých řasů svého aba, jakéhosi vlněného pláště s kapucí přes hlavu. Vskutku, ve svém chování neměl tento kapitán nic ze skromných patronů pobřežních lodí, kteří, udělujíce rozkazy, popouštějí mezi prsty neustále růženec s hrubými zrnky, jaký nacházíme nejčastěji na mořích archipelu. Ne! Ten udílel jen tlumeným a klidným hlasem rozkazy kormidelníkovi, umístěnému na zádi lodi.
V té chvíli rázem zhasla svítilna, pohybující se po svazích břehu. Ale sakolevu, která pokračovala neochvějně ve své cestě to neuvedlo do rozpaků. Na okamžik se dalo předpokládat, že narazí na nebezpečné skalisko pod hladinou asi uzel od přístavu a že ho ve tmě nespatří. Lehký pohyb kormidlem postačil, aby byl změněn směr, a úskalí, na které div nenajeli, bylo těsně minuto.
Stejně obratně se zachoval kormidelník, když bylo nutné se vyhnout mělčině, která nechávala jen těsný průchod průlivem, - mělčině, na které už uvázla nejedna loď, směřující do přístavu, ať už byl její lodivod spojencem Vitylanů nebo ne.
Ti tedy už nemohli spoléhat na možnost ztroskotání, které by jim sakolevu vydalo bez boje. Za několik minut zakotví v přístavu. Aby se jí zmocnili, bylo nutné se s ní ihned střetnout.
To bylo usneseno po předchozí rozmluvě těchto darebáků, to mělo být provedeno za tmy, velmi příznivé pro takovou operaci.
„Do člunů!“ řekl starý Gozzo, jehož rozkazy byly vždy respektovány, zvláště velel-li drancovat.
Asi třicet statných mužů, jedni ozbrojeni pistolemi, většina opatřena dýkami a sekerami, se vrhlo do člunů, přivázaných k nábřeží, a vyplulo; tito darebáci zřejmě co do počtu převyšovali mužstvo sakolevy.
V té chvíli zazněl na lodi úsečným hlasem povel. Když vypluli z průlivu, byla sakoleva uprostřed přístavu. Její provazy byly upevněny, kotva právě spuštěna a loď zůstala bez hnutí po posledním otřesu, způsobeném řetězem.
Čluny byly od ní už jen několik sáhů. Aniž by se to dalo charakterizovat jako přehnané opatření, ozbrojilo se každé mužstvo, které znalo špatnou pověst Vitylanů, aby bylo v případě potřeby připraveno k obraně.
Zde se nestalo nic takového. Kapitán sakolevy zakotvil. Přešel z přídě na záď,.a zatím jeho lidé, nestarajíce se o příjezd člunů, svinovali plachty, aby uvolnili palubu.
Bylo možné pozorovat, že nesvazovali tyto plachty, takže bylo jen zapotřebí se dotknout spouštěcích lan, aby se mohlo odplout.
První člun přirazil k sakolevě u levého kormového výboku. Ostatní přistály téměř rázem po něm. A protože její okřídlí bylo nízké, mohli zuřivě pokřikující útočníci jen překročit, aby se ocitli na palubě.
Nejzuřivější se vrhli na záď. Jeden z nich popadl rozžatou svítilnu a vznesl ji ke kapitánově tváři.
Kapitán si jediným pohybem ruky shrnul kapuci na ramena a jeho tvář se objevila v plném světle.
„Eh,“ řekl, „copak už Vitylští neznají svého krajana Nikose Starka?“
S těmi slovy kapitán klidně složil ruce. Okamžik poté co nejrychleji odrazily čluny a uchýlily se do hloubi přístavu.

II. KAPITOLA
Tváří v tvář

Deset minut poté, lehká loďka, gig, odrazila od sakolevy a vysadila na hrázi bez průvodu a bez zbraně muže, před nímž Vitylané právě tak překotně ustoupili.
Byl to kapitán Karysty, - tak se jmenovala malá loď, která právě zakotvila v přístavu.
Tento muž, střední postavy, měl vysoké a hrdé čelo pod huňatou námořnickou čepicí. V tvrdých očích měl pevný pohled. Nad ústy měl kleftovský knír, vodorovně trčící a zakončený štětkou, ne špicí. Jeho hruď byla široká a svaly silné. Černé vlasy mu padaly v pramenech na ramena. Jestliže už měl pětatřicet, pak to bylo sotva před několika měsíci. Avšak jeho pleť, osmahlá větry, tvrdá tvář, vráska na čele, která vypadala jako brázda, v níž nemůže nic poctivého vzklíčit, ho dělaly starším než byl.
Oděv, který měl na sobě, nebyla ani kazajka, ani vesta, ani fustanella Palikarů. Jeho kaftan s kapucí hnědé barvy, vroubený malými prýmky, jeho zelenavé, široce řasnaté kalhoty, mizející ve vysokých botách, připomínaly spíš oděv námořníka z barbarského pobřeží.
A přece byl Nikos Starkos rodem pravý Řek a pocházel z tohoto přístavu Vityla. Zde strávil první léta svého mládí. Jako chlapec a mladík se učil na těchto skalách námořnickému životu. V těchto končinách se plavil, vydávaje se na milost a nemilost proudům a větrům. Nebyl jediný záliv, jehož úbočí by neprohlédl. Nebyla jediná skála pod hladinou,

jejíž polohu by neznal. Nebyl jediný záhyb průlivu, jehož zákoutími se mohl pustit bez kompasu a lodivoda. Je tedy snadno pochopitelné, jak mohl řídit svou sakolevu s takovou jistotou. Ostatně věděl, jak jsou Vitylové nespolehliví. Viděl je už při práci. A celkem ani nekritizoval jejich loupeživé pudy, pokud jimi osobně netrpěl.
Avšak jestliže je znal, byl Nikos Starkos známý i jim. Po smrti otce, který byl jednou z tisíců obětí turecké krutosti, čekala jeho matka, naplněná nenávistí, jen na chvíli, kdy se bude moci vrhnout do prvního povstání proti osmanské tyranii. On v osmnácti letech opustil Magno, aby se mohl potulovat po mořích a obzvlášť po blízkých vodách, provozovat nejen řemeslo námořnické, ale i pirátské. Na kterých lodích sloužil za tohoto období svého života, kteří flibustýrští nebo pirátští kapitáni ho měli pod svým velením, pod jakou vlajkou vytáhl poprvé do boje, jaká krev třísnila jeho ruce, zda krev nepřátel Řecka nebo jeho obhájců, - ano, ta, která kolovala v jeho vlastních žilách, - to by mohl říci jedině on sám. Avšak několikrát byl spatřen v různých přístavech Koronského zálivu. Někteří z jeho přátel by mohli vypravovat o jeho odvážných pirátských kouscích, kterých se zúčastnili, o přepadených a zničených obchodních lodích, o vydrancovaných bohatých nákladech! Ale jisté tajemství halilo jméno Nikose Starka. Nicméně bylo známo v provinciích Magna, že se před tímto jménem kdekdo skláněl.
A tak je vysvětleno přijetí, jehož se tomuto muži dostalo od obyvatel Vityla, proč jim imponoval už pouhou svojí přítomností, jak se všichni vzdali záměru vydrancovat sakolevu, když poznali jejího velitele.
Když kapitán Karysty přistál u přístavního nábřeží, kousek za hrází, ustupovali před ním uctivě muži i ženy, kteří ho přiběhli uvítat. Když vystoupil ze člunu, neozval se ani jediný výkřik. Zdálo se, že Nikos Starkos má dost autority, aby pouhým pohledem nařídil kolem sebe ticho.
Čekalo se, až promluví, a když nepromluví, - což bylo možné, - neodváží se jej nikdo oslovit.
Rozkázal lodníkům svého gigu, aby se vrátili na loď. Nikos Starkos kráčel ke koutu, který tvoří nábřeží na pozadí přístavu. Ale učinil sotva dvacet kroků tím směrem a zastavil se. Pak si všiml starého námořníka, který kráčel za ním, jako by očekával nějaký rozkaz, a řekl: „Gozzo, potřebuji deset silných mužů na doplnění svého mužstva!“ „Budeš je mít, Nikosi Starku,“ odpověděl Gozzo.
Kapitán Karysty jich mohl chtít sto a byl by je našel a mohl by si vybrat mezi tímto přímořským obyvatelstvem. A těch sto mužů by následovalo svého krajana, aniž by se tázali, kam je vede, k čemu jsou určeni, pro koho se mají plavit nebo bojovat, jsou připraveni sdílet jeho osud a vědět, že tím či oním způsobem budou mít z věci prospěch.
„Ať je těch deset lidí za hodinu na palubě Karysty,“ dodal kapitán. „Budou tam,“ odvětil Gozzo.
Posunkem dal najevo, že nechce být doprovázen, vystoupil Nikos
Starkos po nábřeží na konci přístavní hráze a zmizel v jedné z úzkých uliček.
Starý Gozzo, měl v úctě jeho přání, vrátil se ke svým druhům a začal vybírat deset mužů, kteří měli doplnit posádku sakolevy.
Zatím vystupoval Nikos Starkos ponenáhlu po srázném úbočí, nesoucím osadu Vitylo. V této výši nebylo slyšet jiný zvuk kromě štěkotu zuřivých psů, pro cizince právě tak nebezpečných jako šakalové a vlci, psů se strašlivými čelistmi a širokou tlamou dogy, kteří se neleknou ani hole. Několik racků vířilo v prostoru; mávali rychle křídly a vraceli se do svých děr na břehu.
Nikos Starkos brzy minul poslední vitylské domky. Pak se dal po strmé stezce kolem akropole Kerafy. Minul zříceniny tvrze, která byla kdysi v těchto místech postavena Ville-Hardouinem (Geoffrey Ville-Hardouin, 1167-1213, francouzský dějepisec. Zúčastnil se čtvrté křížové výpravy) za dob, kdy křižáci ovládali různá místa na Peloponésu, musel obejít patu starých věží, jimiž je výšina dosud ověnčena. Tam se na okamžik zastavil a obrátil se.
Na obzoru, z této strany mysu Gallo, měl srpek měsíce brzy uhasnout ve vodách Jónského moře. Řídké hvězdy prokmitaly úzkými trhlinami v mracích, hnaných ostrým větrem. Za bezvětří vládlo kolem akropole úplné ticho. Dvě nebo tři malé, sotva viditelné plachty brázdily hladinu zálivu, pluly směrem ke Koronu, nebo vystupovaly u Kalamaty. Nebýt svítilny, houpající se na jejich stěžni, bylo by nemožné je spatřit. Níže na různých místech pobřeží bylo sedm až osm světel a byla zdvojnásobena chvějícím se odrazem ve vodě. Byla to světla na rybářských bárkách anebo v příbytcích, rozsvícená na noc? To nebylo možné říci.
Nikos Starkos těkal pohledem, navyklým tmě, po celé té nesmírnosti. Námořníkův zrak je nadán pronikavou silou vidění, která mu umožňuje vidět tam, kde by jiní neviděli. Avšak v tuto chvíli se zdálo, že vnější věci nepůsobí na kapitána Karysty, zvyklého bezpochyby zcela jiným výjevům. Ne, pohlížel do svého nitra. Tento rodný vzduch, který je jakoby dechem vlasti, vdechoval téměř nevědomky. A zůstal bez hnutí, zamyšlen, ruce zkříženy, a jeho hlava, vysunutá z kapuce, se nehýbala, jako by byla z kamene.
Tak uplynulo asi čtvrt hodiny. Nikos Starkos neustále pozoroval západ, který ohraničoval vzdálený mořský obzor. Pak učinil několik kroků šikmo po úbočí. Nešel nazdařbůh. Vedla ho tajná myšlenka; ale bylo by se řeklo, že jeho oči se tomu ještě vyhýbají, nač se přišly podívat na výšiny nad Vitylem.
Ostatně nic nebylo pustější než toto pobřeží od mysu Matapanu až po nejzazší kout zálivu. Nerostly tam ani pomerančovníky, fíkovníky, kostronky, moruše, ani nic z toho, co z určité části Řecka dělá bohatou a zelenající se zahradu. Ani jediný dub, ani jediný platan, ani jediný granátovník v temné zácloně cypřišů a cedrů. Všude skály, které příští otřes této sopečné půdy bude moci svrhnout do vod zálivu. Všude jakási divoká drsnost v této zemi Magnu, nedostatečné živitelce svého obyvatelstva. Sotva několik hubených, zkroucených, podivných smrků, zbavených pryskyřice, jimž se nedostává mízy, jejichž kmeny ukazují hluboké rány. Zde i jinde hubené kaktusy, hotové ostnaté bodláky, jejichž listy se podobají malým, napůl lysým ježkům. Konečně nikde nebyly ani zakrnělé křoviny, ani v půdě, utvořené více z hrubého štěrku nežli z hlíny, z čeho by se živily kozy, které přece jejich střídmost činí málo vybíravými.
Učinil asi dvacet kroků, a Nikos Starkos se znovu zastavil. Pak se obrátil k severovýchodu, tam, kde vzdálený hřbet Taygetu rýsoval svůj profil na méně tmavém pozadí oblohy. Jedna nebo dvě hvězdy, vycházející v té chvíli, odpočívaly tam ještě těsně nad obzorem jako veliké světlušky.

Nikos Starkos zůstal bez hnutí. Pozoroval nízký dřevěný domek, stojící na vyvýšenině asi padesát kroků odtud. Skromné, osamělé obydlí nad osadou, k němuž se přicházelo jen po srázných stezkách; stálo uprostřed několika stromů, zpola holých, a bylo obklopeno šípkovým plotem. Bylo patrné, že příbytek je dávno opuštěný. Plot byl ve špatném stavu, někde hustý, někde děravý a byl pro něj už nedostatečnou ochrannou zdí. Toulaví psi, šakalové, navštěvující občas krajinu, zpustošili nejednou tento malý koutek maniotské půdy. Špatná tráva a křoví byly plodem přírody na tomto pustém místě od té doby, co tam nepracovala lidská ruka.
A proč toto zpustošení? Proto, že vlastník tohoto kousku půdy zemřel před mnoha lety. Proto, že jeho vdova, Andronika Starková, opustila domova vstoupila do řad statečných žen, které se vyznamenaly ve válce za nezávislost. Proto, že syn od té doby, co odplul, už nikdy nevkročil do otcovského domu.
Zde se tedy narodil Nikos Starkos. Zde uplynula první léta jeho dětství. Jeho otec se po dlouhém a počestném námořnickém životě uchýlil do tohoto azylu, avšak stranil se vitylského obyvatelstva, jehož výstřednosti v něm vzbuzovaly hrůzu. Byl ostatně vzdělanější a poněkud zámožnější než lidé v přístavu, zařídil si život se ženou a dítětem. Žil tak v tomto útulku neznámý a klidný, když však jednoho dne se v záchvatu hněvu pokusil vzepřít útlaku, zaplatil svůj odpor životem. Nebylo možné utéci tureckým štváčům ani v nejzazších končinách poloostrova!
Otec už nežil, aby vychovával syna, a matka neměla sílu jej zdržovat. Nikos Starkos prchl z domova, aby se potloukal po mořích, rozvíjel ve službách námořního pirátství své podivuhodné námořnické vlastnosti, s nimiž se narodil.
Po deset let byl tedy dům opuštěn synem, po šest let matkou. Nicméně se v kraji říkalo, že se tam Andronika někdy vrací. Měli alespoňzato, že ji vídají, avšak ve velikých přestávkách a jen nakrátko, aniž by přicházela do styku s některým z obyvatel Vityla.
Co se týče Nikose Starka, ten dosud nikdy, i když ho jeho výlety
jednou nebo dvakrát přivedly do Magna, neprojevil úmysl spatřit opět skromný příbytek na výšině. Nikdy se neotázal, co se s ním stalo. Nikdy neučinil zmínky o matce, aby se dozvěděl, jestli se někdy vrací do opuštěného příbytku. Avšak za strašlivých událostí, které tenkrát v krvi utápěly Řecko, se snad doneslo jméno Androniky až k němu, jméno, které by asi proniklo jako výčitka do jeho svědomí, kdyby jeho svědomí nebylo neproniknutelné.
A přece, jestliže se dnes Nikos Starkos zastavil ve vitylském přístavu nestalo se to jedině proto, aby mužstvo sakolevy rozmnožil o deset lidí. Touha, - dokonce více než touha, - velitelský pud, jehož si nebyl vůbec vědom, jej tam hnal. Cítil se uchopen potřebou opět spatřit, bezpochyby naposledy, otcovský dům, dotknout se opět nohou půdy, na níž se cvičil v prvních krocích, vdechovat opět vzduch, uzavřený mezi těmito zdmi, kde vydal svůj první dech, kde vykoktal pivní slova v dětství. Ano, proto vystoupil právě po příkrých stezkách tohoto pobřeží, proto byl nyní před malou ohradou.
Tam jakoby okamžik váhal. Neexistuje tak zatvrdlé srdce, aby se nesevřelo vůči jistým návratům minulosti. Nenarodili. jsme se někde, abychom necítili nic na místě, kde nás kolébala matčina ruka. Struny srdce se nemohou opotřebovat do té míry, aby se nezachvěla ani jediná, jestliže se jí dotkne jedna z těchto vzpomínek.
Tak tomu bylo u Nikose Starka, stojícího na prahu opuštěného domku, tak tmavého, tak mlčenlivého, tak mrtvého uvnitř jako venku.
„Vejdu!… Ano… vejdu!“
To byla první slova, která pronesl Nikos Starkos. A to ještě jen zašeptal, jako by se obával, že bude zaslechnut a přivolá nějaký jev z minulosti.
Co bylo snazší než vstoupit do této ohrady? Branka byla vyvrácena, křídla ležela na zemi. Nebylo zapotřebí ani otvírat dveře, odsunout závoru.
Nikos Starkos vešel. Stanul před stavením, jehož okenice, zpola zničené deštěm, držely jen na zrezavělém a popraskaném kování. Vtom vyrazila křik sova a vylétla z lentiškového houští u prahu dveří.
Tam Nikos Starkos opět váhal. A přece byl úplně rozhodnut prohlédnout příbytek až po poslední pokoj. Avšak nejasně ho zdržovalo, co se v něm dělo; prožíval jakoby výčitky svědomí. Když se cítil pohnutě, cítil se také rozčíleně. Zdálo se mu, že tato otcovská střecha mizí jako protest proti němu, jako poslední kletba!
Také, než by vešel do domku, chtěl jej obejít. Noc byla tmavá. Nikdo ho neviděl a „on se sám neviděl!“ Za jasného dne by snad nebyl přišel. Za tmavé noci cítil více odvahy ke vzdoru vůči vzpomínkám.
Pozorujme ho tedy, jak kráčí plachým krokem jako zločinec, snažící se prohlédnout okolí příbytku, do něhož hodlá vnést zkázu, plíží se podél zdí, otlučených na rozích, obchází kouty, jejichž hrany mizí pod mechem, dotýká se rukou vyviklaných kamenů, jako by se chtěl přesvědčit, jestli ještě zbylo trochu života v tomto mrtvém domě, naslouchaje vůbec, jestli ještě buší jeho srdce. Vzadu byla ohrada tmavější. Kosé svity měsíčního srpu; který nyní mizel, tam nemohly proniknout.
Nikos Starkos pomalu obešel domek. Tmavý příbytek setrvával v jakémsi znepokojujícím mlčení. Bylo by se řeklo, že je navštěvován nebo zakletý. Vrátil se k jeho západnímu průčelí. Pak přistoupil ke dveřím, aby je otevřel, jestli jsou jen na kliku, aby je vypáčil, jestliže trčí závora dosud v ložisku zámku.
Avšak tu mu vstoupila do očí krev. Viděl „rudě“ jak se říká, avšak rudě jako oheň. Neodvažoval se už vkročit do tohoto domku, který chtěl ještě jednou navštívit. Zdálo se mu, že jeho otec, a jeho matka se už každou chvíli objeví na prahu s rukama vztaženýma, se spíláním k němu, špatnému synovi, špatnému občanovi, zrádci rodiny, zrádci vlasti!
V tu chvíli se pomalu otevřely dveře. Na prahu se objevila žena. Byla oblečená do maniotského oděvu, - červenou bavlněnou sukni s drobným červeným lemováním, kabátkem tmavé barvy, staženým v pase, na hlavě široký hnědý čepec, ovázaný šátkem v řeckých národních barvách.
Tato žena měla energickou tvář, veliké černé a trochu divoké oči, osmahlou pleť jako rybářky na pobřeží. Její postava byla vysoká, přímá, ačkoliv jí bylo přes šedesát.
Byla to Andronika Starková. Matka a syn, odloučení tak dlouho tělem i duší, si stanuli tváří v tvář.

Nikos Starkos se nenadál, že se setká s matkou… Byl ohromen jejím objevením.
Vztahovala paže k synovi a zamezovala mu vstup do domku. Andronika Starková řekla jen tato slova pronesená hlasem, který je činil strašlivými: „Nikdy už Nikos Starkos nevkročí do otcovského domu!… Nikdy!…“
A syn, zdrcený tímto odmítnutím, ponenáhlu ustupoval. Ta, která jej nosila ve svých útrobách, jej nyní zaháněla, jako se zahání zrádce. Přece však chtěl učinit krok kupředu… Posunek ještě energičtější, posunek kletby jej zastavil.
Nikos Starkos se vrhl zpět. Pak vyšel z ohrady, pustil se po stezce, sestoupil velikými kroky, aniž se obrátil, jako by ho neviditelná ruka strkala za ramena.
Andronika, stojící bez hnutí na prahu domku, ho viděla zmizet v nočních tmách.
Deset minut po tom došel Nikos Starkos, aniž by dal na sobě znát své vzrušení a opět se ovládl, do přístavu, kde zavolal na svůj gig a nasedl do něho. Deset mužů, vybraných Gozzem, bylo už na sakolevě.
Beze slova vystoupil Nikos Starkos na palubu Karysty a posunkem dal znamení k odpluti.
Potřebná práce byla rychle provedena. Stačilo vytáhnout přichystané plachty, aby se mohlo rychle odplout. Vítr od pobřeží, který se právě zvedl, usnadňoval vyplutí z přístavu.
Pět minut poté Karysta proplula bezpečně a mlčky soutěskami, aniž lidé na palubě nebo Vitylští vydali jediný výkřik.
Avšak sakoleva nebyla ani míli na širém moři, když na hřebenu pobřeží vzplál oheň.
Příbytek Androniky Starkové shořel do základů. Matčina ruka vznítila tento požár. Nechtěla, aby zůstala ani jediná stopa po domku, kde se narodil její syn.
Ještě po tři míle nemohl kapitán odvrátit pohled od tohoto ohně, který plál na území Magna, a sledoval jej v tmách, dokud nezhasl.
Andronika mu řekla:
„Nikdy už Nikos Starkos nevkročí do otcovského domu!… Nikdy!…“

III. KAPITOLA
Řekové proti Turkům

Za prehistorických dob, kdy se pevná zemská kůra ponenáhlu slévala působením vnitřních sil, neptunských nebo plutonských, bylo Řecko za své zrození zavázáno zvratu, který posunul tento konec pevniny nad hladinu vod, zatím co v archipelu pohltil celou část pevniny, z níž zbyly jen vrcholky ve tvaru ostrovů. Řecko leží skutečně na vulkanickém zlomu, vedoucím od Kypru k Toskáně (Od doby, kdy se odehrává tato historie, se stal ostrov Santorin obětí podzemních výbuchů. R. 1661 Vostica a Théby byly zničeny zemětřesením).
Zdá se, že Helénové mají od nestálé zemské kůry ve své vlasti tělesnou i duševní energii, která je v heroických věcech může zavést až k nejkrajnějším výstřednostem. Neméně je pravda, že díky jejich vrozeným vlastnostem, nezkrotné odvaze, vlastenectví a lásce ke svobodě se jim podařilo učinit nezávislý stát z těchto provincií, které po tolik let úpěly pod osmanskou nadvládou.
V nejstarších dobách bylo pelasgické, to znamená obydleno asijskými kmeny; helénské v 16.-14. století před Kristem, kdy se objevili Helénové, jejichž jeden kmen, Graiové, mu měli dát jméno za téměř bájných dob Argonautů, a Trojské války, konečně zcela řecké od Lykurga, za Miltiada, Tehmistokla, Aristida, Leonidy, Aischyla, Sofokla, Aristofana, Herodota, Thukydida, Pythagora, Alkibiada, Pelopidy, Epaminondy, Demosthena, Sokrata, Platona, Aristotela, Hippokrata, Periklea; pak makedonské za Filipa a Alexandra, se stalo nakonec Řecko-římskou provincií pod jménem Achaia sto třicet šest let před Kristem a na dobu čtyř set let.
Od té doby do něho postupně vpadli Visigóti, Vandalové, Ostrogóti, Bulhaři, Slované, Arabové, Normani, Siciliáni; počátkem 13. století ho dobyli křižáci, v patnáctém bylo rozděleno na množství lén a pak tato země klesla, když tolik zakusila za staré i nové éry, naposledy do rukou Turků a pod musulmanskou nadvládu.
Lze říci, že téměř po dvě století politický život Řecka úplně spal. Despotismus osmanských hodnostářů, kteří tam představovali moc, přesahoval všechny meze. Řekové nebyli ani anektovaní, ani dobytí, dokonce ani přemožení: byli to otroci, trpící pod holí paši s imámem čili duchovním po pravici a džeuahem čili katem po levici.
Avšak všechen život ještě nevyprchal z této umírající země. A tak se znovu zachvěla velikou bolestí. Černohorci v Epiru roku 1766, Manioté roku 1769, albánští Sulioté konečně povstali a prohlásili svou nezávislost; avšak roku 1804 byl tento pokus vzpoury definitivně potlačen Alim Tepedelenlim, janinským pašou (Ali Tepedelenli 1741-1822 albánský šlechtic. Od r. 1788 janinský paša. R. 1822 byl popraven Turky).
Byl nejvyšší čas zakročit, když evropské velmoci nechtěly vidět úplné zničení Řecka. Skutečně, bylo odkázáno jedině na své síly, mohlo jen zemřít, při snaze dosáhnout opět nezávislosti.
Roku 1821 se vzbouřil Ali Tepedelenli sám proti sultánovi Mohmudovi, povolal Řeky na pomoc a shoil jim svobodu. Povstali jako jeden muž. Filhelénové se jim seběhli na pomoc ze všech končin Evropy. Italové, Poláci, Němci, ale zvláště Francouzi. Jména Guy de Sainté-Helene, GaiUard, Chauvassaigne, kapitáni Belaste a Jourdain, plukovník Fabvier, velitel škadrony Regnaud de Saint-Jean d'Angély, generál Maison, k nimž je nutno připojit jména tří Angličanů, lorda Cochrana, lorda Byrona a plukovníka Hastingse, zanechala nepomíjející vzpomínku v této zemi, pro kterou přišli bojovat a zemřít.
Na tato jména, proslavená vším, co nejheroičtějšího může zplodit oddanost k věci utlačovaných, odpovědělo Řecko jmény, které vzalo ze svých nejvyšších rodin: tři Hydriotové, Tombasiové, Dzamadové, Miauliové, pak Kolokotroni, Marko Bocaris, Maurokordato, Maurojmichalis, Konstantin Kanaris, Negris, Konstantin a Demetrios Ypsilanti, Ulysses a mnoho jiných. Hned na začátku se povstání změnilo v boj na život a na smrt, oko za oko, zub za zub, a ten vyvolal nejstrašlivější vzájemné represálie.
Roku 1821 povstali Sulioti v Magnu. V Patrasu vydá biskup Germanos s křížem v ruce první pokřik. Morea, Valašsko,

archipel se seřadí pod praporem nezávislosti. Helénům, vítězným na moři, se podaří zmocnit Tripolice. Na tyto první úspěchy Řeků odpoví Turci vražděním jejich krajanů, nacházejících se v Cařihradu.
Roku 1822 Ali, obležený ve své pevnosti Janině, je zákeřně zavražděn za smluv, které navrhl turecký generál Kuršid francouzskému generálovi hraběti de Morcerf. Krátce po tom jsou zničeni Maurokordato a filhéléni v bitvě u Arty; avšak mají úspěch za prvního obležení Missolunghi, v němž musí Omer-Vrionova armáda po značných ztrátách přestat.
Roku 1823 začnou cizí mocnosti zakročovat výrazněji. Nabídnou sultánovi prostřednictví. Sultán odepře a aby dodal svému rozhodnutí důraz, vysadí v Euboji deset tisíc asijských vojáků. Pak odevzdá vrchní velení nad tureckou armádou svému vazalovi Mehmedovi Alimu, egyptskému pašovi. V bojích toho roku padl Marko Bocaris, vlastenec, o němž bylo možno říci: žil jako Aristides a zahynul jako Leonidas.
Roku 1824, v době velikých ran pro věc nezávislosti, vystoupil 24. ledna lord Byron v Missolunghi a o velikonocích zahynul u Lepanta, aniž by viděl splněn svůj sen. Ipsarioté byli povražděni Turky a město Kandia na Krétě se vzdalo vojákům Mehmeda Aliho. Jenom úspěchy na moři mohly potěšit Řeky po tolikerých pohromách.
Roku 1825 vystoupí v Modonu na Morei Ibrahim paša, syn Mehmeda Aliho, s jedenácti tisíci muži. Zmocní se Navarina a porazí Koloktroniho u Tripolice. Tehdy svěřila helénská vláda sbor pravidelného vojska dvěma Francouzům, Fabvierovi a Regnaudovi de Saint-Jean ďAngély; avšak než toto vojsko bylo uvedeno do stavu, aby se mu mohlo postavit, zpustošil Ibrahim Messenii a Magno. A jestliže přestal ve svých operacích, pak jedině proto, že se chtěl zúčastnit druhého obležení Missolunghi, které se nepodařilo dobýt generálovi Kiutagimu, ačkoliv mu sultán řekl: „Buď Missolunghi nebo tvou hlavu!“
5. ledna 1826, když spálil Pyros, dorazil Ibrahim k Missolunghi. Za tři dny, od 25. do 28., vrhl na město osm tisíc pum a koulí, aniž do něho mohl vniknout i po trojnásobném útoku a ačkoliv měl co dělat jen se dvěma tisíci pěti sty protivníky, zesláblých hladem. Nicméně měl úspěch, zvláště když Miaulis a jeho eskadra, kteří přinášeli obleženým pomoc, byli odraženi. 23. dubna po obléhání, které stálo život devatenáct set jeho obránců, padlo Missolunghi do Ibrahimovy moci a jeho vojáci pobili muže, ženy, děti, téměř všechny, kdo zbyli z devíti tisíc obyvatel města. Téhož roku přišli Turci, přivedení Kiutagim, když zpustošili Tokidu a Boiótii, do Théb 10. července, vnikli do Attiky, obsadili Athény, utábořili se tam a obléhali Akropoli, hájenou patnácti sty Řeky. Na pomoc této tvrzi, klíči Řecka, poslala nová vláda Karaiskakiho, jednoho z bojovníků z Missolunghi, a plukovníka Fabviera s jeho sborem pravidelného vojska. Bitva, kterou svedli u Chaidari, byla ztracena a Kiutagi mohl pokračovat v obléhání Akropole. Zatím Karaiskakis pronikl soutěskami Parnasu, porazil Turky u Arachovy 5. prosince a na bojišti vztyčil trofej ze tří set uřezaných hlav. Severní Řecko bylo téměř celé volné.
Bohužel při těchto bojích byl archipel vydán řádění nejhroznějších pirátů, které kdy pustošili tato moře. A mezi nimi byl uváděn jako jeden z nejkrvelačnějších, dokonce snad nejodvážnějších, pirát Sacrativ, jehož pouhé jméno už šířilo zděšení po celém Levantě. Sedm měsíců před dobou, v níž začíná toto vypravování, byli Turci nuceni se uchýlit do některých pevných míst severního Řecka. V únoru 1827 byli nezávislými Řekové od Ambracijského zálivu až po hranice Attiky. Turecký prapor vlál už jen v Missolunghi, ve Vonice, v Naupaktu. 31. března vlivem lorda Cochrana se Řekové vzdali vnitřních sporů a shromáždili zástupce národa v jediném shromáždění v Terezeně a soustředili moc v jediné ruce, v ruce cizince, ruského diplomata, rodem Řeka, Capa d'lstria, rodáka z Kortu.
Avšak Athény byly v tureckých rukou. Jejich tvrz se vzdala 5. června. Severní Řecko bylo tedy přinuceno úplné porobě. 6. července ovšem podepsaly Francie, Anglie, Rusko a Rakousko konvenci, která připouštěla svrchovanost Porty, uznávala existenci jakéhosi řeckého národa. Mimoto tajným dodatkem se zavazovaly podepsané velmoci spojit se proti sultánovi, jestliže odmítne smírné vyrovnání.
To jsou hlavní fakta této krvavé války, která nechť čtenáři utkví v paměti, protože mají úzký vztah k tomu, co bude následovat.
Nyní už víme, jaká jsou zvláštní fakta, úzce související s už známými osobnostmi a těmi, které poznáme v této dramatické historii.
Z těch je nutno na prvním místě uvést Androniku, vdovu po vlastenci Starkovi.
Boj o dobytí nezávislosti své vlasti zrodil nejen hrdiny, nýbrž i hrdinky, jejichž jména vynikají v událostech té doby. Tak se objeví jméno Boboliny, narozené na malém ostrůvku u vjezdu do Nauplijského zálivu. Roku 1812 byl její muž uvězněn, odveden do Cařihradu a na sultánův rozkaz naražen na kůl. První heslo k válce o nezávislost bylo dáno. Roku 1821 vypraví Bobolina na vlastní náklady tři lodě, a jak vypravuje p. H. Belle, podle líčení jakéhosi starého klefty (Kleftové: loupežníci, za řeckých bojů o svobodu - hajduci), a vztyčí svou vlajku, nesoucí slova spartských žen: BUĎ NA ŠTÍTĚ NEBO POD NÍM a pronikne až k pobřeží Malé Asie, kde přepadává a zapaluje turecké lodě s neohrožeností nějakého Tsamada nebo Kanarida; pak, odevzdá velkomyslně své lodě nové vládě, účastní se obležení Tripolice, zřídí kolem Nauplie blokádu, která potrvá čtrnáct měsíců, a konečně přinutí tvrz kapitulovat. Tato žena, jejíž celý život je legendou, padne konečně dýkou vlastního bratra kvůli obyčejné rodinné záležitosti.
Jedinou velikou postavu je nutno umístit do stejné řady s touto statečnou Hydriotkou. Tytéž události vyvolají tytéž následky. Na sultánův rozkaz je v Cařihradě zardoušen otec Modeny Mavrocinové, ženy, jejíž krása se rovná jejímu rodu. Modena se rázem vrhne do povstání, podnítí ke vzpouře obyvatele Mykony, vyzbrojí lodě, organizuje čety, guerie, které vede, zadrží armádu Selima paši v těsných soutěskách Pelionu a vyznamenává se skvěle až do konce války a znepokojuje Turky v průsmycích Phttiotidských hor.
Je nutno jmenovat ještě Kaidos, která zničí minou hradby Vilie a bojuje s nezkrotnou odvahou v monastýru Nejsvětější svátosti; Moskos, její matku, bojující po boku svého muže a drtící Turky balvany skal; Despo, která, aby nepadla do rukou musulmanů, se vyhodí do povětří se svými dcerami, snachami a vnučkami. Suliotské ženy a ty, které chránily novou vládu, usazenou na Salamině, které jí zapůjčily loďstvo, jemuž velely, a Konstanci Zachariasovou, která dala znamení k povstání na rovinách Lakonie, vrhla se na Leondari v čele pěti set venkovanů, a tolik jiných, jejichž

vznešené krve nebylo šetřeno v této válce, za níž bylo vidět, že jsou potomky Helénů.
Tak učinila i vdova Starková. Pouze pod jménem Androniky nechtěla už nést jméno, které zneuctil její syn, - dala se strhnout do hnutí neodolatelným pudem odvety, právě jako láskou k nezávislosti. Jestliže nemohla, jako Bobolina, vdova po muži popraveném proto, že se pokusil bránit svou vlast, jako Modena, jako Zachariasová na svůj náklad vypravit lodě anebo sestavit setniny dobrovolníků, alespoň platila vlastní osobou za velikých dramat tohoto povstání.
Již roku 1821 se připojila Andronika k oněm Maniotům, které svolal Kolokotroni, odsouzený k smrti a uprchlý na Jónské ostrovy, když 18. ledna toho roku vystoupil ve Skardamule. Zúčastnila se hned první bitvy, svedené v Thessalii, když Kolokotroni napadl fanarské a karitenské obyvatele na březích Rhupie, spojené s Turky. Rovněž se zúčastnila bitvy u Valtetsia 17. května, která způsobila záhubu armády Mustafy beje. Jetě více se vyznamenala při obležení Tripolice, kde Sparťané spílali Turkům „zbabělých Peršanů“ a Turci Řekům „bojácných lakonských zajíců“. Avšak tentokrát zvítězili zajíci. 5. října muselo hlavní město Peloponésu, když nemohlo být uvolněno tureckým loďstvem, kapitulovat a přes úmluvu bylo ničeno po tři dny ohněm a mečem, - což stálo jak venku tak uvnitř život deset tisíc Turků všeho věku i pohlaví.
4. března následujícího roku za námořní bitvy, které se zúčastnila za velení admirála Miaulise, viděla Andronika prchat turecké lodě po pětihodinovém boji a hledat útočiště v zantském přístavu. Avšak na jedné z těchto lodí poznala svého syna, které vedl turecké loďstvo Patraským zálivem!… Pod vlivem této hanby vrhla se toho dne do nejhustší řeže, aby v ní vyhledala smrt… Smrt ji nechtěla.
A přece měl Nikos Starkos na této zločinecké dráze zajít ještě dále!
Copak se několik týdnů poté nepřipojil ke Kara Alimu, který střílel na město Skio na ostrově téhož jména? Zda se nezúčastnil děsných řeží, v nichž zahynulo třiadvacet tisíc křesťanů, nepočítajíc sedmačtyřicet tisíc, kteří byli prodáni za otroky na smyrenských tržištích? A zda jedné z lodí, která dopravovala část těch nešťastníků na barbartské pobřeží, nevelel právě syn Androniky, - Řek, prodávající své bratry?
Za následujícího období, ve kterém museli Helénové odolávat spojené turecké a egyptské armádě, neustala Andronika ani na okamžik následovat hrdinné ženy, jejichž jména byla výše uvedena.
Byla to žalostná doba, zvláště pro Moreu. Ibrahim tam poslal své divoké Araby, ještě divočejší než Turky. Andronika byla mezi čtyřmi tisíci bojovníky, které se podařilo shromáždit kolem sebe Kolokotronimu, jmenovanému vrchním velitelem peloponéských vojsk.
Avšak Ibrahim, vysadil jedenáct tisíc mužů na messenské pobřeží, nejdřív se zabýval uvolněním Koronu a Patrasu; potom se zmocnil Navarina, jehož tvrz pro něho měla být operační základnou a přístav bezpečným útulkem pro jeho loďstvo. Pak zapálil Argos, zmocnil se Tripolice, - což mu umožnilo plenit až do zimy sousední provincie. Zvláště Messenie trpěla tímto strašlivým řáděním. Proto musela Andronika často prchat až do nitra Magna, aby neupadla Arabům do rukou. Nicméně ani nepomyslela na odpočinek. Lze odpočívat v utiskované zemi? Opět ji shledáváme v taženích roku 1825 a 1826, v boji v soutěskách Vergy, po němž Ibrahim ustoupil k Polyaravu, odkud se jej podařilo opět zatlačit severním Maniotům. Pak se přidala k pravidelným sborům plukovníka Fabviera za bitvy u Chaidari v červenci 1826. Tam byla těžce poraněna; měla co děkovat jen odvaze mladého Francouze, bojujícího pod praporem filhelénů, za to, že unikla nemilosrdným vojákům Kiutagiho.
Po několik měsíců byl život Androniky v nebezpečí. Její silná konstituce ji zachránila; avšak rok 1826 se skončil, aniž by nabrala dostatek sil, aby se mohla opět zúčastnit boje.
Za těch okolností se vrátila v srpnu roku 1827 do provincií Magna. Chtěla opět spatřit svůj domek ve Vitylu. Zvláštní náhoda tam téhož dne přivedla jejího syna… Známe výsledek Androničina setkání s Nikosem Starkem a jakou poslední kletbu vrhla na něho z prahu otcovského domu.
A nyní, když nemá už nic, co by ji zdržovalo na rodné půdě, půjde Andronika pokračovat v zápasu, pokud Řecko nezíská nezávislost.
Tak se měly věci 10. března 1827, v době, kdy se vdova Starková pustila po cestách Magna, aby se opět připojila k peloponéským Řekům, kteří krok za krokem zápasili s Ibrahimovými vojáky o svou zemi.

IV. KAPITOLA
Boháčův smutný dům

Zatím co Karysta mířila k cíli na sever, známému pouze jejímu kapitánovi, stala se na Korlu událost, která, třebaže byla soukromého rázu, přece upoutala pozornost veřejnosti na hlavní osoby této historie.
Je známo, že od roku 1815 následkem smluv z té doby byla postavena skupina Jónských ostrovů pod protektorát Anglie, podléhající protektorátu Francie do roku 1814 (Roku 1864 nabyly Jónské ostrovy opět nezávislost a když byly rozděleny na tři nomachie, byly připojeny k řeckému království).
Z celého souostroví, obsahující Cerigo, Zante, Ithaku, Kefalonii, Leukadu, Paxos a Korfu, tento poslední, nejsevernější ostrov je také nejdůležitější. Je to starověká Korkyra. Nuže, ostrov, který měl králem Alkiona, velkomyslného hostitele Jasóna a Medey, který později přijal chytrého Odyssea po Trojské válce, má opravdu právo zaujímat v staré historii důležité místo. Při bitvách s Franky, Bulhary, Saracény, Neapolci, byl v 16. století zpustošen Barbarossou, byl chráněn v 18. století hrabětem von Schulenburgem a koncem prvního císařství generálem Donzelotem, byl nyní sídlem vrchního anglického komisaře.
V té době byl vrchním komisařem sir Frederic Adam, guvernér Jónských ostrovů. Vzhledem k možnostem, které mohl vyvolat zápas Řeků s Turky, měl stále po ruce několik fregat, obstarávajících na těchto mořích policejní službu. A bylo opravdu zapotřebí velikých korábů, aby byl udržen pořádek na tomto souostroví, vydávaném Řekům, Turkům, nemluvě o pirátech, kteří neměli jiné poslání než to, které si ukládali sami, totiž drancovat podle chuti lodě všech

národností.
Tehdy byl na Korlu jistý počet cizinců, a zvláště těch, kteří tam byli po tři, čtyři léta vábeni různými fázemi války za nezávislost. Na Korlu pluli jedni. Na Korlu se usazovali jiní, kterým krajní únava nařizovala po nějakou dobu odpočinek.
Z těchto je nutné uvést jistého mladého Francouze. Zanícen pro tu vznešenou věc, se horlivě a slavně účastnil hlavních událostí, jejichž jevištěm byl poloostrov.
Henri ďAlbaret, poručík královského loďstva, jeden z nejmladších důstojníků své hodnosti, nyní na neomezené dovolené, se hned na počátku války postavil pod prapor francouzských filhelénů. Bylo mu dvacet devět let, byl střední postavy, silného tělesného složení, které ho činilo schopným snášet všechny obtíže námořnického života, a uhlazeností svých způsobů, distingovaností, upřímností svého pohledu, jistotou svých styků, vzbuzoval ten mladý důstojník rázem sympatie, které delší známost mohla jen rozmnožit.
Henri ďAlbaret pocházel z bohaté pařížské rodiny. Matku sotva znal. Jeho otec zemřel téměř v době jeho plnoletosti, to bylo dvě nebo tři léta po jeho odchodu z námořní školy. Byl pánem dosti pěkného jmění, a ani nepomyslel, aby opustil své námořnické povolání. Naopak. Pokračoval v této kariéře - jedné z nejkrásnějších na světě, a byl poručíkem, když byla vztyčena řecká vlajka naproti tureckému půlměsíci v severním Řecku a na Peloponésu.
Henri d'Albaret neváhal. Jako mnoho jiných statečných mladých lidí, stržených neodolatelně tímto hnutím, doprovodil dobrovolníky, které vedli francouzští důstojníci až k hranicím východní Evropy. Byl z prvních filhelénů, kteří prolili krev pro věc nezávislosti. Již r. 1822 byl mezi slavnými Maurokordatovými přemoženými v proslulé bitvě u Arty a mezi vítězi za prvního obležení Missolunghi. Byl tam i následující rok, když podlehl Marko Bocaris. Roku 1824 se skvěle zúčastnil námořních bojů, které pomstily Řeky za vítězství Mehmeda Aliho. Po převzetí Tripolice roku 1825 velel části pravidelných vojsk plukovníka Fabviera. V červenci roku 1826 bojoval u Chaidari, kde zachránil život Andronice Starkové, kterou by byli roznesli na kopytech Kiutagiho koně - byla to strašlivá bitva, v níž byly filhelénům způsobeny nenahraditelné ztráty.
A přesto nechtěl Henri ďAlbaret opustit svého vůdce, a krátce poté se k němu v Methenách opět připojil.
V té době hájil athénské Akropole velitel Guras s patnácti sty muži. Tam do tvrze se uchýlilo pět set žen a dětí, kterým se nepodařilo prchnout, když se Turci zmocnili města. Guras měl potraviny na rok, čtrnáct děl a tři houfnice, avšak střelivo se mu brzy mělo nedostávat.
Fabvier se rozhodl, že Akropoli zásobí. Vyzval lidi dobré vůle o podporu při tomto odvážném plánu. Pět set třicet lidí se přihlásilo na jeho výzvu, mezi nimi čtyřicet filhelénů; a v jejich čele byl Henri ďAIbaret. Každý z těchto odvážlivců se opatřil pytlem prachu a vedeni Fabvierem nasedli v Methenách na loď.
13. prosince ten malý sbor vystoupil na zemi téměř u paty Akropole. Měsíční paprsek jej prozradil. Přivítala jej turecká palba. Fabvier vzkřikl: „Vpřed!“ Každý z nich, aniž odhodil svůj pytel prachu, který jej každou chvíli mohl vyhodit do povětří, překročil příkop a vnikl do tvrze, jejíž brány byly otevřeny. Obležení vítězně odrazili Turky. Avšak Fabvier byl poraněn, jeho pobočník zabit, Henri ďAlbaret klesl zasažen kulí. Pravidelní vojáci a jejich velitel nyní byli uvězněni ve tvrzi s těmi, kterým přišli tak odvážně na pomoc a kteří je už nechtěli pustit.
Tam musel mladý důstojník, zasažen ranou, která naštěstí nebyla nebezpečná, sdílet potíže obležených, když se všechna potrava omezila na několik porcí ječmene. Uplynulo šest měsíců, než mu kapitulace Akropole, přijatá Kiutagim, vrátila svobodu. Teprve 5. června 1827 mohli Fabvier, jeho dobrovolníci a obležení opustit athénskou tvrz a nasednout na lodě, které je dopravily do Salaminy.
Henri ďAlbaret, dosud velmi slabý, se v tomto městě nechtěl usadit a odplul na Korfu. Tam se už dva měsíce zotavoval po svých útrapách a čekal na chvíli, až bude moci opět zaujmout svoje místo v první řadě, když vtom náhoda dodalo novou vzpruhu jeho životu, který byl dosud jen životem vojáka.
V Korfu na konci Strada Reale stál starý, málo vzhledný dům, napůl řeckého, napůl italského slohu. V tom domě bydlela osoba, která se málo ukazovala, ale o níž se mnoho mluvilo. Byl to bankéř Elizundo. Nebylo možné říci, je-li šedesátník nebo sedmdesátník. Asi dvacet let už obýval ten zasmušilý příbytek, z něhož skoro nevycházel. Avšak i když nevycházel, mnoho lidí všech národností a stavů - horliví klienti jeho pisárny - ho přicházelo navštívit. Zcela jistě se uzavíraly značné obchody v tomto bankovním domě, jehož závažnost byla dokonalá. Elizundo byl ostatně považován za neobyčejného boháče. Žádný úvěr na Jónských ostrovech ani u jeho dalmatských kolegů v Zadaru nebo Dubrovníku nemohl soupeřit s jeho úvěrem. Směnka jím akceptovaná se vyplácela zlatem. Zajisté to byl šetrný a moudrý bankéř. Zdál se dokonce velmi uzavřený ve svých obchodních věcech. Chtěl výtečná doporučení, naprosté záruky; avšak jeho pokladna se zdála nevyčerpatelná. Je nutné se zmínit, že Elizundo dělal téměř všechno sám, využíval jen jediného muže, o němž bude později řeč, k vedení nevýznamných zápisů. Byl svým pokladníkem a vedoucím písařem zároveň. Nebyla ani jediná směnka, kterou by neprozkoumal, ani jediný list, který by nenapsal vlastní rukou. Proto ani jediný příručí zvenku nezasedl v jeho písárně. To nemálo přispívalo k tajuplnosti jeho obchodů.
Jakého původu byl tento bankéř? Říkali, že je Illyr nebo Dalmatinec; avšak v tom ohledu se nevědělo nic přesného. Byl němý o své minulosti, němý o své přítomnosti, a nestýkal se se společností. Když se souostroví ocitlo pod protektorátem Francie, byl už jeho život takový, jaký zůstal od té doby, co anglický guvernér vykonával svou funkci na Jónských ostrovech. Zajisté se nemohlo doslovně brát to, co se o jeho majetku říkalo, který veřejné mínění odhadovalo na sta milionů; ale byl asi vskutku velmi bohatý, ačkoliv žil jako člověk skromný ve svých potřebách a choutkách.
Elizundo byl vdovec; byl jím už, když se usadil na Korfu s dceruškou, které byly tehdy dva roky. Nyní bylo té dceruške, která se jmenovala Hadžina, dvacet dva let a žila v tomto obydlí, a starala se o jeho domácnost.
Všude, dokonce i v Orientu, kde krása žen je nesporná, by byla Hadžina Elizundová pozoruhodná krasavice, a to i přes vážnou a trochu smutnou tvář. Jak jinak by tomu mohlo být v tomto prostředí, v němž uplynul její mladý věk bez matky, která by ji vychovávala, bez přítelkyně, s níž by mohla vyměňovat své první dívčí myšlenky? Hadžina Elizundová byla

střední postavy, ale elegantní. Byla po matce řeckého původu a připomínala typ krásných mladých lakonských žen, které předčí snad všechny ženy Peloponésu.
Důvěrnost mezi otcem a dcerou nebyla a nemohla být hluboká.
Bankéř žil osaměle, tiše, zdrženlivě - byl to jeden z lidí, kteří nejčastěji odvracejí hlavu a zastírají si oči, jako by je oslepovalo světlo. Protože byl málo sdílný jak v soukromém životě tak v životě veřejném, nešířil se nikdy, ani ve stycích s klienty svého domu. Jak mohla Hadžina Elizundová najít potěšení v tomto zasmušilém životě, stěží vnímajíc mezi těmito zdmi otcovské srdce?
Naštěstí u ní byla dobrá, oddaná, milující bytost, která žila jen pro svou mladou paní, která s ní cítila smutek, jejíž tvář zazářila, viděla-li ji usmát se. Celý její život spočíval v životě Hadžiny. Podle této podobizny bylo možné mít zato, že jde o hodného a věrného psa, jednoho z oněch „čekatelů lidskosti“, jak řekl Michelet, „pokorných přátel“, jak řekl Lamartine. Ne, byl to člověk, ale byl by zasloužil být psem. Spatřil Hadžinino zrození, nikdy ji neopustil, kolébal ji jako dítě, sloužil jí jako dívce.
Byl to Řek jménem Xaris, kterého Hadžinina matka odkojila, který s ní šel po jejím sňatku s bankéřem z Korlu. Byl tedy už přes dvacet let v domě, zaujímal postavení nad prostým sluhou a pomáhal dokonce Elizundovi, jednalo-li se o obyčejné psaní.
Jako jisté lakonské typy, měl Xaris vysokou postavu, široká ramena a neobyčejnou sílu svalů. Krásná tvář, krásné, upřímné oči, dlouhý a ohnutý nos, a nádherný černý knír pod ním. Na hlavě tmavá, vlněná čapka; za pasem elegantní fustanelfa jeho vlasti.
Vyšla-li Hadžina Elizundová z domu buď ve věcech domácnosti, nebo do katolického kostela sv. Spiridiona, nebo se trochu nadýchat mořského vzduchu, který až k domu na Strada Reale nepronikal, Xaris ji provázel. Mnozí mladí obyvatelé Korlu ji tak mohli vidět na esplanádě a dokonce i na ulicích předměstí Kastrades, táhnoucího se podél zátoky téhož jména. Nejeden se pokoušel dostat se k jejímu otci. Koho by nevábila dívčina krása a možná také miliony Elizundovy firmy? Avšak na všechny nabídky toho druhu odpovídala Hadžina zamítavě. Bankéř se pak nikdy nesnažil její rozhodnutí změnit. A přece by poctivý Xaris dal všechno za to, aby jeho mladá paní byla na tomto světě šťastná, všechen svůj podíl na štěstí, k němuž jej opravňovala jeho bezmezná oddanost na tomto světě.
Takový tedy byl tento dům, přísný, smutný a jako izolovaný v koutě hlavního města starobylé Korkyry; takový byl jeho vnitřek, do něhož měly Henriho ďAlbareta uvést náhody jeho života.
Byly to nejdříve obchodní styky, které vznikly mezi bankéřem a francouzským důstojníkem. Když opouštěl Paříž, vzal s sebou několik značných směnek pro Elizundovu firmu. Na Korlu na ně sáhl. Z Korlu pak bral všechny peníze, které potřeboval na své výpravy s filhelény. Několikrát se na ostrov vrátil a tak se seznámil s Hadžinou Elizundovou. Dívčina krása ho uchvátila. Vzpomínka na ni ho následovala na bojiště na Morei i v Attice.
Po opětném dobytí Akropole nemohl Henri ďAlbaret udělat nic lepšího nežli se vrátit na Korlu. Nebyl ještě zotaven po své ráně. Neobyčejné útrapy obležení narušily jeho zdraví. V bankéřově domě našel každodenně pohostinství na několik hodin, čehož až dosud žádný cizinec nedosáhl.
Takto žil Henri ďAlbaret asi tři měsíce. Pomalu se staly jeho návštěvy u Elizunda, které byly nejdříve jen návštěvami obchodními, zajímavějšími a každodenními. Hadžina se mladému důstojníkovi velmi líbila. Jakpak by si toho nevšimla, když viděla jeho vznícení ve své přítomnosti, viděla, jak je šťastný, když ji mohl slyšet a vidět! Ona zase neváhala mu prokazovat péči, kterou vyžadovalo jeho silně ohrožené zdraví. Henrimu ďAlbaretovi mohla tato starost jen prospět. Ostatně Xaris netajil sympatie, které v něm vzbuzovala tak upřímná a roztomilá povaha Henriho ďAlbareta, k němuž lnul víc a víc.
„Máš pravdu, Hadžino,“ opakoval často dívce. „Řecko je tvojí vlastí právě jako mojí, a nesmíme zapomínat, že trpěl-li tento mladý důstojník, tak proto, že za ně bojoval!“
„Miluje mě!“ řekla jednoho dne Xarisovi.
Toto dívka řekla s jednoduchostí, kterou vkládala do všeho.
„Nuže, musíš se nechat milovat!“ odpověděl Xaris. „Tvůj otec stárne, Hadžino! Já zde stále nebudu!… Kde najdeš v životě bezpečnějšího ochránce nežli je Henri ďAlbaret?“
Hadžina neodpověděla. Byla by musela říci, že ví, že je milována, a také miluje. Zcela přirozená zdrženlivost jí bránila přiznat se k tomuto citu, dokonce i Xarisovi.
A přece tomu tak bylo. Nebylo to tajemstvím už pro nikoho z korfské společnosti. Ještě dříve, než se o tom jednalo veřejně, mluvilo se o sňatku Henriho ďAlbareta a Hadžiny Elizundové, jako by o něm už bylo rozhodnuto.
Slušší se poznamenat, že jak se zdálo, dvoření mladého důstojníka jeho dceři bankéře nemrzelo. Jak říkal Xaris, cítil, že stárne, a to kvapem. Jakkoliv bylo jeho srdce suché, obával se, aby Hadžina v životě neosaměla, ačkoliv věděl, jaké jmění zdědí. Tato peněžní otázka ostatně nikdy Henriho ďAlbareta nezajímala. Je-li bankéřova dcera bohatá nebo ne, o to se nestaral ani okamžik. Láska, kterou k dívce choval, se zrodila z daleko vznešenějších citů, nežli z nízkých zájmů. Miloval ji pro její dobrotu a krásu. Hadžinino postavení v tom smutném prostředí v něm vzbuzovalo sympatii. Miloval ji pro noblesu jejích myšlenek, pro velikost jejích názorů, pro energii, které byla schopna, měla-li by ji někdy použít.
A bylo to patrné, když Hadžina mluvila o porobeném Řecku a o nadlidském úsilí, které vynakládají jeho děti, aby je osvobodily. Na této půdě mohl mezi oběma mladými lidmi panovat jen úplný souhlas.
Kolik tedy pohnutých hodin strávili v hovoru o všech těch věcech v řeckém jazyku, jímž Henri ďAlbaret nyní mluvil jako svou mateřštinou! Jakou intimní radost oba cítili, když úspěch na moři vyvážil pohromy, jejichž jevištěm byly Morea nebo Attika! Henri d'Albaret musel dopodrobna líčit všechny události, kterých se zúčastnil, jmenovat jména národů a cizinců, kteří se proslavili v krvavých bojích, a žen, které by, kdyby měla volnost, Hadžina Elizundová zajisté následovala - Boboliny, Modeny, Zachariasové, Kaidosové, nezapomínajíc na statečnou Androniku, kterou zachránil mladý důstojník z bitvy u Chaidari.

A když jednoho den Henri d'Albaret pronesl jméno této ženy, učinil Elizundo, naslouchající této rozmluvě, posunek, který upoutal pozornost jeho dcery.
„Co je vám, otče?“ zeptala se.
„Nic,“ odpověděl bankéř.
Pak se obrátil k mladému důstojníkovi a otázal se tónem, který se měl zdát lhostejným k tomu, co se jím pravilo:
„Znal jste tu Andromku?“
„Ano, pane Elizundo.“
„A víte, co se s ní stalo?“
„Nevím,“ odpověděl Henri d'Albaret. „Myslím, že po bitvě u Chaidari se vrátila do provincií Magna, která je její domovinou. Avšak mám zato, že jednoho dne ji opět spatřím na řeckém bojišti…“
„Ano,“ připojila Hadžina, „tam, kde je její místo!“
Proč se Elizundo zeptal na Andromku? Nikdo se ho na to nezeptal.
Byl by zajisté odpověděl jen vyhýbavě. Avšak jeho dcera, málo seznámena s bankéřovými styky, na to stále myslela.
Copak mohl být nějaký svazek mezi jejím otcem a touto Andronikou, které se obdivoval?
Ostatně, pokud se týká války o nezávislost, choval se Elizundo úplně zdrženlivě. Které straně platila jeho přání, porobeným nebo utiskovatelům? To bylo nesnadné říci - byl-li vůbec člověkem, který by přál té či oné straně. Jisté bylo, že mu jeho pošta přinášela nejméně tolik listů z Turecka jako z Řecka.
Ale je nutné opakovat, ačkoliv se mladý důstojník oddal věci Helénů, Elizundo jej nicméně přijal ve svém domě dobře.
Avšak Henri d' Albaret už nemohl prodlužovat svůj pobyt. Když se zotavil, byl rozhodnut provést až do konce to, co považoval za svou povinnost. Mluvil o tom s dívkou často.
„To je skutečně vaše povinnost!“ odpovídala Hadžina. „Jakkoliv mi váš odchod způsobí bolest, Henri, chápu, že se musíte vrátit ke svým spolubojovníkům! Ano, pokud Řecko nenabude opět nezávislost, je nutné za ni bojovat!“
„Odjedu, Hadžino, musím odjet!“ řekl jednoho dne Henri d'Albaret. „Avšak kdybych s sebou mohl vzít jistotu, že mě milujete, jak já vás…“
„Henri, nemám, proč bych tajila cit, který ve mně budíte,“ odpověděla Hadžina. „Nejsem už dítě a musím hledět vážně do budoucnosti. Důvěřuji vám,“ připojila a podávala mu ruku, „důvěřujte i vy mně! Takovou, jakou mě opustíte, najdete mě po návratu!“
Henri d'Albaret stiskl ruku, kterou mu podávala Hadžina jako záruku svých citů.
„Děkuji vám z celé duše!“ odpověděl. „Ano, náležíme si už nyní! A i kdyby naše odloučení bylo sebekrušnější, aspoň si s sebou odnesu ujištění, že mě milujete!… Avšak než odjedu, Hadžino, rád bych promluvil s vaším otcem!… Chci mít jistotu, že schvaluje naši lásku a že nebude dělat překážky…“
„Dobře uděláte, Henri,“ řekla dívka. „Mějte jeho slib, jako máte můj!“
A Henri d'Albaret s tím nesměl otálet, neboť se rozhodl, že bude sloužit opět pod plukovníkem Fabvierem.
Věci nezávislosti se opravdu dařilo čím dál tím hůř. Londýnská smlouva ještě neměla úspěšné výsledky a bylo na místě se v duchu ptát, nechtějí-li velmoci vůči sultánovi pronášet čistě oficiální námitky a následkem toho zcela platonické. .
Ostatně se zdálo, že Turci, podpořeni svými úspěchy, jsou velmi málo nakloněni k ústupkům. Ačkoliv dvě eskadry, anglická, vedená admirálem Condringtonem, a francouzská pod velením admirála de Rigny, křižovaly Egejské moře a ačkoliv se řecká vláda usadila v Egině, aby tam uvažovala za nejlepších podmínek bezpečnosti, projevovali Turci tvrdošíjnost, která je činila hroznými.
Pochopíte to, uvidíte-li všechno loďstvo dvaadevadesáti tureckých lodí, které pojala rozlehlá rejda u Navarina 7. září.
Toto loďstvo vezlo nesmírné zásoby, které shromáždil Ibrahim k potřebě výpravy, chystané proti Hydřanům.
Nuže, na Hydře se rozhodl Henri d' Albaret opět připojit k sboru dobrovolm“ků. Tento ostrov, ležící na konci Argolidy, je jeden z nejbohatších ostrovů archipelu. Učinil svou krví i penězi tolik pro věc Helénů, které hájili jeho neohrožení námořníci, Tombasis, Miaulis, Dzamados, tak obávaní tureckými kapitány, a byl nyní ohrožen nejstrašlivějšími represáliemi.
Henri d'Albaret tedy musel spěchat s odjezdem z Korlu, chtěl-li se na Hydru dostat dříve než Ibrahimovi vojáci. Proto byl jeho odjezd definitivně stanoven na 21. října.
Několik dní před tím, jak bylo domluveno, zašel mladý důstojník k Elizundovi a požádal ho o dceřinu ruku. Netajil mu, že Hadžina bude šťastná, schválí-li jeho krok. Ostatně jde jen o to, aby dostal jeho svolení. Sňatek se odbude teprve po návratu Henriho d'Albareta. Jeho nepřítomnost - aspoň v to doufá - nebude mít dlouhé trvání.
Bankéř znal poměry mladého důstojníka, stav jeho jmění, vážnost, které se těšila jeho rodina ve Francii. Nemusel tedy v tomto směru žádat o reference. Rovněž jeho úctyhodnost byla úplná a nikdy nebylo o jeho firmě slyšet nic hanlivého.
Protože se o tom Henri d'Albaret nezmiňoval, mlčelo vlastním majetku. Pokud se týká samotného návrhu, odpověděl Elizundo, že je mu příjemný. Tento sňatek jej může učinit jen šťastným, neboť přinese štěstí jeho dceři.
To všechno bylo řečeno zcela chladně, ale hlavní bylo, že to bylo řečeno. - Henri d'Albaret měl nyní Elizundovo slovo a zato se bankéři dostalo od jeho dcery díků, které přijal s obvyklou zdrženlivostí.
Zdálo se tedy, že se všechno daří k úplné spokojenosti obou mladých lidí, a je nutné dodat, především k dokonalé Xarisově spokojenosti. Ten výtečný člověk plakal jako dítě a jak rád by byl mladého důstojníka přitiskl na svá prsa!
Avšak Henri d'Albaret měl už jen málo času na pobyt u Hadžiny Elizundové. Rozhodl se vstoupit na levantskou brigu, která měla opustit Korlu jedenadvacátého, aby odplula na Hydru.
Jaké byly ty poslední dny v domě na Strada Reale, uhodnete, aniž bychom se o tom museli šířit. Henri d'Albaret a Hadžina se neopouštěli ani na hodinu. Dlouho hovořili v dolním sále v přízemí smutného obydlí. Ušlechtilost jejich citů vtiskovala těmto hovorům pronikavý půvab, který zjemňoval trochu vážný tón. Řekli si, že jim náleží budoucnost, vymyká-li se jim dosud přítomnost. Této přítomnosti chtěli tedy chladnokrevně čelit. Oba vážili vyhlídky dobré i

špatné, ale bez malomyslnosti, bez slabosti. Když takto mluvili, neustávali horovat pro věc, které se Henri ďAlbaret odcházel věnovat.
Kdysi večer, 20. října, si naposled říkali ty věci, avšak možná s větším pohnutím. Příští den měl mladý důstojník odjet. Náhle vešel do sálu Xaris. Nemohl mluvit. Těžce oddychoval. Běžel, a jak! Za několik minut jej statné nohy pronesly celým městem, od tvrze až na konec Strady Reale.
„Nu, co chceš?… Co je ti, Xarisi?… Odkud pochází toto rozčilení?…“ zeptala se Hadžina.
„Co mi je… co mi je!… Zpráva!… Důležitá… vážná zpráva!…“
„Mluvte!… Mluvte, Xarisi!“ řekl Henri ďAlbaret a nevěděl má-li se radovat nebo obávat.
„Nemohu!… Nemohu!“ odpověděl Xaris, kterého jeho rozčilení dusilo.
„Jde o zprávu o válce?“ ptala se dívka a chytila ho za ruku. „Ano!… Ano!…“
„Ale mluv tedy!…“ opakovala. „Mluv tedy, můj dobrý Xarisi!…
Co se stalo?…“
„Turci… dnes… poraženi… u Navarina!“
Tak se dozvěděli Henri ďAlbaret a Hadžina zprávu o námořní bitvě, svedené 20. října.
Bankéř Elizundo vkročil právě do sálu na lomoz Xarisova vpádu. Když se dozvědělo co jde, sevřely se bezděky jeho rty, jeho čelo se svraštilo, avšak neprojevil ani zklamání, ani uspokojení, zatímco oba mladí lidé nechávali upřímně překypovat svá srdce.
Zpráva o bitvě u Navarinu se právě dostala na Korlu. Sotva se rozšířila po celém městě, byly rázem známy i podrobnosti, dodané telegraficky vzdušnými přístroji z albánského pobřeží.
Anglická a francouzská eskadra, ke kterým se připojila ruská eskadra, čítající dvacet sedm korábů a dvanáct set sedmdesát šest děl, napadly turecké loďstvo a vynutily si průchod soutěskami navarinské rejdy. Ačkoliv bylo Turků víc, neboť měli šedesát korábů všech velikostí, a devatenáct set čtyřiadevadesát děl, byli poraženi. Několik jejich lodí bylo potopeno nebo vyhozeno do povětří s velikým množstvím důstojníků a lodníků. Ibrahim se tedy už nemohl od tureckého námořnictva nadít, že ho bude podporovat na výpravě proti Hydře.
To byl neobyčejně důležitý fakt. Skutečně, měl se stát počátkem nového údobí pro řecké záležitosti. Ačkoliv se tři velmoci rozhodly předem, že nevyužijí tohoto vítězství k zničení Porty, zdálo se jisté, že se shodnou na tom, vyrvat zemi Helénů turecké nadvládě, a rovněž se zdálo jisté, že v krátké době bude zřízena samospráva nového království.
Tak se usuzovalo v domě bankéře Elizunda. Hadžina, Henri d'Albaret a Xaris tleskali. Jejich radost měla ohlas v celém městě. Děla u Navarina právě pojistila dětem Řecka nezávislost.
A především plány mladého důstojníka byly tímto vítězstvím spojených velmocí úplně změněny, či spíš - a tento výraz je lepší - porážkou tureckého loďstva. Následkem té porážky se musel Ibrahim zříci zamýšleného tažení proti Hydře. Proto už o Hydru nešlo.
Odtud pocházela změna v úmyslech Henriho ďAlbareta, které měl před dnem 20. října. Nebylo už třeba, aby šel za dobrovolníky, kteří přispěchali na pomoc Hydřanům. Rozhodl se tedy na Korlu vyčkat na události, které budou přirozeným následkem bitvy u Navarina.
Ať tomu bylo jakkoliv, o osudu Řecka už nemohlo být pochyb. Evropa je nenechá zahynout. Zakrátko po celém helénském poloostrově ustoupí půlměsíc praporu nezávislosti. Ibrahim, omezený už na střed a na pobřežní peloponéská města, je bude konečně muset vyklidit.
Na které místo poloostrova měl za těch okolností zamířit Henri ďAlbaret? Plukovník Pabvier se nepochybně chystá opustit Mitylénu, aby vytáhl proti Turkům na ostrově Sciu; avšak jeho přípravy nejsou zajisté skončeny a ještě nějakou dobu potrvají. Není tedy třeba pomýšlet na okamžitý odchod.
Tak posuzoval mladý důstojník situaci. Tak ji posuzovala Hadžina s ním. Nebyla tedy příčina, aby se sňatek odkládal. Elizundo ostatně neměl námitky, aby se nevykonal bez otálení. Proto byl stanoven na desátý den ode dneška, to znamenalo na konec měsíce října.
Bylo by zbytečné šířit se o pocitech, které vzbudil v srdcích obou snoubenců blížící se den jejich spojení. Nebude už následovat odjezd do této války, v níž by Henri d'Albaret mohl nechat život! Nebude už bolestné čekání, za kterého by Hadžina počítala dny i hodiny! Xaris, je-li to možné, byl ještě šťastnější než celý dům. Kdyby šlo o jeho vlastní sňatek, nepřekypovala by víc jeho radost! Dokonce i na bankéřovi bylo přes jeho obvyklou chladnost znát patrné uspokojení. Budoucnost jeho dcery byla zajištěna.
Domluvili se, že celá věc se odbude jednoduše, a zdálo se zbytečné, aby bylo k tomu obřadu zváno celé město. Ani Hadžina, ani Henri ďAlbaret nebyli z těch, kteří si přejí mít při svém štěstí tolik svědků. Avšak bylo přece třeba jistých příprav, kterými se bez okázalosti zabývali.
Bylo 23. října. Do sňatku zbývalo už jen sedm dní. Nezdálo se tedy, že by se mohli obávat překážky, opoždění. A přece se stalo něco, co by velmi znepokojilo Hadžinu a Henriho ďAlbareta, kdyby o tom věděli.
Toho dne našel Elizundo ve své ranní poště list, který mu zasadil nenadálou ránu. Zmačkal jej, roztrhal jej, dokonce spálil - což svědčilo o hlubokém vzrušení u člověka, který se dovedl ovládat tak jako bankéř.
A bylo možné ho slyšet mručet tato slova:
„Proč nepřišel tento list o týden později? Budiž proklet ten, kdo jej psali“

V. KAPITOLA

Messenské pobřeží

Když opustila Vitylo, plula Karysta po celou noc na jihozápad šikmo Koronským zálivem. Nikos Starkos sestoupil do své kabiny a měl se opět objevit teprve až na úsvitu.

Vítr byl příznivý - byl to jeden z oněch ostrých jihovýchodních větrů, které běžně vanou v těch mořích koncem léta a počátkem podzimu, v době slunovratu, když páry Středozemního moře se rozplývají v déšť.
Ráno byl obeplut mys Gallo na konci Messenie a poslední vrcholy Taygetu, omezující jeho srázné svahy, se brzy koupaly v paprscích vycházejícího slunce.
Když minuli konec mysu, objevil se Nikos Starkos opět na palubě sakolevy. Jeho první pohled se upjal na východ. Země Magna už nebylo vidět. Na té straně se nyní tyčily mohutné svahy hory Hagios Dimitrios kousek za předhořím.
Na okamžik vztáhl kapitán rámě směrem k Magnu. Byl to posunek hrozby? Bylo to poslední sbohem rodné zemi? Kdo by to mohl říci? Avšak nic dobrého nebylo v pohledu, který vyslaly v té chvíli oči Nikose Starka.
Podporována svými čtvercovými plachtami a latinskými plachtami, začala sakoleva stoupat na severozápad. Avšak, protože vítr vanul ze země, propůjčovalo se moře ke všem podmínkám rychlé plavby.
Karysta zanechala po levici ostrovy Oinussy, Cabreru, Sapienzu a Venetico; pak zamířila rovně soutěskou mezi Sapienzou a zemí, takže spatřila Modon.
Před ní se nyní rozkládalo messenské pobřeží s podivuhodným panoramatem svých hor, které velmi jasně dokazují svůj sopečný původ. Tato Messenie se měla po definitivním zřízení království stát jedním z třinácti nomů čili prefektur, z nichž se skládá moderní Řecko, v ně počítajíc Jónské ostrovy. Avšak v té době ještě byla jen jedním z četných jevišť zápasu, chvíli v Ibrahimových rukou, chvíli v rukou Řeků, podle osudu zbraní, jako byla kdysi jevištěm tří messenských válek, vedených proti Sparťanům a které proslavily jméno Aristamenovo a Epaminondovo.
Zatím Nikos Starkos beze slova, zjistil podle kompasu směr sakolevy a pozoroval počasí; potom šel usednout na záď.
Mezitím byla vyměněna různá slova na přídi mezi mužstvem Karysty a deseti muži, najatými ve Vitylu - celkem jich bylo asi dvacet a velel jim prostý lodní mistr, poslouchající kapitánovy rozkazy. Ovšem, první důstojník sakolevy právě nebyl na lodi.
Poslyšte, co se řeklo o nynějším cíli této malé lodi, pak o směru, kterým plula podél břehů Řecka. Rozumí se samosebou, že otázky byly kladeny novými členy a odpovědi dávány starými námořníky z mužstva.
„Kapitán Starkos mnoho nemluví!“
„Co možná nejméně, ale promluví-li, mluví dobře a je nutné ho poslechnout!“
„A kam pluje Karysta?“
„Nikdy se neví, kam pluje Karysta.“
„U všech ďáblů, dali jsme se najmout naslepo - na tom ostatně nezáleží.“
„Avšak se svými dvěma malými děly na přídi se nemůže Karysta odvážit lovit obchodní lodi v archipelu!“
„Také není určena k plavbě po mořích! Kapitán Starkos má jiné lodě, dobře ozbrojené, dobře vypravené! Karysta je takřka jeho zábavní jachtou! Všimněte si, jak skromně vypadá, a francouzské, anglické, řecké nebo turecké křižníky se tím dají oklamat!“
„Ale podíl na kořisti?…“
„Podíl na kořisti náleží těm, kteří kořistí, a budete k nim patřit, až sakoleva skončí svou cestu! Nepřijdete tedy zkrátka a je-li nebezpečí, bude i zisk!“
„V končinách Řecka a ostrovů tedy nyní není nic na práci?“ „Nic… rovněž jako ve vodách Jaderského moře, zavede-li nás tam kapitánova fantazie. Až do nového rozkazu jsme tedy poctiví námořníci na poctivé sakolevě, plující poctivě Jónským mořem! Ale to se změní!“
„A čím spíše, tím lépe!“
Jak je vidět, nebyli nově přibylí právě jako ostatní lodníci Karysty lidmi, kteří by se štítili práce, ať byla jakákoliv. Na skrupule, výčitky svědomí, dokonce ani na prosté předsudky se nebylo třeba tázat tohoto přímořského obyvatelstva dolního Magna. Vskutku, byli důstojni toho, který jim velel, a ten věděl, že se na ně může spolehnout.
Avšak znali-li Vitylští kapitána Starka, neznali jeho prvního důstojníka, námořního důstojníka a obchodníka zároveň - slovem jeho faktotum. Byl to jistý Skopelo, rodák s Cerigotta, ostrůvku, požívající dost špatné jméno na jižní hranici archipelu mezi Cerigem a Krétou.
Proto se otázal jeden z nových, a obrátil se k lodnímu mistrovi Karysty: „A první důstojník?“
„První důstojník není na lodi…“ zněla odpověď.
„Nespatříme ho?“
„Spatříte. „
„Kdy?“
„Až bude nutné, abyste ho spatřili.“
„Ale kde je?“
„Tam, kde má být.“
Bylo nutné se spokojit s touto odpovědí, která nic neříkala. V tu chvíli svolal hvizd lodního mistra všechno mužstvo nahoru utáhnout lana. Hovor na přídi byl přerušen tedy právě na tom místě.
Vskutku, šlo o to, aby bylo zachyceno trochu více větru, aby mohli plout ve vzdálenosti asi jedné míle od messenského pobřeží. K poledni míjela Karysta Modon. Ten nebyl jejím cílem. Nezastavila se tedy v tom malém městě, zbudovaném na zříceninách staré Methony na konci předhoří, které vrhá svůj skalnatý výběžek k ostrovu Sapienze.
Brzy zmizel maják, tyčící se u ústí do přístavu, za zatáčkou břehu.
Nicméně byl dán ze sakolevy signál. Černá vlajka s rudým půlměsícem byla vztyčena na špici hlavního stěžně. Avšak ze země nebylo odpovězeno. Proto bylo pokračováno v cestě severním směrem.
Večer dorazila Karysta k vjezdu do navarinské rejdy, jakéhosi velikého mořského jezera, vroubeného rámcem vysokých hor. Na okamžik se trhlinou v obrovské skále objevilo město, ovládané nejasnou hmotou tvrze. Tam byl konec té přirozené hráze, která krotí vztek severozápadních větrů, které na lónské moře vrhá dlouhý kožený měch laderského

moře.
Zapadající slunce ještě ozařovalo vrchol posledních výšin na východě; avšak tma už naplňovala rozlehlou rejdu.
Tentokrát mohlo mít mužstvo za to, že se Karysta zastaví v Navarině. Skutečně vplula rovnou do soutěsky Megalo Thuro na jihu od úzkého ostrova Sfakterie, který se táhne v délce asi čtyř tisíc metrů. Tam se tyčily už dva hroby, nasypané dvěma z nejšlechetnějších obětí války: francouzskému kapitánovi Malletovi, zabitému roku 1825, a v hloubi jisté jeskyně hrob hraběte de Santa-Rosa, italského filheléna, bývalého piemontského ministra, zemřelého téhož roku pro stejnou věc.
Když byla sakoleva už jen asi deset uzlů od města, dala se napříč, s příďovou plachtou po větru. Rudé světlo se vzneslo jako dříve, černá vlajka na konec jejího hlavního stěžně. Na tento signál nebylo rovněž odpovězeno.
Karysta neměla co dělat na této rejdě, kde bylo možné napočítat nyní veliký počet tureckých lodí. Manévrovala tedy tak, aby minula zblízka bělavý ostrůvek Kuloneski, ležící téměř uprostřed. Pak na povel lodního mistra byly poněkud uvolněny plachty, kormidlo otočeno k pravému boku - což umožnilo vrátit se k Sfakterii.
Na tomto ostrůvku Kuloneski bylo uvězněno několik set Turků, překvapených Řeky, na počátku války 1821 a tam zemřeli Wadem, ačkoliv se vzdali na slib, že budou dopraveni do turecké země.
Proto později, roku 1825, když Ibrahimova vojska oblehla Sfakterii, kterou hájil Maurokordato osobně, tam bylo odvetou pobito osm set Řeků.
Sakoleva pak zamířila k Sikijské soutěsce, zející v šíři dvou set metrů severně od ostrova, mezi jeho severním výběžkem a předhořím Koryfasion. Starkos musel znát ten průliv; kdo se tam odvážil musel znát důležité okolnosti, neboť je téměř nesplavný pro lodě, jejichž ponor vyžaduje jistou hloubku. Ale Nikos Starkos plul jako nejlepší lodivod rejdy odvážně mezi ostrými skalami předhoří ostrova a obeplul předhoří Koryfasion. Potom, spatřil venku několik zakotvených loďstev - asi třicet francouzských, anglických a ruských lodí - opatrně se jim vyhnul, vystupoval v noci podél messenského pobřeží, proklouzl mezi pevninou a ostrovem Prodanou a ráno plula sakoleva, hnaná svěžím jihovýchodním větrem, podél klikatého pobřeží na klidných vodách Arkadského zálivu.
Slunce vystupovalo za vrcholem Ithomu, odkud se pohled, když objal místo bývalé Messeny, ztrácí na jedné straně nad Koronským zálivem a na druhé nad zálivem, kterému dalo jméno město Arkadie. Moře světélkovalo dlouhými plochami, které čeřil vítr za prvních denních paprsků.
Hned na úsvitu manévroval Nikos Starkos tak, aby proplul co možná nejblíže města, ležícího na jedné z vyvýšenin pobřeží, které se zaokrouhluje a tvoří rozlehlou rejdu.
K desáté hodině přišel lodní mistr na záď sakolevy a stanul před kapitánem v postoji člověka, očekávajícího rozkazy.
Celé nesmírné pásmo Arkadských hor se nyní táhlo na východ. Vsi, mizející v úbočí ve skupinách oliv, mandloňů a vinic, potoky, spějící k řečišti nějaké řeky mezi skupinami myrt a oleandrů; pak, zachycujíce se každé výšky, každého svahu, ve všech směrech, tisíce keřů proslulé korintské révy, které nenechaly ani palec volné půdy; níže, na prvních svazích, rudé domy města, třpytící se jako veliké kusy straminu na pozadí záclony z cypřišů: tak se objevovalo to velkolepé panoráma jednoho z nejmalebnějších pobřeží Peloponésu.
Avšak jak se blížili k Arkadii, starověké Kyparisse, která byla hlavním přístavem Messenie za Epaminondových časů, pak byla jedním z lén Francouze Ville-Hardouina po křižáckých válkách, jak žalostná to byla podívaná pro oči, jak bolestné to byly vzpomínky pro každého!
Dvě léta předtím zničil město Ibrahim, povraždil děti, ženy a starce! Ve zříceninách leží jeho starý zámek, stojící na místě bývalé akropole; v jeho rozvalinách chrám sv. Georgise, který zpustošili fanatičtí musulmani; v ruinách stály jeho domy a veřejné stavby!
„Je vidět, že tudy přešli naši přátelé Egypťané!“ zamručel Nikos Starkos, jehož srdce se nepohnulo vůči tomuto obrazu božího dopuštění.
„A nyní jsou zde pány Turci!“ odpověděl lodní mistr.
„Ano… nadlouho… dokonce nutno doufat, že navždy!“ připojil kapitán.
„Přistane Karysta, nebo poplujeme dál?“
Nikos Starkos bedlivě pozoroval přístav, od něhož byl vzdálen jen několik uzlů. Pak zamířil jeho pohled na město, ležící asi o míli dál na svahu hory Psykhra. Zdálo se, že je na vážkách, co udělat; jestli přirazit k hrázi nebo se pustit opět na širé moře.
Lodní mistr stále čekal, až kapitán odpoví na jeho otázku.
„Dejte signál!“ řekl konečně Nikos Starkos.
Rudá vlajka se stříbrným půlměsícem se vznesla na špici stěžně a zavlála ve vzduchu.
Několik minut poté zavlála stejná vlajka na konci stožáru, vztyčeného na přístavní hrázi.
„Přiraz!“ řekl kapitán.
Kormidlo bylo otočeno a sakoleva zamířila ke břehu. Jakmile se před ní dostatečně rozevřel přístav, nechala se volně nést. Brzy byly svinuty plachty na předním stěžni, pak hlavní plachta a Karysta vplula do průlivu s příďovou plachtou a zadní. Její rozběh postačil, aby dospěla doprostřed přístavu. Tam spustila kotvu a lodníci se začali zabývat různými pracemi, které následují po zakotvení.
Téměř ihned byl spuštěn na moře člun, kapitán do něho vstoupil, člun odrazil, hnán čtyřmi vesly, a přistál u malého, kamenného schodiště, vyhloubeného v nábřeží. Jakýsi muž jej tam očekával a přivítal jej těmito slovy:
„Skopelo je Nikosi Starkovi k službám!“
Důvěrný kapitánův posunek byl celou jeho odpovědí. Vydal se vpřed a vystoupil po svahu, takže dospěl k prvním domům města. Prošel zříceninami z posledního obležení, ulicemi, plnými tureckých a arabských vojáků, a stanul před téměř neporušeným hostincem s obrazem Minervy; jeho přítel tam vkročil za ním.
Okamžik po tom seděli kapitán Starkos a Skopelo v pokoji, na dosah rukou měli dvě sklenky a láhev raki, prudké

lihoviny, vyráběné z kopíčka. Z plavého a vonného tabáku z Missolunghi byly svinuty cigarety a zapáleny; pak začal rozhovor mezi oběma muži, z nichž jeden se rád tvářil jako velmi pokorný sluha druhého.
Skopelo měl špatnou, podlou, lstivou, ale inteligentní tvář. Bylo-li mu padesát let, byla to nejvyšší hranice, ač se zdál trochu starší. Tvář lichváře s malýma, falešnýma, ale živýma očkama, vlasy krátce ostříhané, ohnutý nos, ruce s hákovitými prsty a dlouhé nohy, o nichž bylo možné říci, co se říká o nohách Albánců: palec je v Makedonii a pata ještě v Boeotii. Konečně okrouhlý obličej, žádný knír, na bradě šedivějící strnisko, silná, na temeni holá hlava na slabém těle prostředního vzrůstu. Tento typ arabského žida, původu však křesťanského, měl velmi prostý oděv - kazajku a spodky levantského lodníka - ukrytý pod jakousi hazukou.
Skopelo byl skutečně člověk, jehož bylo zapotřebí k řízení těchto věcí pirátů archipelu, velmi zručný v umisťování kořisti a v prodeji zajatců, dopravovaných na turecké trhy a na barbarská pobřeží.
Jaká mohla být rozmluva Nikose Starka se Skopelem, věci, o nichž asi jednali, způsob, jakým posuzovali události nynější války, zisk, který z nich chtěli mít, lze uhodnout velmi snadno.
„Jak daleko je Řecko?“ zeptal se kapitán.
„Téměř tam, kde jste je asi opustil!“ odpověděl Skopelo. „Už dobrý měsíc se plaví Karysta podél pobřeží Tripolice, a pravděpodobně nemáte od svého odjezdu žádné zprávy!“
„Skutečně, žádné.“
„Řeknu vám tedy, kapitáne, že turecké lodě jsou přichystány, aby dopravily Ibrahima a jeho sbory na Hydru.“
„Ano,“ odvětil Nikos Starkos. „Viděl jsem je včera večer, když jsem plul navarinskou rejdou.“
„Nezastavil jste se nikde od té doby, co jste opustil stará místa?“ zeptal se Skopelo.
„Ano… jednou. Zastavil jsem se na několik hodin ve Vitylu… abych doplnil mužstvo Karysty. Avšak od té doby, co jsem ztratil z očí břehy Magna, nebylo odpovězeno na mé signály až do Arkadie.“
„Pravděpodobně nebylo třeba odpovídat,“ poznamenal Skopelo.
„Řekni mi,“ pokračoval Nikos Starkos, „co nyní dělají Miaulis a Kanaris?“
„Jsou omezeni, kapitáne, na náhlé útoky, které jim mohou zajistit jen částečné úspěchy, nikdy definitivní vítězství! Proto zatím co podnikají lov na turecké koráby, mají piráti volnou ruku po celém archipelu!“
„A mluví se pořád o…?“
„O Sacratifovi?“ doplnil Skopelo a poněkud snížil hlas. „Ano… všude… a pořád, Nikosi Starku, a záleží jen na něm, aby se o něm mluvilo ještě víc!“
„Bude se mluvit!“
Nikos Starkos vstal a vyprázdnil svou sklenku, kterou Skopelo znovu naplnil. Přecházel sem a tam; pak stanul u okna se zkříženými pažemi a naslouchal hrubému zpěvu tureckých vojáků, dolétajícímu zdáli.
Konečně se vrátil, usedl opět naproti Skopelovi a změnil náhle téma rozmluvy.
„Pochopil jsem z tvého signálu, že máš tady náklad zajatců?“ zeptal se.
„Ano, Nikosi Starku, mám čím naplnit loď o čtyřech stech tunách. To je vše, co zbylo po řeži, která následovala po porážce u Kremmydi! U Boha všemohoucího, Turci zabíjeli tentokrát trochu příliš! Kdybychom je byli nechali, nebyl by zůstal naživu ani jediný zajatec!“
„Jsou to muži, ženy?“ „Ano, děti… vůbec všichni!“ „Kde jsou?“
„V tvrzi.“
„Dal jsi za ně mnoho?“
„Hm, paša se neprojevil jako velmi povolný,“ odpověděl Skopelo. „Myslí, že válka o nezávislost se chýlí ke konci… bohužel! Nuže, nebudou-li války, nebudou bitvy! Nebudou-li bitvy, nebudou razie, nebudou-li razie, nebude lidské a jiné zboží! Avšak je-li málo zajatců, stoupají ceny! To je náhrada, kapitáne! Z dobrého pramene vím, že je na afrických trzích nedostatek otroků, a tyto prodáme za výhodnou cenu!“
„Souhlasím!“ odvětil Nikos Starkos. „Je vše přichystáno a můžeš vstoupit na Karystu?“
„Vše je hotovo a nic mne zde už nepoutá.“
„Dobrá, Skopelo. Nejpozději za osm nebo deset dní, připluje loď vypravená ze Scarpanta pro tento náklad. Bude vydán bez překážek?“
„Bez překážek, domluveno,“ odpověděl Skopelo, „ale zaplatí-li se hotově. Bude tedy nutné se nejprve dohodnout s bankéřem Elizundem, aby přijal naše směnky. Jeho podpis je dobrý a paša jej přijme jako hotové peníze.“
„Napíšu Elizundovi, že se brzy zastavím na Korlu, kde s touto věcí skoncuji…“
„Tuto… a jinou, neméně důležitou, Nikosi Starku!“ připojil Skopelo.
„Možná!… odpověděl kapitán.
„A skutečně, bude to jen správné; Elizundo je bohatý… neobyčejně… říká se!… A kdo jej obohatil, ne-li náš obchod… a my… s nebezpečím, že skončíme na konci ráhna předního stěžně za hvízdnutí lodního mistra… Ah, za nynější doby je výhodné být bankéřem pirátů archipelu! Proto opakuji, Nikosi Starku, že to bude jen spravedlivé!“
„Co bude jen spravedlivé?“ otázal se kapitán a pohlédl svému prvnímu důstojníkovi přímo do tváře.
„Eh, copak to nevíte?“ odpověděl Skopelo. „Vskutku, přiznejte se, kapitáne, že se mne ptáte, jen abyste to slyšel už posté!“
„Možná!“
„Dcera bankéře Elizunda…“
„Co je spravedlivé, stane se!“ odpověděl prostě Nikos Starkos a vstal.
Potom vyšel z hostince U Minervy a následován Skopelem, vrátil se do přístavu, kde na něj čekal jeho člun.
„Nasedni,“ řekl Skopelovi. „Projednáme s Elizundem tyto věci, jakmile připlujeme na Korfu. Potom se vrátíš do Arkadie převzít náklad.“

„Nasedněme!“ odvětil Skopelo.
Hodinu poté Vyplula Karysta ze zálivu. Avšak nežli se skončil den, zaslechl Nikos Starkos vzdálené dunění, které k němu donášela dlouhá ozvěna z jihu.
Byla to palba spojeneckých loďstev na navarinské rejdě.

VI. KAPITOLA
Vzhůru na piráty archipelu!

Severozápadní směr, který sakoleva zachovávala, jí umožnil sledovat malebnou řadu Jónských ostrovů, z nichž jeden ztratíte z očí a ihned spatříte jiný.
Naštěstí pro sebe se Karysta vzezřením počestné levantské lodě, napůl zábavní jachty, napůl obchodní lodě, neprozrazovala svým původem. Vskutku by bývalo nebylo od jejího kapitána opatrné se takto odvážit pod děla britských tvrzí, vydat se na milost i nemilost fregatám Spojeného království.
Jen asi patnáct námořních mil dělí Arkadii od ostrova Zante, „květiny Levantu“, jak jej poeticky nazývají Italové. Z hloubi zálivu, jímž nyní plula Karysta, bylo dokonce vidět zelenající se temeno hory Skopos, na jejímž úbočí se tyčí skupiny oliva oranžovníků, které nahradily husté lesy, opěvované Homérem a Virgilem.
Vítr byl příznivý, vál ze země od jihovýchodu. Sakoleva tedy rychle brázdila zantské vody, nyní téměř tak klidné jako vody jezera.
K večeru minula na dohled hlavní město, mající totéž jméno jako ostrov. Je to hezké italské město, rozkvetlé na půdě Zakyntha, syna Trojana Dardana. Z paluby Karysty bylo vidět jen světla v městě, které se rozkládá na prostoru asi půl míle na březích kruhovité zátoky. Tato světla, rozptýlená v různé výši, od přístavního nábřeží až po zámek benátského původu, stojící o tři sta stop výše, tvořila jakoby obrovské souhvězdí, jehož hlavní hvězdy označovaly místo paláců renesance na hlavní třídě a katedrály sv. Desira Zakynthského.
S tímto zantským obyvatelstvem, které se tak změnilo stykem s Benátčany, Francouzi, Angličany a Rusy, nemohl Nikos Starkos mít obchodní styky, které ho pojily k Turkům na Peloponésu. Nebylo tedy potřeba poslat přístavním hlídkám signál nebo zastavit se u tohoto ostrova, který byl vlastí dvou slavných básníků - Itala Huga Foscola z konce 18. století, a Saloma, jedné z hvězd moderního Řecka.
Karysta přeplula úzké mořské rameno, dělící Zante od Achaje a Elidy. Zajisté nejedno ucho na lodi se horšilo nad zpěvy, donášenými větrem jako barcaroly z Lida! Avšak bylo nutné se oddat rezignaci. Sakoleva plula mezi těmito italskými melodiemi a následujícího dne se ocitla v Patraském zálivu, hlubokém zářezu, jehož pokračováním je Lepantský záliv až po Korintskou šíji.
Nikos Starkos meškal na přídi Karysty. Jeho pohled těkal po celém pobřeží Akarnanie na severní straně zálivu. Odtamtud vyvstávaly veliké a nezničitelné vzpomínky, které by byly sevřely srdce dítěte Řecka, kdyby to dítě nebylo dávno zavrhlo a zradilo svou matku!
„Missolunghi!“ řekl Skopelo a vztáhnul ruku na severovýchod. „Špatný lid! Lidé, kteří raději vyletí do povětří, než by se vzdali!“
Tam vskutku přede dvěma lety neměli co na práci kupci zajatců a prodavači otroků. Po desetiměsíčním boji missolunghští obležení, zlomení útrapami, vysílení hladem, místo aby se vzdali Ibrahimovi, vyhodili město a tvrz do povětří. Muži, ženy, děti, všichni zahynuli při výbuchu, který neušetřil ani vítěze.
A před rokem téměř na stejném místě, kde byl právě pohřben Marko Bocaris, jeden z hrdinů války o nezávislost, zemřel v malomyslnosti, zoufalý lord Byron, jehož tělesná schránka nyní odpočívá ve Westminsteru. Jenom jeho srdce zůstalo na půdě Řecka, které miloval a které se stalo svobodné teprve po jeho smrti!
Prudký posunek byl celou odpovědí Nikose Starka na Skopelovu poznámku. Pak se sakoleva rychle vzdálila z Patraského zálivu a zamířila ke Kefalonii.
Za příznivého větru bylo potřeba jen několik hodin, aby urazila vzdálenost, dělící Kefalonii od ostrova Zante. Ostatně Karysta neplula do Argostoli, jejího hlavního města, jehož málo hluboký přístav se ovšem výtečně hodí pro lodě prostřední nosnosti. Pustila se odvážně těsnými průlivy, omývajícími její východní břeh, a k půl sedmé večer dorazila k předhoří Thiaki, starověké Ithace.
Tento ostrov, dlouhý osm a široký půldruhé míle, neobyčejně skalnatý, nádherně divoký, bohatý na uhlí a víno, jehož plodí hojnost, čítá asi deset tisíc obyvatel. Nemá zvláštní historii, nese jméno slavné už ve starověku. Byl domovem Odyssea a Penelopy, na něž upomínky najdeme dosud na vrcholech Anogi, v hlubinách jeskyně sv. Step hana, v troskách hory Oitos, v Eumejských rovinách, u paty Havraního skaliska, po němž prý plynuly poetické vody Arethusina pramene.
Když nadcházela noc, ponenáhlu zmizela ve tmách země Laertova syna asi patnáct mil za posledním výběžkem Kefalonie. V noci zamířila Karysta poněkud na širé moře, aby se vyhnula úzké soutěsce, dělící severní výběžek Ithaky od jižního cípu Sv. Maury, a plula nejvýš ve vzdálenosti dvou mil podél východního pobřeží tohoto ostrova.
Bylo možné nejasně spatřit při svitu měsíce jakýsi bělavý břeh, trčící sto osmdesát stop nad moře; byl to Leukadův Skok, který proslavily Sapho a Artemisia. Avšak na úsvitě nebylo ani stopy po tomto ostrově, který má také Leukadovo jméno, a sakoleva, plující podél albánského pobřeží, zamířila používajíc všech plachet, k ostrovu Korlu.
Měla urazit tento den ještě asi dvacet mil, chtěl-li Nikos Starkos dorazit, než nastane noc, do vod hlavního města ostrova.
Těchto dvacet mil bylo rychle zdoláno statečnou Karystou, která napnula plachty tak, že její vrchní paluba se ocitla nad samou vodou. Vítr značně vzrostl. Bylo tedy zapotřebí maximální kormidelníkovy pozornosti, aby loď neutrpěla škody pod tím obrovským plachtovím. Naštěstí byly stěžně silné, lanoví téměř nové, výtečné jakosti.

Sakoleva si počínala tak, jako by šlo o závodění v rychlosti v nějakém mezinárodním závodě.
Tak minuli ostrůvek Paxos. Na severu se už rýsovaly první výšiny Korlu. Vpravo na obzoru tyčilo albánské pobřeží zubovitou hradbu Arau-Ceronských hor. Několik válečných lodí s anglickou nebo tureckou vlajkou bylo spatřeno v těchto dost navštěvovaných částech Jónského moře. Karysta se nesnažila vyhnout se ani jedné ani druhé straně. Kdyby jí byl dán signál, aby se obrátila napříč, poslechla by bez váhání, nemajíc ani náklad ani listiny, které by prozradily její původ.
Ve čtyři hodiny odpoledne zachytila sakoleva trochu větru, aby vplula do úžiny, dělící ostrov Korlu od pevniny. Lana byla napnuta a kormidelník otočil o čtvrt, aby si prohlédl mys Bianko na jižním konci ostrova.
Tato první část průlivu je veselejší než severní část. Proto šťastně kontrastuje s albánským pobřežím, téměř nevzdělaným a polodivokým. O několik mil dále se šíří zářezem úžina do břehu ostrova. Sakoleva se mohla rozjet tedy trochu šikmo. Tyto hluboké a četné zářezy dodávají ostrovu obvod šedesáti pěti mil, zatím co jich čítá jen dvacet ve své největší délce a šest ve své největší šířce.
K páté hodině se Karysta ocitla blízko Odysseova ostrůvku u ústí, které spojuje jezero Kalikiopulo, bývalý hyllajský přístav, s mořem.
Pak sledovala obrysy rozkošné půdy, posázené rostlinami aloe a agáve, navštěvované povozy a jezdci, kteří míli od města hledají s mořskou svěžestí veškerý půvab podivuhodného panorámatu, jehož obzor na protější straně průlivu tvoří albánské pobřeží. Minula zátoku Kardakio a trosky, které ji ovládají, letohrad vrchních komisařů, zanechala vlevo zátoku Kastrades, nad níž leží městečko téhož jména, Stradu Marinu, která je spíše promenádou než ulicí, pak trestnici, bývalou tvrz Salvator a první domy korfského hlavního města. Karysta pak obeplula mys Sydero s tvrzí, jakýmsi malým vojenským městem, dost rozlehlým, aby pojalo velitelovu rezidenci, obydlí důstojníků, nemocnici a řecký chrám, z něhož Angličané udělali protestantský kostel. Konečně, a dal se rovně na západ, obeplul kapitán Starkos předhoří sv. Nikose, plul podél břehu, po němž se táhnou domy severní části města a zakotvil půl uzlu od hráze.
Byl spuštěn člun. Nikos Starkos a Skopelo do něho nasedli - předtím si kapitán zastrčil za pás jeden z těch nožů s krátkou a širokou čepelí, které se často užívají v messenských provinciích; oba vystoupili u zdravotního komisariátu a ukázali lodní listiny, které byly shledány úplně v pořádku. Mohli tedy volně jít, kam a jak jim bylo libo, a smluvili se, že se v jedenáct hodin vrátí na loď.
Skopelo, mající na starosti obchodní věc Karysty, zapadl do obchodní části města, do úzkých a klikatých uliček s italskými jmény, s krámy s arkádami; byla to hotová směsice neapolské čtvrti.
Nikos Starkos chtěl zase tento večer zasvětit vyzvídání. Zamířil tedy na esplanádu, do nejelegantnější čtvrti města. Tato esplanáda čili cvičiště, byla posázená po stranách krásnými stromy, a táhla se mezi městem a tvrzí, od níž ji dělí hluboký příkop. Cizinci i domácí se tam procházeli, i když tam nebyla slavnost. Štafety vcházely do paláce, zbudovaného na severu prostranství generálem Maitlandem, a vycházely branami sv. Michalise a sv. Georgise, které stojí po stranách jeho průčelí z bílého kamene. Tak se prováděla neustálá výměna sdělení mezi guvernérovým palácem a tvrzí, jejíž zvedací most u sochy maršála von Schulenburga byl spuštěn.
Nikos Starkos se vmísil do tohoto množství. Viděl jasně, že je ovládáno neobyčejným vzrušením. Nebyl člověkem, který by se vyptával, spokojil se s naslouchání. Dotklo se ho jméno, neustále opakované ve všech skupinách s málo sympatickými přídavky - jméno Sacratif.
Toto jméno zprvu vzbudilo, jak se zdálo, poněkud jeho zvědavost; ale pokrčiv lehce rameny, pokračoval v chůzi po esplanádě až po terasu, která ji zakončuje, a ční nad mořem.
Tam se shromáždil jistý počet zvědavců kolem hezkého malého chrámu okrouhlého tvaru, který byl nedávno zbudován na památku sira Thomase Maitlanda. O několik let později tam byl vztyčen obelisk na počest jednoho z jeho nástupců, sira Howarda Douglase, aby vznikl pendant k soše nynějšího vrchního komisaře sira Frederika Adama, jejíž místo už bylo vyznačeno před vládním palácem. Je pravděpodobné, že kdyby se anglický protektorát nebyl skončil připadnutím Jónských ostrovů k řeckému království, ulice Korlu by byly plné soch jeho guvernérů. Nicméně mnozí obyvatelé Korlu ani nepomysleli na to, aby hanili tuto marnotratnost s bronzovými a kamennými lidmi, a možná, že dnes nejeden lituje jak bývalého stavu věcí, tak správních postupů reprezentantů Spojeného království.
Avšak jsou-li názory v tomto směru odlišné, jestliže mezi sedmdesáti tisíci obyvateli dávné Korkyry a dvaceti tisíci obyvateli jejího hlavního města jsou pravoslavní, křesťané, řečtí a hodně Židů, kteří v té době obývali osamělou čtvrť jako jakési ghetto, jestliže v těchto typech různých národností vládly různé názory o různých věcech, toho dne se zdálo, že všechny rozpory roztály ve společné myšlence, v jakési kletbě, platící jménu, které bylo neustále opakováno: „Sacratif! Sacratif! Vzhůru na piráta Sacratifa!“
A ať procházející mluvili anglicky, italsky nebo řecky, ať se lišila výslovnost toho proklínaného jména, které bylo opakováno; nicméně měly kletby stejný výraz hrůzy.
Nikos Starkos stále naslouchal a nic neříkal. Z terasy mohl jeho zrak pohodlně obsáhnout velikou část průlivu, táhnoucího se jako jezero až po Albánské hory, jejichž vrcholky zlatilo zapadající slunce.
Pak se obrátil k přístavu, a tam kapitán Karysty zpozoroval velmi zřejmý pohyb. Četné čluny mířily k válečným lodím. Signály byly vyměňovány mezi těmito loděmi a vlajkovým stožárem, vztyčeným na vrcholu tvrze, jejíž baterie a náspy mizely v záplavě obrovských aloí.
Zřejmě - a podle všech těchto známek se námořník nemohl mýlit chystala se jedna nebo více lodí opustit Kortu. Bylo-li tomu tak, jevilo obyvatelstvo, jak bylo vidět, vskutku neobyčejný zájem o tuto událost.
Avšak slunce už zmizelo za vrcholky ostrova a po dost krátkém soumraku v této šířce brzy nastane noc.
Nikos Starkos považoval tedy za vhodné opustit terasu. Sestoupil na esplanádu, kde spatřil většinu diváků, které tam ještě zdržovala zvědavost. Pak zamířil klidným krokem k sloupoví řady domů, která vroubí západní stranu esplanády. Tam byl dostatek kaváren, plných světla a židlí, rozestavených venku a už obsazených četnými hostmi. A zde bylo

nutné poznamenat, že ti více hovořili než „konzumovali“, dalo-li se vůbec toto slovo použít o obyvatelstvu Korfu před sto lety.
Nikos Starkos usedl k malému stolku s pevným úmyslem neztratit ani slovo z toho, co se hovoří u sousedních stolů.
„Skutečně,“ pravil jakýsi loďař ze Strada Marina, „není už bezpečnost pro obchod a nikdo se neodváží s cenným nákladem do Levantu!“
„A brzy,“ připojil jeho spolubesedník - jeden z oněch hrubých Angličanů, kteří, jak se zdá, sedí stále na balíku jako předseda jejich sněmovny - „nenajdeme mužstvo, které by chtělo sloužit na lodích v archipelu!“
„Oh, ten Sacratif… ten Sacratif!“ bylo opakováno se skutečnou nevolí v různých skupinách.
„Jméno skutečně způsobilé poškodit hrdlo,“ mínil majitel kavárny, „a které by mělo nutit k občerstvení.“
„Kdy má odplout Syphanta?“ zeptal se obchodník.
„V osm hodin,“ odvětil Korfan. - „Ale,“ připojil tónem, nejevícím úplnou důvěru, „nestačí jen odplout, nýbrž je nutné dorazit k cíli!“
„Eh, dorazí se!“ zvolal jiný Korfan. „Nesmí se říci, že jeden pirát udrží v šachu britské námořnictvo…“
„A námořnictvo řecké a námořnictvo francouzské a námořnictvo italské!“ připojil flegmaticky anglický důstojník, který chtěl, aby každý stát měl podíl na této nepříjemné věci.
„Avšak,“ pokračoval obchodník a vstal, „hodina se blíží a chceme-li být přítomni odplutí Syphanty, bude asi čas odebrat se na esplanádu.“
„Ne,“ odvětil jeho spolubesedník, „není naspěch. Ostatně, zvednutí kotvy bude ohlášeno výstřelem z děla.“
A besedující dál pronášeli kletby proti Sacratifovi.
Nikos Starkos bezpochyby považoval chvíli za vhodnou, aby se vmísil do řeči, a aniž sebemenší přízvuk v něm prozradil rodáka jižního Řecka, obrátil se k sousedům a řekl:
„Pánové, smím se vás zeptat, co je zač tato Syphanta, o níž dnes kdekdo mluví?“
„Je to korveta, pane,“ bylo mu odpovězeno, „korveta koupená, vypravená a vystrojená společností anglických, francouzských a korfských obchodníků, s mužstvem různých národností a má vyplout pod velením statečného kapitána Stradeny. Snad se jí podaří to, co se nepodařilo anglickým a francouzským válečným lodím!“
„Ah,“ řekl Nikos Starkos, „to je korveta, která má odplout!…
A kam, prosím?“
„Tam, kde bude moci najít, polapit a pověsit pověstného Sacratifa!“
„Prosím,“ pokračoval Nikos Starkos, „abyste mi laskavě řekli, kdo je ten pověstný Sacratif!“
„Ptáte se, kdo je Sacratif?“ zvolal Korfan, a Angličan mu přispěl na pomoc, a zdůraznil jeho otázku užaslým „oh“.
Pakt byl, že člověk, dosud nevědoucí, kdo je Sacratif, a to ve městě Korfu ve chvíli, kdy toto jméno bylo ve všech ústech, mohl být považován za neobyčejný zjev.
Kapitán Karysty si ihned všiml dojmu, který vyvolala jeho nevědomost. Proto si pospíšil připojit:
„Jsem cizinec, pánové. Přicházím právě ze Zadaru, tedy z hloubi Jaderského moře, a nevím o tom, co se děje na Jónských ostrovech.“
„Řekněte, co se děje v archipelu,“ zvolal Korfan, „neboť Sacratif učinil celý archipel jevištěm svých pirátských podniků.“
„Ah,“ řekl Nikos Starkos, „jde tedy o piráta!…“
„O piráta, lupiče, tuláka po moři!“ zvolal druhý Angličan. „Ano!
Sacratif zasluhuje všechny tyto jména, dokonce všechny, které by bylo nutné si vymyslet, aby byl řádně takový zločinec pojmenován!“
Nato Angličan na okamžik umlkl, aby nabral dech. Pak připojil:
„Překvapuje mě, pane, že se může najít Evropan, který neví, kdo je Sacratif!“
„Oh, pane,“ odpověděl Nikos Starkos, „to jméno mi není úplně neznámé, to mi věřte; nevěděl jsem však, že on dnes pobouřil celé město. Hrozí snad ostrovu útok tohoto piráta?“
„Toho by se neodvážil!“ zvolal obchodník. „Nikdy by se neodvážil vkročit na náš ostrov!“
„Ah, opravdu?“ odvětil kapitán Karysty.
„Zajisté, pane, a kdyby to udělal, šibenice, ano, šibenice by vyrostly ve všech koutech ostrova samy od sebe, aby ho popadly, až by je míjel!“
„Ale odkud tedy pochází toto vzrušení?“ zeptal se Nikos Starkos.
„Dorazil jsem sem sotva před hodinou a nechápu toto rozčilení…“
„Poslouchejte, pane,“ odvětil Angličan. „Dvě obchodní lodě, Three Brothers a Carnatic, byly asi před měsícem zajaty Sacratifem a všichni, kdo zbyli z obou mužstev, byli prodáni na otrokářských trzích!“
„Oh,“ řekl Nikos Starkos, „to je ohavná věc, za kterou asi bude tento Sacratif pykat!“
„Proto,“ pokračoval Korfan, „se sdružil jistý počet obchodníků a vystrojil válečnou korvetu, rychlou loď s vybraným mužstvem a za velení neohroženého námořníka, kapitána Stradeny, který se pustí za tímto Sacratifem! Tentokrát se dá předpokládat, že pirát, který drží v šachu veškerý obchod archipelu, neujde svému osudu!“
„Bude to skutečně nesnadné,“ odpověděl Nikos Starkos.
„A,“ připojil obchodník anglicky, „vidíte-li rozčilené město, jak se všechno obyvatelstvo hrne na esplanádu, je to proto, aby bylo přítomno odplutí Syphanty, která bude pozdravena několika tisíci hurá, až se vydá průlivem!“
Nikos Starkos bezpochyby věděl vše, co vědět potřeboval. Poděkoval spolubesedníkům. Pak vstal a vmísil se znovu do davu, plnící esplanádu.
Co potřebovali tito Angličané a Korfané, nebylo přehnané. Všechno bylo pravda! Už několik let působily Sacratifovy lupičské kousky vzrušení. Četné obchodní lodě všech národností byly přepadeny tímto pirátem rovněž odvážným jako

krvelačným. Odkud přišel? Jaký byl jeho původ? Náleží k národu pirátů, přicházejících z barbarských pobřeží? Kdo by to mohl říci? Nikdo ho neznal. Nikdo ho nikdy neviděl. Ani jediný z těch, kdo se ocitli v ohni jeho děl, se nevrátil; jedni zahynuli, jiní byli zavlečeni do otroctví. Kdo by mohl udat lodě, na nichž se nacházel? Přecházel neustále z lodě na loď. Útočil jednou s rychlou levantskou brigou, jindy s lehkou korvetou, s níž nebylo možné závodit co do rychlosti, a vždy pod černou vlajkou. Nebyl-li při některé z těchto srážek silnější, musel-li vůči některé strašlivé válečné lodi hledat spásu v útěku, náhle mizel. A ve kterém neznámém útulku, ve kterém neznámém koutě archipelu ho měli hledat? Znal nejtajnější průchody při těchto pobřežích, jejichž hydrografie v té době ještě vykazovala mezery.
Jestliže byl pirát Sacratif dobrý námořník, byl také strašlivý útočník. Byl vždy podporován mužstvem, které neustoupilo před ničím, nezapomínal mu nikdy dopřát po boji „ďáblův podíl“, to znamenalo několik hodin vraždění a drancování. Proto ho jeho kumpáni následovali všude, kam je vedl. Vykonávali jeho rozkazy, ať už byly jakékoliv. Všichni by se pro něho dali zabít. Hrozba nejstrašlivějším trestem by je nebyla přinutila prozradit svého velitele, který je skutečně fascinoval. Takovým lidem při útoku zřídka odolala loď, zvláště obchodní loď, která nemívala dostatečné prostředky k obraně.
V každém případě, kdyby byl Sacratif překvapen nějakou válečnou lodí, spíše by se vyhodil do povětří, nežli by se vzdal. Vypravovalo se, že když se mu při jedné z takových příhod nedostávalo kuli, nabil svá děla Wavami, uřezanými mrtvolám, pokrývajícím jeho palubu!
Takový byl muž, kterého měla pronásledovat Syphanta, takový byl ten hrozný pirát, jehož proklaté jméno způsobilo tolik rozčilení v hlavním městě ostrova Kortu.
Brzy se ozval výstřel. Dým se zvedl za ostrého zablesknutí nad citadelou. Bylo to znamení k odplutí. Syphanta vytáhla kotvy a měla odplouvat průlivem do jižních končin Jónského moře.
Celý dav zamířil ke kraji esplanády, k terase pomníku sira Maitlanda.
Nikos Starkos, bezděky hnán pudem snad ještě silnějším než prostá zvědavost, se brzy ocitl v první řadě diváků. Ponenáhlu se objevila ve svitu měsíce korveta se svými světly. Plula lavírujíc, aby obeplula mys Bianko na jihu ostrova. Druhá rána z děla zahřměla z tvrze, pak třetí a na ně odpověděly tři výstřely, které ozářily boky Syphanty. Po výstřelech následovalo tisíceré hurá a poslední dolehlo na korvetu, když míjela zátoku Kardakio.
Pak nastalo opět ticho. Ponenáhlu se rozptýlily davy po ulicích předměstí Kastrades a uvolnily cvičiště několika procházejícím, které obchodní záležitosti nebo zábava zadržely na esplanádě.
Ještě hodinu zůstal Nikos Starkos, stále zamyšlen, na rozlehlém, téměř pustém cvičišti. Avšak ticho nebylo ani v jeho hlavě, ani v jeho srdci. Jeho oči zářily ohněm, který nemohla utlumit jejich víčka. Jeho pohled se bezděky upíral směrem korvety, která právě zmizela za nejasnou skalní hradbou ostrova.
Když odbilo na kostele sv. Spiridiona jedenáct, pomyslel Nikos Starkos na Skopela, na dostaveníčko, které bylo smluveno u zdravotního komisariátu. Kráčel tedy ulicemi, vedoucími k Nové Tvrzi a brzy se ocitl na nábřeží.
Skopelo ho tam očekával.
Kapitán sakolevy šel k němu.
„Korveta Syphanta právě odjíždí!“ řekl mu.
„Ah,“ povzdechl Skopelo.
„Ano… odplouvá lovit Sacratifa!“
„Ona nebo jiná, co na tom?“ odvětil prostě Skopelo a ukázal na gig, který se kolébal u schůdků na posledních vlnách přílivu.
Několik okamžiků potom přirazil člun ke Karystě a Nikos Starkos se vyšvihl na palubu a řekl:
„Zítra navštívíme Elizunda!“

VII. KAPITOLA
Nenadálá věc

Následující den k desáté hodině ráno vystoupil Nikos Starkos na přístavní hráz a zamířil k bankovnímu domu. Nebylo to poprvé, co přicházel do písárny, a byl tam vždy přijat jako klient, kterým nelze opovrhovat.
A přece jej Elizundo znal. Věděl asi mnohé z jeho života. Dokonce věděl i to, že je synem vlastenky, o níž se jednoho dne zmínil Henri d'Albaret. Avšak nikdo nevěděl a nemohl vědět, kdo je kapitán Karysty.
Nikos Starkos byl zřejmě očekáván. Proto byl přijat, jakmile se objevil. List, který přišel před čtyřiceti osmi hodinami a byl datovaný v Arkadii, pocházel od něho. Byl tedy ihned uveden do písárny, kde pobýval bankéř; ten z opatrnosti zavřel na klíč. Elizundo a jeho klient si nyní stáli tváří v tvář. Nikdo je nevyruší. Nikdo nezaslechne, co se bude při této rozmluvě říkat.
„Dobrý den, Elizundo,“ řekl kapitán Karysty, a sedl si do křesla s nenuceností člověka, který je doma. „Už bezmála šest měsíců jsem vás neviděl, ačkoliv jste o mně často dostával zprávy. Nechtěl jsem tedy Korlu minout tak zblízka, aniž bych se zde nezastavil, abych měl potěšení stisknout vám ruku.“
„Nepřicházíte mě navštívit, nepřicházíte z přátelství, Nikosi Starku,“ odpověděl bankéř temným hlasem. „Co mi chcete?“
„Eh,“ zvolal kapitán, „poznávám svého starého přítele Elizunda! Žádná citlivost, samý obchod! Dávno jste asi vecpal své srdce do nejtajnější zásuvky své pokladny - do zásuvky, od níž jste ztratil klíč!“
„Řekněte mi, co vás přivádí a proč jste mi psal?“ zeptal se Elizundo.
„Vlastně máte pravdu, Elizundo! Jen nic otřepaného! Buďme vážní!
Máme dnes hovořit o velmi vážných záležitostech, které nestrpí odklad!“
„Váš list se zmiňuje o dvou věcech,“ pokračoval bankéř; „jedna je z kategorie našich obvyklých vztahů, druhá čistě osobní.“

„Skutečně, Elizundo!“
„Nuže, mluvte, Nikosi Starku! Rád bych se obě záležitosti dozvěděl.“
Jak bylo vidět, vyjadřoval se bankéř velmi kategoricky. Chtěl dosáhnout toho, aby svého hosta přinutil se vyslovit, aniž by používal vytáček. Avšak s jasností těchto otázek poněkud kontrastoval temný tón, kterým byly proneseny. Z obou mužů, kteří se sešli, zřejmě nebyl bankéř ten, který měl pevnou pozici.
Proto nemohl kapitán Karysty utajit úsměv, který Elizundo neviděl, protože měl sklopené oči.
„Kterou z obou záležitostí projednáme napřed?“ zeptal se Nikos Starkos.
„Napřed tu, která je čistě osobní,“ odpověděl bankéř velmi živě. „Raději bych začal tou, která osobní není,“ namítl kapitán ostře. „Budiž, Nikosi Starku! O co jde?“
„Jde o dopravu zajatců, které máme převzít v Arkadii. Je jich dvě stě třicet sedm, mužů, žen a dětí, kteří mají být dopraveni na ostrov Scarpanto, odkud je odvezu na barbarské pobřeží. Nuže, je vám známo, Elizundo, protože jsme již nejednou provedli operaci tohoto druhu, že Turci vydají zboží jen za peníze nebo papíry s tou podmínkou, že jim dobrý podpis dodá jistou cenu. Přicházím vás tedy požádat o váš podpis a doufám, že ho neodepřete Skopelovi, až vám přinese přichystané směnky. - To nezpůsobí potíže, je to pravda?“
Bankéř neodpověděl, avšak jeho mlčení mohlo být jen kladnou odpovědí na kapitánovu žádost. Existovaly ostatně předchozí případy, které jej k tomu zavazovaly.
„Musím připojit,“ pokračoval lhostejně Nikos Starkos, „že to nebude špatný obchod. Turecké operace nabývají v Řecku špatný obrat. Bitva u Navarina bude mít pro Turky osudné následky, neboť zakročily evropské velmoci. Budou-li se muset vzdát boje, nebudou zajatci, nebudou obchody, nebudou zisky. Proto tyto poslední dodávky, které získáme za velmi dobrých podmínek, najdou kupce za vysokou cenu na africkém pobřeží. Tak tedy budeme mít při této věci svůj prospěch a vy následkem toho také. - Mohu počítat s vaším podpisem?“
„Budu eskomptovat vaše směnky,“ odpověděl Elizundo, „a nebudete potřebovat podpis.“
„Jak je vám libo, Elizundo,“ odpověděl kapitán, ale spokojili bychom se s vaším podpisem. Jindy jste jej neváhal dát!“
„Jindy není dnes,“ řekl Elizundo, „a dnes o tom všem soudím zcela jinak!“
„Ah, opravdu?“ zvolal kapitán. „Ostatně, jak je vám libo! Je tedy snad pravda, že hodláte zanechat obchodu, jak jsem slyšel?“
„Ano, Nikosi Starku,“ odpověděl bankéř pevnějším hlasem, „a pokud se týká vás, je to poslední operace, kterou spolu provedeme… trváte-li na tom, abych se jí zúčastnil!“
„Trvám, naprosto, Elizundo!“ odpověděl Nikos Starkos suše.
Pak vstal, přešel několikrát kabinet a nepřestával na bankéře upírat málo slibný pohled. Konečně se k němu vrátil.
„Pane Elizundo,“ řekl posměšným tónem, „jste tedy velmi bohatý, protože se hodláte vzdát obchodu?“
Bankéř neodpověděl.
„Nuže,“ pokračoval kapitán, „co uděláte s miliony, které jste na shromáždil? Nevezmete si je přece s sebou na onen svět! Překáželo by vám to trochu na poslední cestě! Až odejdete, komu připadnou?“
Elizundo setrval v mlčení.
„Připadnou vaší dceři,“ pokračoval Nikos Starkos, „krásné Hadžině Elizundové! Zdědí jmění svého otce! Nic není spravedlivější! Avšak co s ním udělá, když bude v životě sama a bude mít tolik milionů?!“
Bankéř se s námahou vzpřímil a řekl rychle jako člověk, který činí přiznání, jehož tíha jej drtí:
„Moje dcera nebude sama!“
„Provdáte ji?“ odpověděl kapitán. „A za koho, prosím? Kdo bude chtít Hadžinu Elizundovou, až se dozví, odkud pochází veliká část jmění jejího otce? A dodávám, až se to sama dozví, komu se odváží Hadžina Elizundová podat svou ruku?“
„Jak by se to dozvěděla?“ řekl bankéř. „Dosud to neví a kdo by jí to také řekl?“
„Já, bude-li to třeba!“
„Vy?“
„Já! Poslouchejte, Elizundo, a přemýšlejte o mých slovech,“ odpověděl kapitán Karysty s drzostí, „neboť se nevrátím k tomu, co vám teď řeknu. Tohoto obrovského jmění jste nabyl hlavně mou zásluhou, operacemi, které jsme spolu provedli a při nichž jsem nasazoval hlavu! Když jsme obchodovali s naloupeným zbožím, se zajatci kupovanými a prodávanými za války o nezávislost, jste nabyl tohoto jmění, čítajícího na miliony! Nuže, je jen spravedlivé, aby se tyto miliony vrátily ke mně. Nemám předsudky, to ostatně víte! Nebudu se vás ptát po původu vašeho jmění! Až skončí válka, vzdám se svého zaměstnání! Avšak nechci už jít životem sám a přeji si, slyšíte, přeji si, aby se Hadžina Elizundová stala ženou Nikose Starka!“
Bankéř klesl do své lenošky. Cítil dobře, že je v rukou tohoto muže, odedávna svého spoluviníka. Věděl, že kapitán Karysty neustoupí před ničím, aby dosáhl svého cíle. Nepochyboval, že je to člověk, který, bude-li třeba, vypoví veřejně celou minulost bankovního domu.
Aby odpověděl záporně na žádost Nikose Starka, třeba se vydával v nebezpečí, že vyvolá výbuch, stačilo, aby Elizundo řekl jediné, a řekl to, ovšem po jistém váhání:
„Moje dcera nemůže být vaší ženou, Nikosi Starku, neboť má být ženou jiného!“
„Jiného?“ zvolal Nikos Starkos. „Opravdu, přišel jsem v pravý čas! Ah, dcera bankéře Elizunda se vdává?…“
„Za pět dní!“
„A koho si bere?“ otázal se kapitán, jehož hlas se chvěl zlostí. „Francouzského důstojníka.“
„Francouzského důstojníka? Nepochybně jednoho z těch filhelénů, kteří přišli Řecku na pomoc?…“
„Ano!“
„A jmenuje se?…“

„Henri ďAlbaret.“
„Nuže, pane Elizundo,“ pokračoval Nikos Starkos, nato přistoupil k bankéři a hovořil s ním z očí do očí, „opakuji vám: až se Henri d'Albaret dozví, kdo jste, nebude vaši dceru chtít a až se vaše dcera dozví o zdroji bohatství svého otce, nebude už moci pomýšlet na to, aby se stala ženou Henriho d'Albareta! Nezrušíte-li tedy tento sňatek dnes, zruší se zítra sám, neboť zítra budou oba snoubenci všechno vědět! Ano… ano… u sta ďáblů, budou všechno vědět!“
Bankéř se znovu vztyčil. Pohlédl pevně na kapitána Karysty a pak řekl s přízvukem zoufalství, ve kterém se nedalo zmýlit:
„Dobrá!… Odejdu z tohoto světa, Nikosi Starku, a nebudu už pro dceru hanbou!“
„Oh, ano,“ odpověděl kapitán, „budete pro ní v budoucnosti, jako jste nyní, a vaše smrt nikdy nesmaže, že bankéř Elizundo byl bankéřem archipelských pirátů!“
Elizundo malomyslně klesl a nezmohl se na odpověď. Kapitán připojil:
„A proto nebude Hadžina Elizundová ženou tohoto Henriho d'Albareta, protože se stane ať chce nebo ne, ženou Nikose Starka!“
Ještě asi půl hodiny trvala tato rozmluva, obsahující prosby jednoho a hrozby druhého. Jistě nešlo o lásku, vnucoval-li se Nikos Starkos Elizundově dceři! Šlo jen o miliony, kterých se tento člověk chtěl zmocnit, a žádný důvod by ho od toho neodvrátil.
Hadžina Elizundová nevěděla o listu, který oznamoval příchod kapitána Karysty; avšak od toho dne se jí její otec zdál smutnější, zasmušilejší než obyčejně, jakoby svírán nějakou tajnou starostí. Proto když se objevil v bankovním domě Nikos Starkos, nemohla se ubránit ještě živějšímu nepokoji. Znala tuto osobu, protože ji za poslední léta války viděla často. Nikos Starkos v ní vždy vzbuzoval odpor, který si nedovedla vysvětlit. Jak se zdálo, pozoroval ji způsobem, který se jí nelíbil, ačkoliv k ní vždy pronášel jen bezvýznamná slova jako obvyklý klient písárny. Avšak dívka si všimla, že po návštěvě kapitána Karysty byl její otec vždy po jistou dobu zachvácen jakousi zmalátnělostí, spojenou s hrůzou. Odtud pocházel její odpor k Nikosi Starkovi, který dosud nic neodůvodňovalo.
Hadžina Elizundová ještě s Henrim d'Albaretem o tomto člověku nemluvila. Svazek, který jej poutal k bankovnímu domu, mohl být jen obchodním svazkem. Nuže, v jejich rozmluvách se nikdy nejednalo o Elizundových obchodních věcech, jejichž obsah ostatně neznala. Mladý důstojník tedy nic nevědělo vztazích, které existovaly nejen mezi bankéřem a Nikosem Starkem, nýbrž i mezi kapitánem a statečnou ženou, jejíž jediné jméno Andronika mu bylo známé. Avšak právě jako Hadžina měl i Xaris několikrát pnležitost spatřit Nikose Starka v písárně na Strada Reale. I on choval vůči němu tytéž city odporu jako dívka. Jenže při jeho silné a rozhodné povaze se u něho tyto pocity projevovaly jiným způsobem. Vyhýbala-li se Hadžina Elizundová příležitosti, aby se s tímto člověkem setkala, Xaris ji spíš vyhledával, „aby mu mohl přerazit hnáty“, jak rád říkával.
„Nemám k tomu zatím právo,“ myslel si, „ale snad se jednou dostaví.“
Z toho všeho plyne, že novou návštěvu kapitána Karysty u bankéře Elizunda neviděli s radostí ani Xaris, ani dívka. Právě naopak. Proto bylo pro oba úlevou, když Nikos Starkos po rozmluvě, ze které nic neproniklo navenek, opustil dům a zamířil k přístavu.
Elizundo zůstal hodinu zavřen ve svém kabinetě. Nebylo ho slyšet ani se hýbat. Avšak jeho rozkazy byly jasné: ani jeho dcera, ani Xaris nesmějí vstoupit, nevyžádají-li si dovolení. Nuže, protože návštěva trvala tentokrát dlouho, vzrůstala jejich úzkost tou měrou, jak plynul čas.
Najednou se ozval Elizundův zvonek - plachým zazvoněním, způsobeným nejistou rukou.
Xaris na toto zavolání odpověděl; otevřel dveře, které už nebyly zevnitř zamčené a ocitl se tváří v tvář bankéři.
Elizundo seděl stále ve své lenošce, zpola vysílen, s tváří člověka, který právě prodělal prudký boj se sebou samým. Zvedl hlavu, pohlédl na Xarise, jako by ho stěží poznával, přejel si rukou čelo a zadrhnutým hlasem řekl:
„Zavolej Hadžinu!“
Xaris učinil přisvědčující posunek a vyšel. Okamžik poté se objevila dívka u otce. Ten ihned bez jakékoliv předmluvy, ale se sklopenýma očima, jí řekl vzrušeným hlasem, plným rozčilení:
„Hadžino, je nutné… je nutné odříci sňatek s Henrim ďAlbaretem!“
„Co to říkáte, otče?…“ zvolala dívka, kterou tato nenadálá rána zasáhla přímo do srdce.
„Je to nutné, Hadžino!“ opakoval bezbarvým hlasem Elizundo.
„Otče, řekněte mi, proč rušíte své slovo, dané jemu a mně!“ pravila dívka. „Nemám ve zvyku vzpírat se vaší vůli, víte to dobře, a tentokrát se jí rovněž nebudu vzpírat, ať je jakákoliv!… Avšak řekněte mi, z jakého důvodu se mám zříci sňatku s Henrim d'Albaretem!?“
„Protože je to nutné! Hadžino… musíš se stát ženou jiného!“ zašeptal Elizundo.
Jeho dcera to zaslechla, i když mluvil šeptem.
„Jiného?“ řekla, zasažena druhou ranou, neméně krutou než první. „A ten jiný?…“
„Je kapitán Starkos!“
„Ten člověk… ten nepříjemný člověk!“
Tato slova vyšla bezděky z úst Hadžiny, která se zadržela stolu, aby neklesla.
Pak v posledním hnutí vzpoury, kterou v ní vyvolalo toto rozhodnutí, řekla:
„Otče, v tomto rozkaze, který mi dáváte snad přes vlastní vůli, je jistá věc, kterou si nemohu vysvětlit! Váháte se mi svěřit s nějakým tajemstvím!“
„Neptej se mne na nic,“ zvolal Elizundo, „na nic!“
„Na nic, otče?… Dobře!… Avšak i kdybych vás poslechla, zřekla se štěstí stát se ženou Henriho d'Albareta, i kdybych měla zemřít, nemohu se provdat za Nikose Starka!… To přece nebudete chtít!“
„Je to nutné, Hadžino!“ opakoval Elizundo.

„Jde o mé štěstí!“ zvolala dívka.
„A o moji čest!“
„Copak může Elizundova čest záviset na někom jiném než na něm?“ zeptala se Hadžina.
„Ano… na někom jiném… A tímto jiným… je Nikos Starkos!…“ Poté bankéř vstal s vyjevenýma očima, tváří staženou, jako by byl zachvácen nevolností.
Při této nevšední podívané získala Hadžina opět všechnu svou energii. A opravdu ji potřebovala, aby mohla při odchodu říci:
„Budiž, otče!… Poslechnu vás!“
Její život byl navždy zničen, ale chápala, že v bankéřových vztazích ke kapitánovi Karysty spočívá jakési strašlivé tajemství. Chápala, že její otec je v moci toho nenáviděného člověka!… Poddala se, obětovala se… Čest jejího otce vyžaduje tuto oběť!
Xaris zachytil dívku do náruče; téměř omdlévala. Dopravil ji do jejího pokoje. Tam se dozvědělo všem, co se stalo, k čemu svolila!… Jak se v něm zdvojnásobil hněv proti Nikosi Starkovi!
Hodinu poté se jako obyčejně dostavil Henri d'Albaret. Jedna ze služebných žen mu oznámila, že Hadžina Elizundová nepřijímá. Přál si navštívit bankéře… Bankéř jej nemůže přijmout. Chtěl promluvit s Xarisem… Xaris není doma.
Henri ďAlbaret se vrátil do hotelu neobyčejně znepokojen. Nikdy nedostal takovou odpověď. Rozhodl se, že tam večer opět půjde.
V šest hodin mu byl v jeho hotelu odevzdán list. Pohlédl na adresu a poznal, že pochází z Elizundovy ruky. List obsahoval jen tyto řádky:

Pan Henri d'Albaret se prosí, aby považoval plány svého sňatku s dcerou bankéře Elizunda za neplatné. Z důvodů, které jsou pro něj úplně cizí, se nemůže ten sňatek vykonat a pan Henri d'Albaret zajisté přestane navštěvovat i bankéřův dům.
Elizundo
Mladý důstojník nejdříve nechápal, co čte. Pak četl list znova… Byl zdrcen. Copak se u Elizundových stalo? Proč se stal tento obrat? Včera opustil dům, kde se ještě konaly přípravy k jeho sňatku! K němu se choval bankéř stejně jako vždy jindy. Pokud se týkalo dívky, nic nevěstilo, že by se její city k němu změnily!
„Ale list není podepsán Hadžinou!“ opakoval si. „Je podepsán jejím otcem!… Ne, Hadžina nevěděla, a neví, co mi píše její otec!… Bez jejího vědomí změnil své úmysly!… Proč?… Nezavdal jsem příčinu… Ale dozvím se, jaká překážka vyvstala mezi Hadžinou a mnou!“
A protože už nemohl vstoupit do bankéřova domu, napsal mu, „že má úplné právo, „jak říkal, „poznat důvody, kvůli kterým má být zmařen tento sňatek těsně před uskutečněním.“
Jeho list zůstal bez odpovědi. Napsal nový, dva jiné - totéž mlčení. Pak se obrátil na Hadžinu Elizundovou. Prosil ji ve jménu jejich lásky, aby mu odpověděla, i kdyby jej už nikdy neměla spatřit!…
Žádná odpověď….
Je pravděpodobné, že jeho list dívce nedošel. Henri d'Albaret tak aspoň musel soudit. Znal dobře její povahu, nato, aby si byl jistý, že by mu odpověděla.
Tak se mladý, zoufalý důstojník, snažil vyhledat Xarise. Neodcházel ani ze Strada Reale. Celé hodiny se potuloval kolem banky. Bylo to marné. Xaris nevycházel, byl snad poslušný bankéřovým rozkazům, snad Hadžiným prosbám.
Tak uplynul v marných touláních 24. a 25. říjen. Henri d'Albaret se zmítal v nevýslovných úzkostech a měl zato, že jeho utrpení dosáhlo krajních mezí! Mýlil se.
Vskutku, šestadvacátého se rozšířila zpráva, která ho zasáhla ještě více.
Nejenže jeho sňatek s Hadžinou Elizundovou byl zmařen - to bylo nyní známé celému městu - ale Hadžina Elizundová se provdá za jiného!
Henri d'Albaret byl zničen, když se tuto zprávu dozvěděl. Někdo jiný než on bude Hadžininým manželem!
„Dozvím se, kdo to je!“ zvolal. „Ať je to kdokoliv, vypátrám jej!…
Dostanu se až k němu!… Promluvím s ním… a musí mi odpovědět!“
Mladý důstojník se měl brzy dozvědět, kdo je jeho sok. Skutečně, viděl jej vcházet do banky; následoval ho, když vyšel; stopoval jej až do přístavu, kde na něj u hráze čekal člun; viděl jej vystoupit na sakolevu, kotvící asi půl uzlu od břehu.
Byl to Nikos Starkos, kapitán Karysty.
To se stalo 27. října. Z přesných zpráv, které se Henrimu d'Albaretovi podařilo zjistit, vyplynulo, že sňatek Nikose Starka a Hadžiny Elizundové je zcela blízko, neboť přípravy se děly s jistým spěchem.
Náboženský obřad se měl vykonat v chrámu sv. Spiridiona třicátého října, tedy téhož dne, na který byl dříve stanoven sňatek Henriho d'Albareta. Avšak ženichem už nebude on! Bude jím kapitán, přicházející neznámo odkud a ubírající se neznámo kam!
Tehdy se Henri d'Albaret rozhodl, zmítaný vztekem, který už nedovedl ovládnout, že vyprovokuje Nikose Starka, a že za ním půjde až ke stupňům oltáře.
Nezabije-li jej, bude sám zabit, aspoň bude konec této nesnesitelné situaci!
Nadarmo si opakoval, že vykoná-li se sňatek, stane se to s Elizundovým svolením! Nadarmo si říkal, že Hadžininou rukou vládne její otec!
„Ano, ale proti její vůli!… Ona podléhá nátlaku, který ji vydává tomuto člověku!… Obětuje se!“
28. října se po celý den snažil Henri d'Albaret setkat s Nikosem Starkem. Číhal na něj v přístavu, číhal na něj u banky. Bylo to marné.

A za dva dny se uskuteční ten ohavný sňatek - za dva dny, za které mladý důstojník učiní všechno, aby se dostal k dívce anebo se ocitl tváří v tvář Nikosi Starkovi!
Avšak devětadvacátého k šesté hodině večerní se stala nenadálá věc, která měla urychlit rozuzlení této situace.
Odpoledne se rozšířila zpráva, že bankéř byl raněn mozkovou mrtvicí.
A vskutku, dvě hodiny poté byl Elizundo mrtev.

VIII. KAPITOLA
Dvacet milionů v sázce

Nikdo ještě nemohl předvídat, jaké budou následky této události. Jakmile se o ní Henri ďAlbaret dozvěděl, musel zcela přirozeně mít za to, že tyto následky mohou být pro něho docela příznivé. Na každý pád to znamenalo odklad sňatku Hadžiny Elizundové. Ačkoliv byla dívka asi sklíčena hlubokou bolestí, neváhal se mladý důstojník odebrat do domu na Strada Reale, avšak nespatřil ani Hadžinu, ani Xarise. Nezbylo mu tedy než čekat.
„Jestliže se Hadžina obětovala vůli svého otce, musela se provdat za kapitána Starka," myslel si, „tento sňatek se nyní neuskuteční, když její otec je mrtev!"
Toto uvažování bylo správné. Odtud pocházel zcela přirozený důsledek, že jestliže vzrostly vyhlídky Henriho ďAlbareta, zmenšily se vyhlídky Nikose Starka.
Není tedy divu, že již následujícího dne se na sakolevě odbývala mezi kapitánem a Skopelem rozmluva o tomto tématu.
První důstojník Karysty přinesl, když se v deset hodin ráno vrátil na loď, zprávu o Elizundově smrti - zprávu, která ve městě způsobila veliký povyk.
Mohlo by se zdát, že po prvních slovech, která mu o tom řekl Skopelo, vybuchl Nikos Starkos zlostí. Nestalo se to. Kapitán se dovedl ovládat a nedělal výčitky nikomu, co se stalo.
„Ach, Elizundo je mrtev?" řekl prostě.
„Ano!… Je mrtev!"
„Spáchal snad sebevraždu?" připojil Nikos Starkos přitlumeně, jakoby mluvil sám se sebou.
„Ne," odpověděl Skopelo, když zaslechl kapitánovu poznámku, „ne! Lékaři konstatovali, že bankéř Elizundo zemřel na mrtvici…"
„Najednou?"
„Téměř. Ihned ztratil vědomí a nemohl před smrtí pronést ani slovo!"
„To je dobře, Skopelo!"
„Zajisté, kapitáne, zvláště když byla arkadská věc skoncována…" „Úplně," odpověděl Nikos Starkos. „Naše směnky byly eskomptovány a nyní budeš moci za hotové převzít náklad zajatců."
„Eh, hrome, to by byl nejvyšší čas!" zvolal první důstojník. „Ale, kapitáne, tato věc je vyřízena, ale druhá?…"
„Druhá?…" odpověděl klidně Nikos Starkos. „Nuže, druhá skončí tak, jak skončit má! Nevidím, že by se na situaci něco změnilo. Hadžina Elizundová poslechne mrtvého otce, jako by byla poslechla živého, a to ze stejných důvodů!"
„Tedy, kapitáne," pokračoval Skopelo, „nehodláte ustoupit od partie?"
„Ustoupit?" zvolal Nikos Starkos tónem, v němž byla patrna pevná vůle zlomit každou překážku. „Zajisté si Skopelo myslíš, že je na světě jen jediný člověk, který by svolil zavřít ruku, když ji stačí jen otevřít, aby mu do ní spadlo dvacet milionů?"
„Dvacet milionů?" odpověděl Skopelo, usmál se a zavrtěl hlavou. „Ano, na dvacet milionů odhaduji majetek našeho starého přítele Elizunda!"
„Je to hezké jmění a dobře platící," pokračoval Nikos Starkos, „a bude se moci realizovat bez průtahu…"
„Jakmile budete jeho majitelem, kapitáne, neboť nyní připadne celé to pěkné jmění krásné Hadžině…"
„Která připadne zase mně! Buď bez obavy, Skopelo! Jediným slovem mohu zničit bankéřovu čest a po jeho smrti jako před ní bude jeho dcera dbát více cti než majetku! Neřeknu však nic, nebudu mít co říci!
Nátlak, který jsem učinil na jejího otce, učiním i na ni! Velmi ráda přinese těchto dvacet milionů věnem Nikosovi Starkovi, a jestli o tom pochybuješ, Skopelo, pak neznáš kapitána Karysty!"
Nikos Starkos mluvil tak přesvědčivě, že jeho první důstojník, jakkoliv málo náchylný k iluzím, začal věřit, že včerejší událost nezabrání zdárně skoncovat celou záležitost. Opozdí se pouze - to je vše.
Jak dlouhé bude toto opoždění, byla jediná otázka, zajímající Skopela a dokonce i Nikose Starka, ačkoliv to nechtěl dát najevo. Neopomenul se zúčastnit následujícího dne pohřbu bohatého bankéře, který byl vypraven velmi jednoduše a k němuž přišel jen malý počet lidí. Tam se setkal s Henrim d'Albaretem; avšak vyměnili spolu jen několik pohledů, nic víc.
Po pět dní, následujících po Elizundově smrti, se pokoušel kapitán Karysty marně dostat k dívce. Dveře domu byly zavřeny pro každého. Zdálo se, že dům zemřel s bankéřem.
Ostatně Henri d'Albaret nebyl šťastnější než Nikos Starkos. Nemohl s Hadžinou vejít do styku ani návštěvou, ani dopisem. Bylo skutečně třeba se v duchu tázat, jestli dívka neopustila Korlu pod ochranou Xarise, jehož nebylo nikde vidět.
Nicméně kapitán Karysty, nepřipouštěl, že by se vzdal svých záměrů; rád opakoval, že jejich provedení je jen odloženo. Díky jemu, díky Skopelovým manévrům, pověstem, které šířil, nikdo nepochyboval o sňatku Nikose Starka s Hadžinou Elizundovou. Nutno pouze vyčkat, až uplyne doba smutku, a snad také, až bude finanční situace bankovního domu řádně uspořádána.
Co se týče jmění, které zanechal bankéř, se vědělo, že je ohromné. Vzrostlo přirozeně klábosením, ve čtvrti a ve městě bylo už zpateronásobeno. Ano, tvrdilo se, že Elizundo zanechal nejméně sto milionů. A jaká je to dědička, tato mladá Hadžina, a jaký šťastný muž ten Nikos Starkos, jemuž byla slíbena její ruka! Mluvilo se jen o tom v Korlu, v jeho

předměstích, dokonce až v posledních vsích ostrova! Také zevlouni se hrnuli na Strada Reale. V nedostatku něčeho lepšího chtěli alespoň pozorovat ten proslulý dům, do něhož vešlo tolik peněz a ve kterém se jich nachází tak mnoho, protože jich vyšlo málo!
Pravda byla, že to jmění bylo obrovské. Dosahovalo téměř výše dvaceti milionů, a jak Nikos Starkos řekl Skopelovi při poslední rozmluvě, bylo to jmění v hodnotách, které bylo snadné realizovat, nikoliv v nemovitostech.
To poznala Hadžina Elizundová, to poznal Xaris za prvních dnů s ní, které následovaly po bankéřově smrti. Avšak rovněž museli poznat, jakými prostředky bylo získáno toto jmění. Vskutku, Xaris se dost vyznal v bankovních záležitostech, aby si uvědomil, co se dělo v bance, když mu byly dány knihy a listiny k dispozici. Elizundo je chtěl jistě později zničit, avšak smrt jej překvapila. Byly zde. Mluvily samy.
Hadžina a Xaris nyní věděli, odkud pocházejí tyto miliony! Na kolika ohavných obchodech a útrapách bylo založeno toto bohatství! Proto tedy měl Nikos Starkos Elizunda v rukou! Byl jeho spoluviníkem! Mohl je jediným slovem zbavit cti! Pak, kdyby chtěl, by bylo nemožné najít jeho stopy! A mlčením chtěl splatit otci to, že mu vyrve dceru!
„Bídák!… bídák!“ křičel Xaris.
„Mlč!“ odpověděla Hadžina.
Mlčel, protože dobře cítil, že jeho slova nezasáhla jen Nikose Starka! Avšak tato situace se musela brzy rozuzlit. Bylo ostatně třeba, aby Hadžina Elizundová přispěla k urychlení rozuzlení v zájmu všech.
Šestého dne po Elizundově smrti k sedmé hodině večerní byl požádán Nikos Starkos, na kterého čekal Xaris u schůdků hráze, aby se bez otálení odebral do bankovního domu.
Říci, že toto sdělení bylo učiněno roztomilým tónem, by bylo příliš přehnané. Xarisův tón byl úplně jiný, jen ne laskavý, jeho hlas obecný, jen ne něžný, když oslovil kapitána Karysty. Ale tento nebyl mužem, který by se rozčiloval kvůli takové maličkosti, a proto následoval Xarise do písárny, kam byl ihned uveden.
Pro sousedy, kteří viděli Nikose Starka vstupovat do tohoto domu, dosud tak úporně zavřeného, nebylo už pochyb, že jeho vyhlídky jsou příznivé.
Nikos Starkos zastihl Hadžinu Elizundovou v pracovně jejího otce. Seděla u psacího stolu, na němž se nacházelo veliké množství papírů a listina knih. Kapitán pochopil, že se dívka asi seznamuje se záležitostmi firmy, a nemýlil se. Avšak zda ví o stycích, které měl bankéř s piráty archipelu, na to se v duchu tázal.
Když kapitán vešel, vstala Hadžina Elizundová - což jí zbavovalo povinnosti nabídnout mu místo - a dala Xarisovi pokyn, aby je nechal o samotě. Byla ve smutečních šatech. Její vážná tvář, její oči, znavené nedostatkem spánku, věštily velikou tělesnou zmalátnělost celé její osoby, avšak nikoliv duševní skleslost. Při této rozmluvě, která měla mít tak vážné následky pro všechny, o něž se bude jednat, ji neměl její klid opustit ani na okamžik.
„Zde jsem, Hadžino Elizundová,“ řekl kapitán, „a jsem vám k službám. Proč jste mě dala zavolat?“
„Ze dvou důvodů, Nikosi Starku,“ odpověděla dívka, míříc přímo k cíli. „Předně vám musím říci, že sňatek, k němuž mě nutil otec, jak dobře víte, je nutno považovat za zrušený.“
„A já,“ odvětil chladně Nikos Starkos, „se omezím na odpověď, že Hadžina Elizundová takto mluvila a nepřemýšlela asi o následcích svých slov.“
„Přemýšlela jsem,“ odpověděla dívka, „a pochopíte, že moje rozhodnutí je neodvolatelné, protože vím všechno o povaze obchodů, které uzavírala Elizundova firma s vámi a vašimi lidmi, Nikosi Starku!“
Ne bez živého zklamání vyslechl kapitán Karysty tuto jasnou odpověď. Předpokládal, že mu Hadžina Elizundová dá zdvořile košem, avšak také doufal, že zlomí její odpor, když jí poví, čím byl její otec a jaké s ním měl styky. Nuže, ona ví všechno! Jeho zbraň, snad nejlepší, se mu tedy láme v ruce. Nicméně se nepovažoval za odzbrojeného a pokračoval poněkud ironickým tónem:
„Znáte tedy obchodní záležitosti Elizundovy firmy a přesto takto mluvíte?“
„Mluvím, Nikosi Starku, a budu mluvit vždy, protože je to moje povinnost!…“
„Mám tedy vzít na vědomí,“ odvětil Nikos Starkos, že „Henri ďAIbaret…“
„Nepleťte do toho všeho jméno Henriho ďAlbareta!“ namítla živě Hadžina.
Pak, když se víc ovládala, a aby předešla veškeré provokaci, která mohla přijít, připojila:
„Víte dobře, Nikosi Starku, že Henri ďAlbaret nikdy nesvolí spojit se s dcerou bankéře Elizunda!“
„Bude to nesnadné!“
„Bude to poctivé!“
„A proč?“
„Protože se neženíme s dědičkami, jejichž otec byl bankéřem pirátů! Ne! Poctivý muž nemůže přijmout jmění získané hanebným způsobem!“
„Avšak,“ pokračoval Nikos Starkos, „zdá se mi, že tu mluvíme o věcech naprosto odlišných od otázky, kterou je nutno rozřešit!“
„Tato otázka je rozřešena!“
„Dovolte mi, abych poznamenal, že Hadžina Elizundová se měla provdat za kapitána Starka, ne za Henriho ďAlbareta! Smrt jejího otce neměla změnit její úmysly, právě jako nezměnila moje!“
„Poslechla jsem svého otce,“ odvětila Hadžina, „poslechla jsem ho, protože jsem nevěděla o důvodech, kvůli kterým mě chtěl obětovat!
Nyní vím, že bych tím byla zachránila jeho čest!“
„Nuže, jestliže víte…“ odvětil Nikos Starkos.
„Vím,“ pokračovala Hadžina, a přerušila ho, „vím, že vy, jeho spřežence, jste jej strhl do těchto hanebných obchodů, vy, který jste vložil miliony do bankovního ústavu, který byl počestný než jste přišel! Vím, že jste mu asi pohrozil, že veřejně vyhlásíte jeho hanbu, odepře-li vám ruku své dcery! Skutečně, mohl jste si, Nikosi Starku, někdy myslet, že

svolím ke sňatku s vámi? Učinila jsem však něco jiného než uposlechla svého otce?“
„Budiž, Hadžino Elizundová, nemám vám více co říci! Avšak jestliže jste dbala cti svého otce, pokud žil, musíte to činit rovněž po jeho smrti, a jestliže setrváte na tom, že nedostojíte ve svých závazcích vůči mne…“
„Všechno zveřejníte, Nikosi Starku!“ zvolala dívka s takovým výrazem hnusu a opovržení, že divoká červeň vyvstala na čele hanebníka. „Ano… všechno!“ odpověděl.
„Neučiníte to, Nikosi Starku!“ „A proč?“
„Obžaloval byste se tím sám!“
„Já že bych se obžaloval, Hadžino Elizundová? Copak si myslíte, že se ty obchody někdy vedly pod mým jménem? Myslíte si, že Nikos Starkos křižuje archipelem a obchoduje s válečnými zajatci? Ne! Jestliže budu mluvit, nebudu se kompromitovat a když mne přinutíte, budu mluvit!“
Dívka pohlédla kapitánovi zpříma do očí. Její oči, v nichž byla všechna odvaha počestnosti, se nesklopily před jeho očima, jakkoliv byly hrozivé.
„Nikosi Starku,“ pokračovala, „mohla bych vás odzbrojit jediným slovem, protože jste nežádal sňatek se mnou ze sympatie nebo lásky. Chtěl jste se prostě stát majitelem jmění mého otce! Ano, mohla bych vám říci: chcete jenom tyto miliony!… Nuže, zde jsou… vezměte si je… odejděte… a ať už vás nikdy neuvidím!… Avšak neřeknu to, Nikosi Starku!… Nezmocníte se těchto milionů, které jsou mým dědictvím!… Nechám si je!… Udělám s nimi, co budu chtít!… Ne, nedostanete je!… A nyní pryč z tohoto pokoje!… Pryč z tohoto domu!… Pryč!…“
Zdálo se, že Hadžina Elizundová, vztaženou paží a vztyčenou hlavou, kyne kapitánovi, jako mu kynula Andronika před několika týdny na prahu otcovského domu. Avšak jestliže tenkrát ustoupil Nikos Starkos před posunkem své matky, tentokrát postoupil odhodlaně k mladé dívce.
„Hadžino Elizundová,“ řekl tlumeným hlasem, „ano, potřebuji tyto miliony!… Ať je získám tím či oním způsobem, potřebuji je… a zmocním se jich!“
„Ne… a spíše je zničím, spíše je hodím do vod zálivu!“ odpověděla Hadžina.
„Zmocním se jich, říkám!… Chci je!“
Nikos Starkos popadl dívku za rameno. Hněv ho zbavoval smyslů. Už se neovládal. Jeho zrak se kalil. Byl schopen ji zabít!
Hadžina Elizundová to všechno rázem postřehla. Zemřít! Eh, co jí na tom nyní záleželo! Smrt ji neděsila. Avšak energická dívka o sobě rozhodla jinak… Odsoudila se k životu.
„Xarisi!“ vykřikla.
Dveře se otevřely a objevil se Xaris.
„Xarisi, odstraň tohoto člověka!“
Nikos Starkos neměl ještě ani kdy obrátit se, když byl uchopen dvěma železnými pažemi. Dech mu vypověděl. Chtěl promluvit, vykřiknout… Nepodařilo se mu to, právě jako se mu nepodařilo vyprostit se z hrozného objetí. Potom, celý jako přelámaný, napůl zardoušený, neschopen nadávat, byl vyhozen ze dveří domu.
Před domem Xaris pouze řekl:
„Nezabiji vás, protože mně neřekla, abych vás zabil. Až mně to řekne, učiním to!“
A zavřel dveře.
V té době už byla ulice pustá. Nikdo nemohl spatřit, co se právě stalo, totiž že Nikos Starkos byl právě vyhozen z domu bankéře Elizunda. Avšak viděli ho tam vejít a to stačilo. Z toho tedy vyplývá, že když se Henri ďAlbaret dozvěděl, že jeho sok byl přijat tam, kde bylo odepřeno jeho přijmout, musel mít zato jako kdokoliv jiný, že kapitán Karysty zůstal dívčiným ženichem.
Jaká to byla pro něho rána! Nikos Starkos byl připuštěn do domu, odkud ho vykazuje neúprosný rozkaz! Chtělo se mu zprvu Hadžinu proklet, a kdo by to na jeho místě neudělal? Ale podařilo se mu ovládnout se, jeho láska zvítězila nad hněvem, a ačkoliv zdání svědčilo proti dívce, zvolal:
„Ne, ne… to je nemožné!… Ona a ten člověk!… To je nemožné!…
To není pravda!“
Nicméně přes hrozby, pronesené proti Hadžině Elizundové, rozhodl se Nikos Starkos, po zralé úvaze, mlčet. Rozhodl se, že neodhalí tajemství, spočívající na bankéřově životě. To mu ponechá úplnou volnost jednat a bude vždy dost času učinit to později, jestliže to budou vyžadovat okolnosti.
O tom se dohodl se Skopelem. Nezatajil prvnímu důstojníkovi Karysty nic z toho, co se stalo za jeho návštěvy u Hadžiny Elizundové. Skopelo mu schválil nic neříkat a vyčkat opodál, až snad záležitosti nabudou obratu příznivého jejich záměrům. Zvláště jej znepokojovalo, že dědička si nechce koupit jejich mlčení tím, že by se vzdala dědictví. Proč? Skutečně, to nechápali.
Po následujícím dni, až do 12. listopadu, neopustil Nikos Starkos svoji loď ani na hodinu. Hledal, kombinoval různé prostředky, které by ho mohly přivést k cíli. Ostatně spoléhal trochu na šťastný osud, který mu vždy přál za jeho ohavného života… Tentokrát spoléhal neprávem.
Henri ďAlbaret žil rovněž neméně v ústraní. Své pokusy, spatřit opět dívku, nepovažoval za vhodné obnovit. Ale nezoufal.
Dvanáctého večer mu byl do hotelu doručen dopis. Předtucha mu napověděla, že je to list od Hadžiny Elizundové. Otevřel ho a pohlédl na dopis; nemýlil se.
List obsahoval jen několik řádek, psaných dívčinou rukou. Stálo v něm toto:

Henri,
smrt mého otce mi vrátila svobodu, avšak musíte se mne zříci! Dcera

bankéře Elizunda vás není hodna. Nebudu nikdy náležet Nikosovi Starkovi, bídníkovi, ale nemohu náležet ani Vám, poctivému člověku! Promiňte mi a sbohem!
Hadžina Elizundová

Henri ďAlbaret přečetl tento list a bez rozmyšlení se rozběhl do domu na Strada Reale…
Dům byl zavřený, opuštěný, prázdný, jako by jej Hadžina Elizundová se svým věrným Xarisem opustila, aby se do něho už nikdy nevrátila.
IX. KAPITOLA
Archipel V plamenech

Ostrov Skio, od té doby obecněji zvaný Chio, leží v Egejském moři na západě od Smyrenského zálivu, u pobřeží Malé Asie. S Lesbem na severu a Samem na jihu náleží ke skupině Sporad, ležící na východě od archipelu. Má více než čtyřicet mil v obvodu. Pelinejská hora, nyní Eliášova hora, která jej ovládá, se tyčí do výše dvou tisíc pěti set stop nad mořskou hladinou.
Z větších měst, které charakterizují tento ostrov, Volyssa, Pitya, Delphina, Leukonie, Kaukasy, je Skio, nejdůležitější hlavní město. Tam 30. října 1827 vysadil plukovník Fabvier malou výpravu, čítající sedm set pravidelných vojáků, dvě stě jezdců a patnáct set Skianů nepravidelných žoldnéřů s materiálem, čítajícím deset houfnic a deset děl.
Zakročení evropských velmocí po bitvě u Navarina ještě nerozřešilo definitivně řecké otázky. Anglie, Francie a Rusko chtěly vskutku dát novému království jen hranice, za něž nezasáhlo povstání. Nuže, toto usnesení nemohlo být přijatelné pro helénskou vládu. Ta žádala s celým Řeckem na pevnině Krétu a ostrov Skio, nutné k její samosprávě. Proto zatím co Miaulis operoval na Krétě a Ducas na pevnině, přistál Fabvier v Maurolimeně na ostrově Skiu zmíněného dne.
Je pochopitelné, že Helénové chtěli Turkům vyrvat ten nádherný ostrov, skvostný klenot v růženci Sporad. Jeho obloha, nejčistší z celé Malé Asie, mu dodává podivuhodné podnebí bez velikých veder, bez neobyčejných mrazů. Osvěžuje jen mírným vánkem, činí jej nejzdravějším ze všech ostrovů archipelu. Proto v jistém hymnu, připisovaném Homérovi - který Skio považoval za jedno ze svých dítek - ho básník nazýval „přeúrodným“. Na západě plodí znamenitá vína, která soupeřila s nejlepšími víny starověku, a med, který může závodit s hymettským medem. Na východě rodí pomeranče a citrony, jejichž pověst se šíří až do západní Evropy. Na jihu se pokrývá různými druhy lentišků, které poskytují výtečnou gumu mastix, velmi úspěšně užívanou v umění, dokonce i v lékařství - je to veliké bohatství pro kraj. Konečně na tomto Bohem požehnaném místě rostou vedle fíkovníků datlovníky, mandloně, granátovníky, olivy a všechny krásné typy stromů jižních pásem Evropy.
Tento ostrov tedy chtěla vláda připojit k novému království. Proto odvážný Fabvier přes všechny mrzutosti, které měl právě s těmi, za něž přišel prolít krev, přijal úkol dobýt ostrov.
Avšak za posledních měsíců toho roku neustali Turci v přepadáních a raziích na helénském poloostrově, a to krátce před přistáním Capa d'lstria v Nauplii. Příchod tohoto diplomata měl učinit konec neustálým neshodám Řeků a soustředit vládu do jediných rukou. Ale ačkoliv mělo Rusko šest měsíců poté vypovědět sultánovi válku a přispět tak k utvoření nového království, držel Ibrahim dosud střední část a přímořská města Peloponésu ve svých rukou. I když se osm měsíců poté, 6. července 1828, chystal opustit zemi, které způsobil tolik zlého a v září téhož roku neměl na řecké půdě zůstat ani jediný Egypťan, přesto měly tyto divoké hordy pustošit Moreu ještě po nějakou dobu.
Nicméně, protože Turci nebo jejich spojenci drželi jistá města na pobřeží, jak na Peloponésu tak na Krétě, není divu, že se piráti často potulovali po sousedních mořích. Protože byly škody, které způsobili lodím, provozujícím obchod od ostrova k ostrovu, značné, neznamenalo to, že by je velitelé řeckých loďstev, Miauliové, Kanaridové, Dzamadové, přestali pronásledovat, ale těchto lupičů bylo mnoho a byli neúnavní, a proto cesta těmito končinami už neposkytovala jistotu. Od Kréty po ostrov Lesbos, od Rhodu po Negroponte byl archipel v plamenech.
I na Skiu tyto bandy, skládající se ze sebranky všech národností, ohrožovaly okolí ostrova a pomáhaly pašovi, schovanému v tvrzi, kterou začal plukovník Fabvier za nepříznivých podmínek obléhat.
Jak se pamatujeme, sdružili se obchodníci na Jónských ostrovech zděšeni tímto stavem věcí, panujícím po celém Levantě, a vystrojili korvetu, která měla pronásledovat piráty. Před pěti týdny tedy opustila Syphanta Korfu, aby se odebrala do moří archipelu. Dva nebo tři případy, v nichž šťastně pochodila, zajetí několika právem podezřelých lodí ji mohlo jen povzbudit, aby pokračovala odhodlaně ve svém díle. Byla mnohokrát ohlášena ve vodách Psary, Skyru, Zey, Lemnu, Pam, Santorinu, a její velitel Stradena plnil svou úlohu s nemenší statečností nežli štěstím. Avšak nezdálo se, že by se mu bylo už podařilo utkat se s nepostižitelným Sacratifem, jehož objevení se vždy vyznačovalo nejkrvavějšími katastrofami. Bylo o něm často slyšet; vidět ho nebylo nikdy.
Nuže, asi před čtrnácti dny, kolem 13. listopadu, byla Syphanta spatřena poblíž Skia. V této době přijal dokonce přístav ostrova jednu z jejích kořistí a Fabvier vykonal spravedlnost nad jejím pirátským mužstvem.
Avšak od té doby nebyly o korvetě zprávy. Nikdo nemohl říci, ve kterých končinách nyní pronásleduje plenitele archipelu. Bylo dokonce na místě být tímto znepokojeni. Až dosud vskutku v těchto těsných mořích, úplně posetých ostrovy a následkem toho přístavy, bylo řídkým případem, aby uplynulo několik dní, aniž její přítomnost nebyla ohlášena. .
Za těch okolností přicestoval Henri ďAlbaret 27. listopadu na Skio, osm dní poté, co opustil Korfu. Odebral se tam za svým bývalým velitelem, aby pokračoval v boji proti Turkům.
Zmizení Hadžiny Elizundové mu zasadilo strašlivou ránu. Dívka odmítla Nikose Starka jako bídníka jí nehodného a utíká před tím, jehož přijala, jakoby ho byla nehodná! Jaké tajemství spočívá v tom všem? Kde je má hledat? V jejím životě, tak klidném a čistém? Zajisté ne! V životě jejího otce? Ale co mohlo být společného mezi bankéřem Elizundem a

kapitánem Nikosem Starkem?
Kdo by mohl odpovědět na tyto otázky? Bankovní dům byl opuštěn. I Xaris jej opustil zároveň s dívkou. Henri ďAlbaret mohl spoléhat jen sám na sebe, že odhalí tajemství Elizundovy rodiny.
Tu ho napadlo, aby prohledal město Korlu a potom celý ostrov. Možná, že si Hadžina vyhledala útulek na nějakém neznámém místě! Na ostrově se rozkládalo množství vesnic, roztroušených do daleka, kde je snadné najít bezpečný útulek. Tomu, kdo se chce vzdálit od světa a upadnout do zapomenutí, poskytnou Benizza, Santa Dekka, Leukima a dvacet jiných klidný úkryt. Henri d'Albaret se pustil po všech cestách, hledal v nejmenších vískách dívčinu stopu - nenašel však nic.
Pak ho přivedla jistá zpráva na domněnku, že Hadžina Elizundová asi opustila ostrov Korlu. Vskutku, v malém přístavu Alipu na severozápadě ostrova mu bylo řečeno, že se lehký speronaro před nedávnem vydal na moře, čekající na dva cestující, pro něž byl najat.
Avšak to byla stopa jen velmi matná. Ostatně jistá souvislost faktů a dat brzy přinutila mladého důstojníka k novým obavám.
Skutečně, když se vrátil na Korlu, dozvěděl se, že i sakoleva opustila přístav. A nejvážnější přitom bylo, že se tento odjezd udál toho dne, kdy zmizela Hadžina Elizundová. Měl obě tyto události uvádět do souvislosti? Byla snad dívka, vlákaná s Xarisem do nějaké pasti a unesena násilím? Není v moci kapitána Karysty?
Tato myšlenka rvala Henrimu d'Albaretovi srdce. Ale co dělat? Na kterém místě světa hledat Nikose Starka? Kdo vlastně je tento dobrodruh? Karysta, která připlula neznámo odkud a odplula neznámo kam, mohla právem platit za podezřelou loď! Nicméně, jakmile se ovládl, odvrhl mladý důstojník tuto myšlenku. Hadžina Elizundová se prohlásila za nezávislou a už ho nechtěla spatřit, což bylo přirozenější než připustit, že se vzdálila dobrovolně pod Xarisovou ochranou…
Nuže, jestliže je to tak, dovede ji Henri d'Albaret opět najít. Snad ji přinutilo její vlastenectví, aby se zúčastnila tohoto zápasu v němž jde o osud její vlasti. Snad si umínila dát obrovské jmění, jímž mohla volně disponovat, k podpoře války o nezávislost? Proč by neměla následovat na stejném jevišti Bobolinu, Modenu, Androniku a tolik jiných, pro něž její obdiv neměl mezí?
Proto se Henri d'Albaret rozhodl, zcela jistý, že Hadžina Elizundová už na Korlu není, že zaujme opět své místo ve sboru filhelénů. Plukovník Fabvier se svým pravidelným vojskem byl na Skiu. Rozhodl se, že tam za ním půjde. Opustil Jónské ostrovy, vydal se severním Řeckem, minul Patraský a Lepantský záliv, nasedl na loď v Aiginském zálivu, unikl ne bez obtíží několika pirátským lodím, řádícím na Kykladském moři, a vrátil se po rychlé plavbě na Skio.
Fabvier srdečně přivítal mladého důstojníka, což dokazovalo, že si ho vysoce váží. Tento odvážný voják v něm viděl nejen oddaného spolubojovníka, nýbrž i spolehlivého přítele, jemuž se mohl svěřit se svými strastmi, a ty byly veliké. Nekázeň nepravidelných bojovníků, kterých byl ve výpravě značný počet, špatně placený, dokonce vůbec neplacený žold, potíže, činěné samotnými Skiany, to všechno zdržovalo jeho operace.
Nicméně bylo zahájeno obléhání tvrze na Skiu. Henri d'Albaret přišel právě včas, aby se mohl zúčastnit obléhacích prací. Dvakrát spojené velmoci vyzvaly plukovníka Fabviera, aby přestal v přípravách; plukovník, zřejmě podporovaný helénskou vládou, si těchto výzev nevšímal a pokračoval ve svém díle.
Brzy se toto obležení změnilo v jakousi blokádu, ale sevřenou tak nedostatečně, že se obleženým stále dostávalo střeliva a potravin. Ať tomu bylo jakkoliv, možná, že by se Fabvierovi bylo podařilo zmocnit se tvrze, kdyby se mu jeho armáda, kterou zmáhal hlad víc a víc, nerozutekla po ostrově drancovat a shánět potravu. Nuže, za těchto okolností se tureckému loďstvu, skládajícímu se z pěti korábů, podařilo vniknout do přístavu a dopravit Turkům posily dvou tisíc pěti set mužů. Ovšem krátce poté se objevil se svým loďstvem Miaulis, aby přispěchal plukovníkovi Fabvierovi na pomoc; ale bylo už příliš pozdě a musel odplout.
S řeckým admirálem připlulo několik lodí, na nichž byl jistý počet dobrovolníků, kteří měli zesílit sbor, operující na Skiu. Mezi nimi byla žena.
Andronika zápasící od začátku do poslední chvíle proti Ibrahimovým vojákům na Peloponésu, se chtěla zúčastnit i konce války. Proto přišla na Skio, odhodlána, že jestliže bude třeba dát se zabít na tomto ostrově, který chtěli Řekové připojit ke svému novému království, bylo by to pro ni jakýmsi odčiněním zla, které napáchal její nehodný syn v týchž místech za hrozných řeží roku 1822.
V této době vynesl sultán nad Skiem tento strašlivý rozsudek: pálit, vraždit, odvádět do otroctví. Kapudan paša (Velkoadmirál) Kara Ali byl učiněn jeho vykonavatelem. Provedl jej důkladně. Jeho krvelačné hordy vstoupily na ostrov. Muži přes dvanáct let a ženy přes čtyřicet let byli vražděni bez slitování. Ostatní, z nichž byli uděláni otroci, měli být odvezeni na tržiště ve Smyrně a v Berbersku. Tak byl zničen celý ostrov ohněm a krví rukou třiceti tisíc Turků. Dvacet tři tisíce Skianů bylo pobito. Sedmačtyřicet tisíc mělo být prodáno do otroctví.
Tehdy se připojil Nikos Starkos. Jeho kumpáni se zúčastnili vraždění a drancování, stali se hlavními agenty tohoto obchodu, který měl celý dav lidí vydat do tureckého otroctví. Lodě tohoto odpadlíka posloužily k dopravě tisíců nešťastníků na břehy Malé Asie a Afriky. Následkem těchto hnusných operací vešel Nikos Starkos do styku s bankéřem Elizundem. Odtud plynul obrovský zisk, z něhož největší podíl připadl otci Hadžiny.
Tedy, Andronika dobře věděla, jakou účast měl Nikos Starkos na násilnostech na Skiu, jakou úlohu hrál za těchto hrozných okolností. Proto chtěla jít tam, kde byla stokrát prokleta, kdyby se vědělo, že je matkou tohoto bídníka. Zdálo se jí, že jestliže bude zápasit na tomto ostrově a prolije krev pro věc Skianů, bude to jakousi očistou, jakýmsi odčiněním zločinů jejího syna.
Avšak jakmile Andronika připlula na Skio, bylo nemožné, aby se Henri ďAlbaret a ona jednou nepotkali. Skutečně, za nějakou dobu po svém příchodu, 15. ledna, se Andronika znenadání setkala s mladým důstojníkem, který ji zachránil na bojišti u Chaidari.

Šla k němu, a rozevřela náruč se slovy:
„Henri ďAlbaret!“
„Vy… Andronikо… vy…“ řekl mladý důstojník. „Vás nacházím zde?“
„Ano,“ odvětila. „Cožpak není mé místo zde, kde je ještě třeba bojovat s utiskovateli?“ .
„Andronikо,“ odpověděl Henri ďAlbaret, „buďte hrdá na svou vlast! Buďte hrdá na její děti, které ji bránily s vámi! Zakrátko nebude na řecké půdě ani jediný turecký voják!“
„Vím to, Henri ďAlbarete, a kéž mi Bůh dopřeje dožít se toho dne!“
A pak Andronika vypravovala o svém životě od té doby, co se rozešli po bitvě u Chaidari. Vypravovala o své cestě do Magna, své domoviny, kterou chtěla naposledy spatřit, pak o svém opětném vstupu do peloponéské armády, a konečně o svém příchodu na Skio.
Henri ďAlbaret jí zase řekl, za jakých okolností se vrátil na Korlu, jaké byly jeho styky s bankéřem Elizundem, vyprávělo stanoveném a přerušeném sňatku, o zmizení Hadžiny, kterou snad jednoho dne opět najde.
„Ano, Henri ďAlbarete,“ odvětila Andronika, „ačkoliv dosud nevíte, jaké tajemství spočívá v životě této dívky, nicméně zajisté je vás hodna! Ano! Opět ji spatříte a budete šťastni, protože si oba zasluhujete být šťastni!“
„Ale, povězte mi, Androniko,“ řekl Henri d'Albaret, „neznala jste bankéře Elizunda?“
„Ne,“ odvětila Andronika. „Jak bych ho mohla znát a proč se ptáte?“
„Protože jsem měl několikrát příležitost vyslovit před ním vaše jméno,“ odvětil mladý důstojník, „a toto jméno upoutalo jeho pozornost velmi zvláštním způsobem. Jednoho dne se mne otázal, jestli vím, co se s vámi stalo od té doby, co jsme se rozešli.“
„Neznám ho, Henri d'Albarete, a jméno bankéře Elizunda nebylo přede mnou dokonce ani vysloveno!“
„V tom tedy vězí tajemství, které si nedovedu vysvětlit a které bez pochyby nikdy nebude odhaleno, protože Elizundo už nežije!“
Henri d'Albaret se odmlčel. Vzpomínky se vybavovaly v paměti.
Přemýšlelo všem, co už vytrpěl a co ještě vytrpí, odloučen od Hadžiny!
Pak se obrátil k Andronice.
„Až bude tato válka skončena, co hodláte dělat?“ otázal se. „Bůh mi prokáže milost a povolá mě z tohoto světa,“ odvětila, „ze světa, kde si vyčítám, že jsem žila!“
„Vyčítáte si to, Androniko?“
„Ano!“
A tato matka chtěla říci, že již její život byl zločinem, protože se z ní narodil takový syn!
Avšak zapudila tuto myšlenku a pokračovala:
„Co se týče vás, Henri d'Albarete, vy jste mladý a Bůh vás zachová dlouho při životě! Využijte toho a najděte tu, kterou jste ztratil… a která vás miluje!“
„Ano, Androniko, budu ji hledat všude, stejně jako budu všude hledat mrzkého soka, který se postavil mezi nás!“
„Kdo to byl?“ otázala se Andronika.
„Nějaký kapitán, velitel jakési podezřelé lodi,“ odpověděl Henri d'Albaret, „a opustil Korlu ihned po Hadžinině zmizení.“
„A jmenuje se?“
„Nikos Starkos.“
„On!…“
Ještě slovo a její tajemství bylo vyzrazeno, Andronika by řekla, že je matkou Nikose Starka!
Toto jméno, tak znenadání vyslovené Henrim ďAlbaretem, bylo pro ni jako úder hromu. Jakkoliv byla energická, zbledla, když bylo vysloveno jméno jejího syna. Tak tedy všechno zlo, způsobené mladému důstojníkovi, tomu, který ji zachránil s nasazením vlastního života, všechno to zlo pocházelo od Nikose Starka!
Avšak Henri ďAlbaret si nemohl vysvětlit účinek, který mělo vyslovení jména Starkos na Androniku. Je pochopitelné, že žádal vysvětlení.
„Co je vám?… Co je vám?“ zvolal. „Odkud pochází tento zmatek při vyslovení jména kapitána Karysty?… Mluvte!… Znáte toho, který je nosí?“
„Ne… Henri ďAlbarete, ne,“ odpověděla Andronika, přes svoji vůli.
„Ano!… Znáte ho!… Androiko, prosím vás, řekněte mi, kdo je ten člověk… co dělá… kde je nyní… kde bych se s ním mohl setkat!…“
„Nevím to!“
„Ne… Víte to!… Víte to, Androniko, a nechcete mně to říci… mně… mně!… Snad byste mě mohla jediným slovem uvést na stopu… možná na stopu Hadžiny… a nechcete mluvit!“
„Henri ďAlbarete,“ odpověděla Andronika pevným hlasem, který se nezachvíval, „nic nevím!… Nevím, kde je ten kapitán!… Neznám Nikose Starka!…“
Potom opustila mladého důstojníka, který zůstal hluboce pohnut. Ale jakkoliv se od té chvíle usiloval setkat s Andronikou, bylo to marné. Bezpochyby opustila Skio a vrátila se na území Řecka. Henri ďAlbaret se musel zříci vší naděje, že se s ní setká.
Ostatně výprava plukovníka Fabviera měla brzy skončit, aniž měla nějaký výsledek.
Skutečně, brzy zahnízdila ve výpravě dezerce. Přes prosby svých důstojníků vojáci utíkali, vstupovali na lodě a opouštěli ostrov. Dělostřelci, na které Fabvier zvlášť spoléhal, opouštěli svá děla. Nedalo se nic dělat proti takové malomyslnosti, která zachvacovala i nejlepší vojáky.
Bylo tedy nutné přestat s obléháním a vrátit se na Syru, kde se nešťastná výprava organizovala. Tam se plukovníkovi Fabvierovi za hrdinský boj dostalo jenom výčitek, důkazu nejčernějšího nevděku.

Co se týče Henriho ďAlbareta, ten si umínil opustit Skio se svým představeným. Avšak na které místo archipelu má namířit své pátrání? Ještě to nevěděl, když v tom nenadálá událost odstranila jeho váhání.
Den předtím, kdy měl nasednout na loď a odplout do Řecka, doručila mu ostrovní pošta dopis.
Tento dopis, podaný na poště v Korinthu a adresovaný Henrimu ďAlbaretovi, obsahoval jen tuto zprávu:

Ve štábu korvety Syphanty z Korfu je jedno místo volné. Měl by Henri d'Albaret zájem vstoupit na tuto loď a zúčastnit se výpravy proti Sacratifovi a pirátům archipelu?
V prvních dnech března bude Syphanta čekat ve vodách mysu Anapomery na severu ostrova a její člun bude v permanenci v Orské zátoce u paty mysu.
Henri d'Albaret ať udělá to, co mu bude velet jeho vlastenectví!

Žádný podpis. Neznámé písmo. Nic, co by mladému důstojníkovi napovědělo, odkud pochází tento dopis.
Na každý pád to byly zprávy o korvetě, o níž nebylo po jistou dobu slyšet. Byla to rovněž pro Henriho ďAlbareta příležitost, aby se znovu zhostil svého námořnického povolání. Konečně zde byla možnost pronásledovat Sacratifa, možná od něho osvobodit archipel a snad také- a to mělo zajisté vliv na jeho rozhodnutí - naděje, že v těch mořích potká Nikose Starka a jeho sakolevu.
Henri ďAlbaret se tedy brzy rozhodl, že přijme návrh, učiněný tímto anonymním dopisem. Rozloučil se s plukovníkem Fabvierem ve chvíli, kdy odjížděl na Syru; pak najal lehkou loďku a zamířil na sever ostrova.
Plavba nemohla být dlouhá, zvláště při větru, vanoucím od jihozápadu. Loďka minula přístav Coloquintu mezi ostrovy Anossai a mysem Pampakou. Za tím mysem zamířila k Orskému mysu a plula podél pobřeží, aby se dostala do zátoky téhož jména. Tam dorazil Henri ďAlbaret odpoledne 1. března.
Člun ho očekával u paty skal. V dáli kotvila korveta.
„Jsem kapitán Henri ďAlbaret," řekl mladý důstojník ubytovateli, který velel člunu.
„Chce kapitán Henri ďAlbaret nastoupit na loď?" otázal se ubytovatel.
„Ihned!"
Člun odrazil. Byl hnán svými šesti vesly, a urazil brzy vzdálenost, která ho dělila od korvety - nejvýš míli.
Jakmile připlul Henri ďAlbaret ke kajutám Syphanty na levém boku, ozval se dlouhý hvizd; pak se rozlehla rána z děla a za ní následovaly dvě jiné. V okamžiku, kdy mladý důstojník vstupoval na palubu, všechno mužstvo, seřazené jako k parádní přehlídce, mu vzdalo čest zbraní a korfská vlajka byla vztyčena na stěžni brigantiny.
Pak přistoupil první důstojník a řekl silným hlasem, aby ho všichni slyšeli:
„Důstojníci a mužstvo Syphanty jsou šťastni, že vítají na její palubě velitele Henriho ďAlbareta!"

X. KAPITOLA

Kampaň v archipelu

Syphanta, korveta druhé třídy, měla baterii o dvaceti dvou čtyřiadvacetiliberních dělech a na palubě - ačkoliv to tehdy bylo pro lodě této třídy vzácností - šest dvanáctiliberních lodních děl. Protože byla štíhlá v kýlu a útlá v přídi, měla velmi svižné pohyby a mohla soupeřit s nejlepšími loděmi té doby. Neunavovala se za žádného počasí, byla poddajná při houpání, plula obdivuhodně jako nejlepší plachetní lodě, vydržela za vichřice až po poslední plachtu. Byl-li její velitel odvážný námořník, mohl používat plachet bez obavy. Syphanta by se nepřevrátila právě jako fregata. Byla by spíš zpřelámala své stěžňoví nežli vzala zkázu pod svými plachtami. Proto mohla i za velice nepokojného moře vyvinout neobyčejnou rychlost. Proto také byla veliká naděje, že bude mít úspěch při svém dobrodružném křižování, ke kterému ji určili ti, kteří ji vybavili a spojili se v boji proti pirátům archipelu.
Ačkoliv nebyla válečnou lodí v pravém slova smyslu, protože nebyla majetkem státu, ale obyčejných obchodníků, měla Syphanta vojenské velení. Její důstojníci i mužstvo by dělali čest nejkrásnější korvetě Francie nebo Spojeného království Velké Británie. Stejná přesnost v práci, stejná kázeň na lodi, totéž držení za plavby i když stála. Nebylo na ní nic z těkání ozbrojené lodi, kde není odvaha lodníků vždy tak zabezpečena, jak by žádal velitel válečné lodi.
V seznamu mužstva Syphanty bylo zapsáno dvě stě padesát mužů, z dobré poloviny Francouzů - Bretonců i Provensálců; ostatní byli Angličané, Řekové a Korfané. Byli to lidé zruční v práci, stateční v boji, námořníci tělem i duší, na které se dalo úplně spolehnout; podali o tom důkazy. Ubytovatelé, mistři první a druhé třídy, znalí svých povinností, byli prostředníky mezi mužstvem a důstojníky. Štáb tvořili čtyři poručíci, osm praporčíků, rovněž rodilých Korfanů, Angličanů nebo Francouzů, a první důstojník. Ten, kapitán Todros, byl starý praktik v archipelu; vyznal se velmi dobře na těchto mořích, jejichž nejvzdálenější končiny měla korveta projíždět. Znal kdekterý ostrov se všemi jeho zátokami, zálivy a soutěskami. Nebyl ostrůvek, jehož polohu by nepoznal na svých dřívějších výpravách. Nebyla hloubka, která by v jeho hlavě nebyla zaznamenána právě tak přesně jako na jeho mapách.
Tento důstojník, asi padesátník, Řek z Hydry, sloužil už pod Kanaridem a Tomosidem a měl být pro velitele Syphanty vzácným pomocníkem.
První část své křížové výpravy do archipelu vykonala korveta za velení kapitána Stradeny. První týdny plavby byly velmi šťastné, jak bylo řečeno. Zničené lodě, hojná kořist - to byl dobrý začátek. Avšak výprava byla vykonána s velmi citelnými ztrátami mezi mužstvem i v důstojnickém sboru. Jestliže nebyly dlouho žádné zprávy o Syphantě, bylo to proto, že 27. února musela podstoupit boj s pirátským loďstvem nedaleko Lemnu.
Tento boj si vyžádal nejen asi čtyřicet lidí, mrtvých nebo raněných, ale i velitel Stradena, těžce raněn dělovou koulí, klesl na svém kapitánském můstku.

Kapitán Todros se pak na korvetě ujal velení; když zvítězil, odplul do přístavu Aiginy, aby provedl naléhavé opravy na trupu a stěžňoví lodi.
Tam se několik dní po připlutí Syphanty dozvěděli, ne bez překvapení, že byla právě velmi draze koupena jistým dubrovnickým bankéřem, jehož zplnomocněnec přišel do Aiginy uspořádat lodní papíry. To všechno se stalo, aniž se mohlo něco namítat, a bylo úplně jisté, že korveta už nepatří bývalým majitelům, korfským loďařům, jejichž zisk při prodeji byl velmi značný.
Avšak změnila-li Syphanta majitele, její poslání zůstalo stejné. Vyčistit archipel od banditů, kteří jej terorizovali, popřípadě dopravit do vlasti zajatce, které se jí cestou podaří osvobodit, neustoupit, pokud se tato moře nezbaví nejstrašlivějšího ničemy, piráta Sacratifa - to bylo poslání, které jí zůstalo. Když byly opravy hotovy, obdržel první důstojník rozkaz křižovat při severním pobřeží ostrova Skia, kde se měl objevit nový kapitán, který se měl stát na lodi „pánem po Bohu“.
V té době dostal Henri ďAlbaret lakonický lístek, kterým se mu oznamovalo, že ve štábu korvety Syphanty je jedno místo volné.
Víme, že přijal, vůbec však netušil, že toto volné místo je místo velitelské. Proto, jakmile vstoupil na palubu, podřídili se první důstojník, důstojníci a mužstvo jeho rozkazům, zatímco dělo zdravilo korfské barvy.
To všechno se Henri ďAlbaret dozvěděl z rozmluvy s kapitánem Todrem. Listina, kterou se mu odevzdávalo velení na korvetě, byla v pořádku. Autorita mladého důstojníka tedy nemohla být a nebyla popírána. Ostatně někteří z lodních důstojníků jej znali. Vědělo se, že byl jedním z nejmladších, ale také nejzdatnějších poručíků řadové lodi ve francouzském námořnictvu. Jeho účast ve válce o nezávislost mu zajistila zaslouženou pověst. Proto hned za první přehlídky na palubě Syphanty bylo jeho jméno pronášeno vším mužstvem.
„Důstojníci a lodníci!“ řekl Henri ďAlbaret prostě, „znám poslání, které bylo svěřeno Syphantě. Splníme je dobře, bude-li Bohu libo! Čest budiž vašemu bývalému veliteli Stradenovi, který slavně zemřel na tomto kapitánském můstku! Spoléhám na vás! Spoléhejte na mě! Vyplujme!“
Následující den 2. března, ztratila korveta z očí, plující se všemi plachtami, pobřeží Skia, pak téměř Eliášovu horu, která je ovládá a zamířila do severní části archipelu.
Námořníkovi stačí jediný pohled a půl dne plavby, aby poznal zdatnost své lodi. Vítr dul od severozápadu a nebylo třeba ubrat plachet. Velitel ďAlbaret tedy mohl hned toho dne ocenit výtečné plavební vlastnosti korvety.
„Mohla by svá bramová ráhna dát kterékoliv lodi kombinovaného loďstva,“ řekl mu kapitán Todros, „a udržela by se i při větru na dva provazce.“
To znamenalo v mysli statečného námořníka dvě věci: předně, že žádná jiná plachetní loď by nebyla s to, aby předčila Syphantu co do rychlosti; pak že její pevné stěžňoví a stabilita na moři jí dovolují ponechat si plachtoví i za počasí, které by každou jinou loď přinutilo ubrat ho pod trestem potopení.
Syphanta tedy mířila k severu tak, aby zanechala na východě ostrov Mytilenu čili Lesbos, jeden z největších ostrovů archipelu.
Následující den míjela korveta v dáli tento ostrov, kde hned na počátku války, roku 1821, dobyli Rekové veliké vítězství nad tureckým loďstvem.
„Byl jsem při tom,“ pravil kapitán Todros veliteli ďAlbaretovi. „Bylo to v květnu. Sedmdesát našich brig pronásledovalo pět tureckých válečných korábů, čtyři fregaty a čtyři korvety, které se uchýlily do mytilénského přístavu. Jeden koráb o čtyřiasedmdesáti dělech odplul pro pomoc do Cařihradu. Avšak ihned jsme jej pronásledovali a vyhodili ho do vzduchu s jeho devíti sty padesáti námořníky! Ano, byl jsem při tom a já zapálil sírový a dehtový obal, jímž jsme oděli jeho kýl. Jsou to znamenité obaly a zahřívají, veliteli, a doporučuji vám je při příležitosti… pro pány piráty!“
Bylo zajímavé slyšet kapitána Todra takto vypravovat o jeho hrdinských činech s rozmarem lodníka na přední palubě. Avšak to, o čem první důstojník Syphanty vypravoval, také provedl a provedl dobře.
Ne bez příčiny zamířil Henri ďAlbaret na sever, když se ujal velení lodi. Krátce před jeho odchodem ze Skia byly ohlášeny podezřelé lodě nablízku Lemnu a Samothrakie. Několik levantských pobřežních lodí bylo vydrancováno a téměř zničeno na pobřeží evropského Turecka. Piráti asi od té doby, co je Syphanta tak vytrvale pronásledovala, považovali za vhodné uchýlit se až do severních končin archipelu. Bylo to od nich vskutku jen opatrné.
V mytilénských vodách nespatřili nic. Jenom několik obchodních lodí, které vešly do styku s korvetou, jejíž přítomnost je velmi uklidňovala.
Po čtrnáct dní plnila Syphanta svědomitě své poslání, ačkoliv trpce zakoušela nepohodu v době rovnodennosti. Za další dva nebo tři závany větru mohl Henri ďAlbaret posoudit jak její vlastnosti, tak zručnost jejího mužstva. Byl však posuzován také on a nezkazil pověsti, rozšířené už o francouzských námořních důstojnících, že jsou obratnými veliteli. O jeho taktických schopnostech v námořním boji se bude soudit později. Pokud se týkalo jeho chrabrosti v bitvě, o té se nepochybovalo.
Za těch obtížných okolností se mladý velitel osvědčil právě tak výtečně v teorii jako v praxi. Byl odvážné povahy, veliké duševní síly, neochvějné chladnokrevnosti, stále připraven předvídat i ovládnout události. Slovem byl námořník a to slovo říká všechno.
Ve druhé polovině března uviděla korveta Lemnos. Tento ostrov byl v této části Egejského moře nejdůležitější; dlouhý patnáct mil, široký pět až šest, neutrpěl právě jako sousední Imbro válkou o nezávislost. Avšak často přišli piráti, a to až ke vchodu do rejdy, přepadnout obchodní lodě. Aby se zásobila, zastavila se korveta v přístavu, nyní zcela plném. V té době se skutečně stavěly na Lemnu četné lodě a jestliže z obavy před piráty nebyly dokončeny ty, které byly v loděnici, pak ty které byly hotové, se neodvažovaly vyplout.
Zprávy, které o tom velitel ďAlbaret dostal na ostrově, jej mohly jenom přinutit, aby pokračoval v plavbě na sever

archipelu. Několikrát bylo před ním a před jeho důstojníky dokonce proneseno Sacratifovo jméno.
„Ah," zvolal kapitán Todros, „skutečně rád bych se setkal tváří v tvář s tímto darebákem, který mi trochu připadá jako legenda. Aspoň bych měl důkaz, že skutečně existuje!"
„Pochybujete tedy o jeho existenci?" zeptal se živě Henri ďAlbaret. „Na mou čest, veliteli," odpověděl Todros, „souhlasíte-li se mnou, vůbec v toho Sacratifa nevěřím a nevím, může-li se někdo chlubit, že ho kdy spatřil. Snad je to válečné jméno, které postupně tito velitelé pirátů přijímají! Vidíte, mám za to, že s tím jménem se už nejeden houpal na konci ráhna předního stěžně! Ostatně, na tom nezáleží! Hlavní bylo, aby ti darebáci byli pověšeni, a pověšeni byli!"
„Ovšem, to co říkáte, kapitáne Todre, je možné," odpověděl Henri ďAlbaret, „a to by vysvětlovalo dar jeho manévrovací schopnosti, který má tento Sacratif, jak se zdá."
„Máte pravdu, veliteli," připojil jeden z francouzských důstojníků. „Byl-li Sacratif viděn, jak se povídá, na různých místech téhož dne, pak má několik vůdců těchto banditů toto jméno!"
„A dávají si je proto, aby lépe oklamali poctivé lidi, kteří je pronásledují!" řekl kapitán Todros. „Avšak opakuji, že je bezpečný prostředek k vyhlazení tohoto jména: pochytat a pověsit všechny, kdo je nosí… a i ty, kteří ho nenosí! V tomto případě neujde pravý Sacratif, existuje-li, provazu, který právem zasluhuje!"
Kapitán Todros měl pravdu, avšak šlo stále o to, aby se setkali s těmito nepolapitelnými ničemy.
„Kapitáne Todre," zeptal se pak Henri d' Albaret, „nespatřil jste během první výpravy Syphanty a za svých dřívějších výprav nikdy sakolevu asi o sto tunách, jménem Karysta?"
„Nikdy," odpověděl první důstojník.
„A vy, pánové?" připojil velitel a obrátil se k důstojníkům.
Ani jediný z nich o sakolevě neslyšel, přestože většinou pluli po těchto mořích archipelu od počátku války o nezávislost.
„Jméno Nikose Starka, kapitána této sakolevy, se nikdy nedoneslo k vašemu sluchu?" zeptal se Henri d'Albaret dále.
Toto jméno bylo důstojníkům korvety úplně neznámé. Ostatně to nebylo nic divného, neboť šlo o patrona obyčejné obchodní lodi, kterých najdete v Levantě stovky.
Nicméně měl Todros zato, že se matně pamatuje, že slyšel jméno Starkos při jedné zastávce v přístavu Arkadie v Messenii. Bylo to asi jméno kapitána jedné z oněch podloudnických lodí, které dopravovaly na barbarské pobřeží zajatce, prodané tureckými úřady.
„Dobrá," připojil, „to nemohl být zmíněný Starkos. Ten, jak říkáte, byl kapitánem sakolevy a sakoleva by pro tento obchod nepostačila." „Je to pravda," mínil Henri d'Albaret a ukončil tento rozhovor.
Avšak myslel-li na Nikose Starka, tak proto, že se jeho mysl stále upínala na toto neproniknutelné tajemství zmizení Hadžiny Elizundové a Androniky. Nyní se v jeho vzpomínkách tato dvě jména neodlučovala.
25. března byla Syphanta naproti ostrovu Samothraki, šedesát mil severně od Skia. Jak je vidět, srovná-li se doba vynaložená k vykonané cestě, byly všechny skrýše těchto končin důkladně prohledány. Skutečně, co nemohla vykonat korveta nad mělčinami, kde by se jí nedostávala voda, vykonaly za ni její čluny. Avšak dosud toto pátrání nemělo výsledek.
Ostrov Samothraki byl za války krutě zpustošen a Turci jej měli ještě ve své moci. Mohlo se tedy mít zato, že si piráti v jeho četných zátokách vyhledali bezpečný úkryt, protože tam nebyl opravdový přístav. Vévodí mu hora Saoce, vysoká pět až šest tisíc stop, a z té výšky hlídky snadno spatří a včas ohlásí každou loď, která by se jim zdála podezřelá. Piráti, předem informovaní, mohou tedy uprchnout dříve, než by byli blokováni. Pravděpodobně se to stalo, neboť Syphanta v těchto téměř pustých vodách nikoho nepotkala.
Henri ďAlbaret pak zamířil na severozápad, tak, aby obeplul ostrov Thasos, ležící asi dvacet mil od Samothraki. Protože vítr nebyl příznivý, musela korveta lavírovat proti jeho síle; avšak našla brzy ochranu země a následkem toho klidnější moře, které usnadnilo plavbu.
Zvláštní osud měly tyto různé ostrovy archipelu! Zatímco Skio a Samothraki tolik utrpěly od Turků, Thasos právě tak jako Lemnos nebo Imbro nezakusil hrůzy války. Všechno obyvatelstvo na Thasu je řecké; život je tam primitivní; muži i ženy zachovali ve svém zevnějšku, obleku i účesu všechen půvab antického umění. Turecké úřady, kterým tento ostrov náleží od počátku 15. století, tam tehdy mohly drancovat podle libosti, aniž by se setkaly se sebemenším odporem. Nicméně nevysvětlitelným privilegiem, ačkoliv bohatství jeho obyvatel mohlo způsobit chtivost těchto málo úzkostlivých barbarů, bylo až dosud ušetřeno.
Avšak, kdyby nepřiplula Syphanta, pravděpodobně by Thasos zakusil hrůzy plenění.
Skutečně, 2. dubna byl přístav, ležící na severu ostrova, který se nyní jmenuje Pyrgo, vážně ohrožen vpádem pirátů. Pět nebo šest jejich lodí, mistig a džerm, provázených brigantinou, ozbrojenou dvanácti děly, se objevilo u ostrova. Vpád těchto banditů mezi obyvatele, které nebylo zvyklé na boj, by se skončil pohromou, neboť ostrov neměl dostatečné síly, aby se jim vzepřel.
Když se však na rejdě objevila korveta, a byla ihned ohlášena vlajkou, vztyčenou na hlavním stěžni brigantiny, seřadily se všechny lodě do bitevního šiku - což svědčilo o jejich neobyčejné statečnosti.
„Copak budou útočit?" zvolal kapitán Todros, který stál na kapitánském můstku vedle velitele.
„Útočit… anebo se bránit?" pravil Henri ďAlbaret, velmi překvapený tímto jednáním pirátů.
„U ďábla, myslel jsem spíš, že tito darebáci budou prchat, co jim budou plachty stačit!"
„Naopak, jen ať se postaví, kapitáne Todre! Jen ať útočí! Kdyby se dali na útěk, podařilo by se některým jistě uniknout! Dejte učinit přípravy k boji!"
Velitelovy rozkazy byly ihned vykonány. Byla nabita děla a nasypán prach, koule uloženy na dosah obsluhujících. Na palubě byly připraveny karonády (Krátká, hmoždířům podobná děla, zvláště na lodích) a rozdány zbraně, ručnice, pistole, šavle a sekery. Košoví hlídači byli připraveni k práci jak pro boj na místě, tak pro honbu na prchající. To

všechno bylo vykonáno s takovou odpovědností a přesností, jako by Syphanta byla válečnou lodí.
Zatím se korveta blížila k lodím, připravena jak k útoku, tak k odražení útoku. Velitelovým úmyslem bylo zamířit k brigantině, pozdravit ji salvou, která by ji mohla vyřadit z boje, pak k ní přirazit a poslat na ni své lidi.
Bylo však pravděpodobné, že piráti, chystající se k boji, pomýšlejí jen na útěk. Jestliže to neudělali dříve, tak asi proto, že byli překvapeni příjezdem korvety, která jim nyní zamezovala výjezd z rejdy. Nezbývalo jim tedy než kombinovat své pohyby a pokusit se vynutit si průchod.
Pálit začala brigantina. Namířila svá děla tak, aby zbavila korvetu aspoň jednoho z jejích stěžňů. Když se jí to podaří, bude se spíš moci vyhnout pronásledování protivníkem.
Náboj přeletěl sedm až osm stop nad palubou Syphanty, zpřetrhal několik lan, zpřerážel několik ráhen, poškodil část stěžňoví mezi hlavním a předním stěžněm a poranil tři nebo čtyři námořníky, ale ne příliš těžce. Celkem však nezasáhl podstatné ústrojí.
Henri ďAlbaret neodpověděl ihned. Dal zamířit přímo k brigantině a jeho salva z levého boku byla vypálena teprve tehdy, kdy se dým prvního výstřelu rozplynul.
Naštěstí pro brigantinu mohl její kapitán udělat obrat a jeho loď dostala jen dvě nebo tři koule do trupu nad čarou ponoru. Bylo-li několik lidí zabito, loď byla schopná dalšího boje.
Avšak koule korvety, které minuly cíl, nevyšly nazmar. Mistika, kterou brigantina svým obratem odkryla, jich dostala značnou část do pravého boku, a to tak nešťastně, že začala nabírat vodu.
„Když ne brigantina, aspoň její družka dostala do své staré kostry!“ zvolali někteří z námořníků, ležící na předním kastelu Syphanty. „Vsadím se o svůj díl vína, že se potopí v pěti minutách!“
„Ve třech!“
„Platí a kéž mi tvoje víno vnikne do chřtánu právě tak snadno, jako jí vniká voda děrami do trupu!“
„Potápí se!… Potápí se!…“
„Už je až po pás… a hned bude mít vody nad hlavu!“
„A všichni ti ďáblovi synové se vrhají po hlavě do vody a zachraňují se plaváním!“
„Dávají-li přednost provazu na krk před utopením, necháme je!“
A vskutku, mistika se pomalu potápěla. Proto, dříve než voda dosáhla jejího okraje, vrhlo se mužstvo do vody, aby se dostalo na některou jinou loď.
Avšak ty měly jiné starosti než se starat o záchranu pozůstalých z mistiky! Snažily se nyní jen prchnout. Proto ti bídáci všichni utonuli, aniž jim byl hozen jediný konec provazu, aby byli vytaženi na palubu.
Ostatně Syphanta dala druhou salvu, tentokrát na jednu z džerm, která nastavovala bok, a úplně ji odzbrojila. K jejímu zničení už nebylo nic zapotřebí. Brzy džerma zmizela v závoji plamenů, které asi půl tuctu ohnivých koulí právě vznítilo na její palubě.
Když viděly tento výsledek obě ostatní malé lodě, pochopily, že se dělům korvety neubrání. Dokonce bylo zřejmé, že nemají žádné vyhlídky, že by velmi rychlé lodi unikly.
Proto učinil kapitán brigantiny jediné, co mohl udělat, chtěl-li své mužstvo zachránit: dal jim signál, aby se spojili. Za několik minut se piráti uchýlili na jeho loď, když opustili mistiku a džermu, které zapálili a které brzy vyletěly do vzduchu.
Mužstvo brigantiny, takto posílené asi o sto hlav, mělo nyní lepší podmínky k přijetí zápasu muže proti muži pro případ, že by se mu nepodařilo uniknout.
I když se nyní toto mužstvo co do počtu vyrovnalo mužstvu korvety, nejlepší, co mohlo udělat, bylo hledat spásu v útěku. Proto neváhalo využít rychlosti, kterou mělo, aby našlo útulek při tureckém pobřeží. Tam se kapitán dovede skrýt mezi skalisky tak, že ho korveta nebude moci ani najít, ani pronásledovat, najde-li ho.
Vítr značně vzrostl. Nicméně brigantina neváhala rozvinout všechny plachty, i když jí hrozilo nebezpečí, že se její stěžňoví zpřeláme, a začala se od Syphanty vzdalovat.
„Dobrá!“ zvolal kapitán Todros. „Velmi by mě překvapilo, kdyby její nohy byly tak dlouhé jako nohy naší korvety.“ Obrátil se k veliteli a očekával jeho rozkazy.
Avšak v té chvíli byla pozornost Henriho ďAlbareta obrácena jinam. Nepozoroval už brigantinu. Namířil dalekohled na přístav a pozoroval lehkou loď, která přidávala plachty, aby se vzdálila.
Byla to sakoleva. Unášena pěkným severozápadním větrem, který jí umožňoval použití všech plachet, zamířila do jižní soutěsky přístavu, kudy mohla pro svůj malý ponor proplout.
Henri ďAlbaret, který ji bedlivě pozoroval, odložil živě dalekohled. „Karysta!“ zvolal.
„Jakže, to že je sakoleva, o které jste se nám zmínil?“ odpověděl kapitán Todros.
„Právě ona, a abych se jí zmocnil, dal bych…“
Henri ďAlbaret nedokončil. Jeho povinnost mu velela neváhat mezi brigantinou, obsazenou četným pirátským mužstvem a Karystou, i když jí nepochybně velel Nikos Starkos. Jistě, kdyby nechal pronásledování brigantiny a hleděl se dostat ke konci soutěsky, zastoupil by sakolevě cestu, dostihl by ji, zmocnil by se jí. Avšak to by znamenalo obětovat osobním zájmům obecný zájem. To nesměl. Vrhnout se na brigantinu, aniž by zmařil jediný okamžik, a pokusit se ji zajmout, aby ji zničil - to měl udělat a udělal. Vrhl poslední pohled na Karystu, která se vzdalovala s podivuhodnou rychlostí soutěskou, která zůstala volná, a vydal rozkazy, aby se pokračovalo v honbě na pirátskou loď, která se začínala vzdalovat opačným směrem.
Syphanta se všemi rozvinutými plachtami se ihned vrhla za brigantinou. Zároveň byla namířena její pronásledovací děla a protože obě lodě nebyly ani půl míle od sebe, začala korveta hovořit.
Její řeč zřejmě nebyla brigantině po chuti. Proto se otočila o dvě čtvrti a zkoušela, jestli se jí podaří uniknout svému protivníkovi tímto novým směrem.

Nestalo se tak.
Kormidelník Syphanty poněkud otočil kormidlem po větru a korveta také udělala obrat.
Ještě hodinu bylo pokračováno v pronásledování za těchto podmínek. Piráti byli zřejmě dohánění a bylo nepochybné, že než nastane noc, budou jim v patách. Avšak zápas obou lodí se měl skončit jinak.
Šťastnou ranou jedna z koulí Syphanty zbavila brigantinu předního stěžně. Rázem se loď otočila po větru a korveta byla čtvrt hodiny poté naproti jejímu boku.
Zazněla děsná rána. Syphanta vypálila ze všech svých děl na levé straně ze vzdálenosti ani ne na půl uzlu. Brigantina byla jakoby nadzvednuta tímto přívalem železa; avšak byly zasaženy jen její horní části a nepotopila se.
Nicméně kapitán, jehož mužstvo bylo touto poslední salvou zdecimováno, pochopil, že nemůže déle odporovat, a stáhl vlajku.
Rázem přistály čluny korvety u brigantiny a zajaly na ní několik pozůstalých. Pak loď hořela, vydaná plamenům, až do chvíle, kdy požár dosáhl její čáry ponoru. Pak se pohroužila do vln.
Syphanta vykonala řádnou a prospěšnou práci. Kdo byl velitelem tohoto loďstva, jak se jmenuje, odkud pochází, kdo byli jeho předkové, se nikdy nedozvěděli, neboť se tvrdošíjně vzpíral odpovědět na otázky, které mu v tom směru byly dány. Pokud se týká jeho kumpánů, ti rovněž mlčeli a snad, jak se někdy stávalo, nevěděli nic o minulosti svého velitele. Avšak že to jsou piráti, o tom nebylo pochyb a byla nad nimi vykonána rychlá spravedlnost.
Avšak objevení a zmizení sakolevy nutilo Henriho d'Albareta neobyčejně k přemýšlení. Skutečně, okolnosti, za kterých právě opustila Thasos, ji dělaly naprosto podezřelou. Chtěla využít boje, svedeného mezi korvetou a loďstvem, aby unikla? Obávala se tedy stanout tváří v tvář Syphantě, kterou snad poznala? Poctivá loď by klidně zůstala v přístavu, neboť piráti se snažili jen uniknout. Naproti tomu si tato Karysta pospíšila, i když se vydávala do nebezpečí, že jim padne do rukou, odplout a dostat se na širé moře! Nic nebylo podezřelejší než tento způsob jednání a bylo opravdu nutné v duchu se zeptat, nebyla-li s nimi domluvena! Skutečně, velitele ďAlbareta by nepřekvapilo, kdyby Nikos Starkos byl jedním z nich. Naneštěstí mohl velice spoléhat jen na náhodu, chtěl-li opět najít jeho stopu. Nadcházela noc a Syphanta, sestupující na jih, neměla naději, že se se sakolevou setká. Jakkoliv tedy Henri ďAlbaret litoval, že asi pozbyl naději, že Nikose Starka polapí, musel se oddat rezignaci, přestože svou povinnost vykonal. Výsledkem boje u Thasu byla zkáza pěti lodí, která mužstvo korvety téměř nic nestála. Z toho důvodu byla snad na nějaký čas zajištěna bezpečnost v končinách severního archipelu.

XI. KAPITOLA
Signály bez odpovědi

Osm dní po boji u Thasu plula Syphanta, po prohledání všech zátok tureckého břehu od Cavale po Orphanu, Conteským zálivem, pak se vydala od mysu Deprana k mysu Paliuri u vchodu do zálivů Monte Santo a Cassandra; konečně 15. dubna ztratila z očí temeno hory Athosu, jejíž nejvyšší výběžek dosahuje výšky bezmála dvou tisíc metrů nad mořskou hladinou.
Žádná podezřelá loď nebyla za této plavby spatřena. Několikrát se objevily turecké eskadry; avšak Syphanta, plující pod korfskou vlajkou, neuznala za vhodné vejít do styku s těmito loděmi, které by byl její velitel raději přivítal ranami z děla než s kloboukem v ruce. Jinak tomu bylo s několika řeckými pobřežními loďmi, od nichž obdrželi některé zprávy, které mohly prospět poslání korvety.
Za těch okolností se Henri ďAlbaret 26. dubna dozvědělo události velikého dosahu. Spojené mocnosti se právě usnesly, aby veškerá posila, které by se mělo dostat Ibrahimovým sborům po moři, byla zadržena. Mimo to Rusko vypovědělo oficiálně válku sultánovi. Postavení Řecka se tedy stále zlepšovalo a i když se to mělo ještě trochu opozdit, kráčelo bezpečně k získání nezávislosti.
30. dubna se korveta pohroužila až do nejzazších končin Soluňského zálivu na nejzazších místech severozápadně od archipelu, kam dospěla za této výpravy. Měla ještě příležitost pronásledovat několik šebek a polaker, které jí unikly jen tím, že se vrhly na pobřeží. Nezahynula-li mužstva do posledního muže, aspoň byla většina těchto lodí zneškodněna.
Syphanta se pak dala jihovýchodním směrem tak, že mohla pozorovat důkladně jižní pobřeží Soluňského zálivu. Avšak tam byl patrně způsoben poplach, neboť se neobjevila ani jediná pirátská loď, nad níž by mohla vykonat spravedlnost.
V té době se na korvetě stalo něco zvláštního, dokonce nevysvětlitelného.
10. května k sedmé hodině večerní, vešel Henri ďAlbaret do kajuty, zaujímající celou záď Syphanty, a našel na stole dopis. Vzal jej, přiblížil jej k lampě, vznášející se u stropu, a přečetl adresu.
Adresa zněla:
Kapitánovi Henrimu d'Albaretovi, veliteli Syphanty, na moři Henri ďAlbaret se domníval, že toto písmo poznává. Podobalo se skutečně písmu dopisu, který obdržel ve Skiu a kterým byl informován, že je na korvetě volné místo. Poslechněme si, co stálo v tomto listě, který přišel tentokrát tak divným způsobem mimo všechny poštovní zvyklosti:

Zařídí-li velitel d'Albaret svůj plán cesty archipelem tak, aby byl u ostrova Scarpanto v prvním týdnu měsíce září, bude jednat k prospěchu všech a nejlépe ve vlastním zájmu.

Ani datum, dokonce ani podpis, stejně jako na dopise, který přišel do Skia. A když je Henri ďAlbaret přirovnal, mohl se přesvědčit, že oba jsou psány stejnou rukou.
Jak to vysvětlit? První dopis mu byl doručen poštou. Avšak tento mohl být položen na stůl jen osobou, která je na lodi. Buď jej tedy ta osoba měla od počátku kampaně, anebo jej dostala za posledních zastávek Syphanty. Mimo to tam ten list nebyl, když velitel před hodinou opouštěl kajutu, protože šel na palubu vydat rozkazy na noc. Byl tedy položen

na stůl sotva před hodinou.
Henri ďAlbaret zazvonil. Kormidelník se objevil.
„Kdo sem přišel, dokud jsem byl na palubě?“ zeptal se Henri ďAIbaret.
„Nikdo, veliteli,“ odpověděl lodník.
„Nikdo?… Nikdo sem přece nemohl vstoupit, aniž bys ho neviděl?“ „Nikoliv, veliteli, neboť jsem od těchto dveří neodešel ani na okamžik.“
„Dobrá!“
Kormidelník odešel.
„Zdá se mi skutečně nemožné,“ řekl si Henri ďAlbaret, „že by sem mohl vejít někdo dveřmi, aniž by byl spatřen! Ale copak za soumraku nemohl proklouznout až do vnější chodby a vniknout do kajuty oknem?“
Henri ďAlbaret se přesvědčil o stavu oken-střílen, která se otvírala do vnitra lodi. Ale tato okna byla právě jako okna kajuty zavřena zevnitř. Bylo tedy zřejmě nemožné, že by se nějaká osoba zvenčí mohla dostat těmito otvory.
Přesto však tato událost nevzbudila v Henrim ďAlbaretovi sebemenší nepokoj; nanejvýš překvapení a snad onen pocit neukojené zvědavosti, který prožíváme vůči nevysvětlitelné události. Jisté bylo, že nějakým způsobem dorazil na loď anonymní list a že adresátem není nikdo jiný než velitel Syphanty.
Uvažoval o tom, a rozhodl se, že se o této věci nikomu nezmíní, dokonce ani prvnímu důstojníkovi korvety. Proč by o tom mluvil? Jeho tajemný dopisovatel, ať je to kdokoliv, by se zajisté nedal poznat.
Dalo se předpokládat, že velitel bude respektovat oznámení obsažené v tomto listě?
„Zajisté!“ řekl si. „Ten kdo mi psal poprvé do Skia, mě neoklamal, že ve štábu Syphanty je uprázdněno místo. Proč by mě měl klamat podruhé, když mě vybízí, abych se přiblížil k ostrovu Scarpantu v prvním týdnu měsíce září? Jestliže to činí, je to zajisté jen v zájmu poslání, které mi bylo svěřeno. Ano! Změním plán své výpravy a budu v udanou dobu tam, kde mám být!“
Henri ďAlbaret uschoval pečlivě list, který mu dával tyto nové instrukce; pak vzal své mapy a začal studovat nový plán cesty, aby vyplnil čtyři měsíce, které ještě zbývaly do konce srpna.
Ostrov Scarpanto leží na jihovýchodě, na opačném konci archipelu, totiž několik set mil přímé vzdálenosti odtud. Korveta bude tedy mít dost času na to, aby navštívila různá pobřeží Morey, kde piráti tak snadno nacházeli útulek, rovněž jako celé souostroví Kyklad, roztroušené od ústí Aiginského zálivu až po ostrov Kréta.
Celkem měl závazek, být u Scarpanta v udané době, jen velmi málo změnit cestovní plán, který už velitel ďAlbaret sestavil. To, co se rozhodl vykonat, vykoná, aniž by ustoupil od svého programu. Proto odplula Syphanta 20. května ke Skyru, když míjela malé ostrovy Pelerissu, Peperi, Sarakino, Skantxouru a na severu Negrepontu.
Skyros je jedním z nejdůležitějších ostrovů, které tvoří toto souostroví, z něhož by snad starověk učinil sídlo devíti múz. V jeho bezpečném a prostorném přístavu Sv. Georgis se mohlo mužstvo korvety snadno zásobit čerstvými potravinami, skopci, křepelkami, obilím, ječmenem a výtečným vínem, které je jedním z velikých pokladů této země! - Ostrov, velmi zapletený do polobájných událostí války v Tróji a proslavený jmény Lykodema, Achilla a Odyssea, měl brzy připadnout opět novému řeckému království, eubojské eparchii.
Protože břehy Skyru jsou neobyčejně zbrázděny zátokami a zálivy, v nichž piráti mohou snadno najít útulek, dal je Henri ďAlbaret důkladně prohledat. Zatímco korveta byla pohotově připravena několik uzlů od nich, nenechaly její čluny ani jediné místečko neprozkoumané.
Tato přísná prohlídka neměla výsledek. Útulky byly prázdné. Jediná zpráva, kterou velitel ďAlbaret dostal od ostrovních úřadů, byla, že měsíc předtím bylo v těchto končinách napadeno, vydrancováno a zničeno několik obchodních lodí jakousi lodí, plující pod pirátskou vlajkou, a že se tento čin připisuje pověstnému Sacratifovi. Ale nikdo nemohl říci, o co je opřeno toto tvrzení - tolik nejistoty panovalo kolem existence této osobnosti.
Korveta opustila Skyros po pětidenní nebo šestidenní zastávce. Koncem května se přiblížila pobřeží velikého ostrova Euboje, zvaného též Negrepont, jehož okolí v délce více než čtyřicet mil bedlivě pozorovala.
Je známé, že tento ostrov byl jedním z prvních, které povstaly hned na počátku války roku 1821; Turci, kteří se opevnili ve tvrzi Negreponta, se tam udrželi houževnatým odporem a zároveň se opevnili ve tvrzi Karystu. Potom, když byli posíleni sbory paši Jusufa, rozptýlili se po ostrově a prováděli obvyklé řeže, až se řeckému náčelníkovi Diamantovi podařilo v září roku 1823 je zastavit. Napadl znenadání turecké vojáky, většinu jich pobil a zbylé přinutil překročit úžinu a uchýlit se do Thessalie.
Avšak nakonec měli Turci navrch, protože měli početní převahu. Po marném pokusu plukovníKa Fabviera a velitele škadrony Regnauda de Saint-Jean ďAngély roku 1826 zůstali definitivně pány celého ostrova.
Byli jimi ještě když Syphanta míjela pobřeží Negepontu. Z paluby mohl Henri ďAlbaret pozorovat toto jeviště krvavého boje, jehož se osobně zúčastnil. Nyní se tam už nebojovalo a po uznání nového království měl ostrov Euboja se svými šedesáti tisíci obyvateli utvořit jednu z řeckých monarchií.
I když bylo nebezpečné konat bezpečnostní službu na tomto moři téměř pod tureckými děly, korveta pokračovala ve své výpravě a zničila ještě asi dvacet pirátských lodí, které se odvážily až k souostroví Kykladám.
Tato výprava zabrala větší část června; pak zamířila Syphanta na jihovýchod. V posledních dnech měsíce byla naproti Andru, prvnímu z Kykladských ostrovů, ležícímu na konci Euboje - vlasteneckému ostrovu, jehož obyvatelé povstali zároveň s obyvateli Psary proti turecké nadvládě.
Odtud zamířil velitel ďAlbaret rovnou na jihozápad, když uznal za vhodné změnit směr, aby se přiblížil pobřeží Peloponésu. 2. července zahlédl ostrov Zeu, bývalý Keos nebo Kos, ovládaný vysokým vrcholkem Eliášovy hory. Syphanta zakotvila na několik dní v přístavu Zea, jednoho z nejlepších v těchto končinách. Tam našli Henri ďAlbaret a jeho důstojníci některé z těch statečných Zeanů, kteří byli jejich spolubojovníky během prvního roku války. Proto se korvetě dostalo velmi sympatického přijetí. Avšak protože žádného piráta ani nenapadlo uchýlit se do zátok tohoto

ostrova, pokračovala Syphanta zase brzy v plavbě a 5. července obeplula mys Colonnu na jihovýchodním konci Attiky.
Koncem týdne byla plavba zvolněna pro nedostatek větru u ústí Aiginského zálivu, který vniká hluboko do řecké pevniny až po Korintskou šíji. Bylo nutno mít se co nejbedlivěji na pozoru. Syphanta, stižená bezvětřím, nemohla sem ani tam. Kdyby k ní na těchto málo navštěvovaných mořích přirazilo několik set veslových lodic, měla by opravdu co dělat, aby se ubránila. Proto bylo mužstvo v pohotovosti, aby odrazilo každý útok, a to právem.
Bylo skutečně vidět blížící se čluny, o jejichž úmyslech se nedalo pochybovat; neodvážily se však blíž k dělům a ručnicím korvety.
10. července začal ze severu vát vítr - byla to okolnost pro Syphantu příznivá, minula malé město Damalu a rychle obeplula mys Skyli na nejzazším výběžku Nauplijského zálivu.
Jedenáctého minula Hydru a následujícího dne Spezii. Bylo by zbytečné šířit se o účastenství, které měli obyvatelé obou těchto ostrovů ve válce o nezávislost. Na počátku měli Hydřané, Speziané a jejich sousedé, Ipsařané, přes tři sta obchodních lodí. Proměnili je ve válečné lodě, a s úspěchem je pak vyslali proti tureckým loďstvům. Tam stála kolébka řeckých rodin Konduriotidů, Tombasidů, Miauliů, Orlandů a tolika jiných rodů vznešeného původu, které splatily své vlasti daň nejprve majetkem, potom krví. Odtamtud pocházeli strašliví vůdcové paličských lodí, kteří se brzy stali postrachem Turků. Proto přes vzpoury v nitru se těchto ostrovů nikdy nedotkla utlačovatelova noha.
V době, kdy je navštívil Henri ďAlbaret, začínali jeho obyvatelé ustupovat od zápasu, vedeného oběma stranami už se značně menším úsilím. Nebyla daleko hodina, kdy se měli spojit s novým královstvím a utvořit dvě eparchie korintského a argolidského kraje.
20. července přistála korveta v přístavu Hermopoli na ostrově Syra, vlasti věrného Eumea, tak básnicky opěvované Homérem. V té době byla ještě útulkem pro všechny ty, které Turci zahnali z pevniny. Syra, jejíž katolický biskup je stále pod ochranou Francie, nabídla Henrimu ďAlbaretovi všechny své prostředky. V žádném přístavu jeho vlasti by se nebylo mladému veliteli dostalo lepšího a srdečnějšího přijetí.
Jediná lítost se mísila v radost, kterou pociťoval nad tím, že byl tak dobře přijat: že nepřišel o tři dny dříve.
Opravdu, v rozhovoru, který měl s francouzským konzulem, mu bylo řečeno, že sakoleva jménem Karysta, plující pod řeckou vlajkou, opustila před šedesáti minutami přístav. Z toho se dalo soudit, že Karysta, která uprchla od ostrova Thasu během boje korvety s piráty, zamířila do jižních končin archipelu.
„Avšak snad je známo, kam odplula?“ otázal se živě Henri ďAlbaret.
„Podle toho, co jsem slyšel,“ odpověděl konzul, „odplula k jihovýchodním ostrovům, ne-li do některého přístavu Kréty.“
„Nepřišel jste do styku s jejím kapitánem?“ otázal se Henri ďAlbaret.
„Nikoliv, veliteli.“
„A nevíte, jestli se nejmenoval kapitán Nikos Starkos?“
„Nevím.“
„A nic nevzbudilo podezření, že tato sakoleva náleží k pirátskému loďstvu, které znepokojuje tuto část archipelu?“
„Nic; ale je-li tomu tak,“ odpověděl konzul, „nebylo by divu, kdyby odplula na Krétu, jejíž určité přístavy jsou těmto banditům stále otevřeny.“
Tato zpráva vzrušovala velitele Syphanty neustále jako všechno, co se mohlo týkat přímo nebo nepřímo zmizení Hadžiny Elizundové. Skutečně, byla to smůla, že připlul tak krátce po odplutí sakolevy. Avšak protože zamířila na jih, snad se podaří korvetě, která bude plout stejným směrem, ji dohonit? Proto opustil Henri ďAlbaret, který tak horoucně toužil octnout se Nikosi Starkovi tváří v tvář, Syru již večer 21. července za slabého větru, který měl vzrůstat, jak věstil tlakoměr.
Čtrnáct dní - to je nutné přiznat - hledal velitel d'Albaret sakolevu aspoň právě tak jako piráty. V jeho mysli rozhodně zasloužila Karysta, aby se s ní naložilo jako s nimi, a to ze stejných důvodů. V daném případě uvidí, co bude muset učinit.
Nicméně přes všechno pátrání se korvetě nepodařilo najít stopy sakolevy. Na Naxu, jehož všechny přístavy navštívili, se Karysta nezastavila. Mezi ostrůvky a úskalími, které ten ostrov obklopují, neměli více štěstí. Ostatně v končinách, které navštěvovali, nebyli žádní piráti. A přece obchod mezi bohatými Kykladami je značný a naděje na loupež je tam asi obzvlášť lákala.
Stejně tak tomu bylo na Paru, jehož od Naxu dělí obyčejný průliv široký sedm mil. Ani přístavy Parkie, Nausse, Sv. Marie, Agule a Diku nepoctil Nikos Starkos svojí návštěvou. Bezpochyby, jak řekl konzul v Syře, zamířila sakoleva k některému místu na pobřeží Kréty.
Syphanta kotvila 9. srpna v přístavu Milo. Tento ostrov, který sopečné otřesy učinily chudým, ačkoliv byl do poloviny 18. století bohatý, byl nyní otravován škodlivými výpary půdy a jeho obyvatelstva víc a více ubývalo.
Tam bylo pátrání rovněž bezvýsledné. Nejenže se tam Karysta neobjevila, navíc nebyla ani příležitost podniknout honbu ani za jedinou z pirátských lodí, které obyčejně brázdily Kykladské moře. V duchu se nabízela otázka, zdali nebyla Syphanta včas ohlášena a lodě tak měly čas utéci. Korveta způsobila pirátům dost zla na severu archipelu, takže piráti jihu se snažili vyhnout setkání s ní. Ale ať už z toho či onoho důvodu, tyto končiny nikdy nebyly bezpečnější.
Zdálo se, že obchodní lodě mohou tamtudy nyní plout úplně bezpečně. Vyptávali se některých z velikých pobřežních lodí, šebek, polaker, tartan, feluk a karavel, s nimiž se cestou setkali; ale z odpovědí jejich patronů a kapitánů se velitel ďAlbaret nedozvěděl nic, co by mu vneslo do pátrání trochu světla.
Zatím nadešel den 14. srpna. Už jen dva týdny zbývaly do prvních dnů měsíce září k cestě k ostrovu Scarpantu. Po opuštění Kyklad měla Syphanta už jen zamířit přímo na jih a urazit tak sedmdesát mil. Toto moře ohraničuje dlouhý břeh Kréty a nejvyšší vrcholy ostrova, pokryté věčným sněhem, se už objevovaly nad obzorem.

Tím směrem se rozhodl plout velitel ďAlbaret. Až se dostane ke Krétě, zamíří jen na východ, aby se dostal ke Scarpantu.
Nicméně, když opustil Milo, pronikla Syphanta ještě dále na jihovýchod až k ostrovu Santorinu a prozkoumala sebemenší záhyby jeho černavého pobřeží. Byly to nebezpečné soutěsky, z nichž mohlo každým okamžikem vyvstat nové úskalí vlivem vulkanických ohňů. Pak si vzali za cíl starověkou horu Idu, moderní Psilanti, která ovládá Krétu výškou víc než sedm tisíc stop a korveta se rozletěla přímo pod pěkným západoseverozápadním větrem, který jí umožnil použít všechny plachty.
Následující den, 15. srpna, ukázaly výšiny tohoto ostrova, největšího z celého archipelu, na jasném obzoru své malebné obrysy od mysu Spada po mys Stavros. Náhlý ohyb pobřeží zakrýval ještě záliv, v jehož pozadí leží hlavní město Kandia.
„Hodláte, veliteli," otázal se kapitán Todros, „zastavit se v některém přístavu ostrova?"
„Kréta je stále v rukou Turků," odpověděl Henri ďAlbaret, „a mám za to, že tam nemáme co dělat. Soudě ze zpráv, které jsem dostal na Syře, stali se Mustafovi vojáci, kteří se zmocnili Rethymna, pány celé země i přes odpor sfakiotů."
„Tito Sfakiotové jsou odvážní horalé," řekl kapitán Todros, „a od počátku války si zjednali právem pověst velmi statečných lidí…"
„Ano, statečných… a lakotných, kapitáne," odpověděl Henri ďAlbaret. „Jsou to sotva dva měsíce, co drželi osud Kréty ve svých rukou. Mustafa a jeho lidé, jimi překvapení, by byli bývali pobiti; avšak na jeho rozkaz odhodili jeho vojáci klenoty, šperky, vzácné zbraně, všechno cenné, co měli, a zatímco se Sfakiové vrhli na tyto předměty, podařilo se Turkům uniknout soutěskou, v níž měli najít smrt."
„To je velmi smutné, ale ovšem, veliteli, Kréťané nejsou úplnými Řeky!"
Nebylo divu, že první důstojník Syphanty, který byl rodilý Helén, takto mluvil. Kréťané, ať už bylo jejich vlastenectví jakékoliv, nejenže v jeho očích nebyli Řeky, ale neměli se jimi stát ani po definitivním utvoření nového království. Tak jako Samos měla Kréta zůstat pod tureckým útlakem, anebo aspoň do roku 1832, tedy do doby, kdy musel sultán Mehemedu Alimu postoupit všechna svá práva na ostrov.
Nuže, za nynějšího stavu věcí neměl velitel ďAlbaret zájem na tom, aby přišel do styku s různými přístavy Kréty. Kandia se stala hlavní zbrojnicí Egypťanů a odtamtud vrhl paša své divoké vojáky do Řecka. Pokud se týká Kaneje, její obyvatelstvo by na popud tureckých úřadů přichystalo špatné přivítání korfské vlajce, vlající na kormě Syphanty. Konečně ani v Gira-Petře, ani v Sudě, ani v Kisamu by se nedostalo Henrimu d'Albaretovi zpráv, které by mu umožnily korunovat svou výpravu nějakou důležitou kořistí.
„Ne," řekl kapitánovi Todrovi, „zdá se mi zbytečné pozorovat severní pobřeží, avšak mohli bychom obeplout ostrov na severozápadě, obeplout mys Spada a křižovat den nebo dva poblíž Grabusy."
Bylo to zřejmě to nejlepší, co, se dalo učinit. Ve vodách Grabusy, majících špatnou pověst, snad najde Syphanta příležitost poslat několik salv pirátům archipelu, příležitost, která se jí nenaskytla už přes měsíc.
Mimo to, odplula-li sakoleva, jak se dalo předpokládat, ke Krétě, nebylo nemožné, že se zastavila v Grabuse. O důvod více, aby velitel ďAlbaret chtěl propátrat okolí tohoto přístavu.
V té době byla skutečně Grabusa ještě hnízdem pirátů. Téměř sedm měsíců předtím bylo zapotřebí celé anglicko-francouzské loďstvo a oddíl pravidelného řeckého vojska pod Maurokordatovým velením, aby vojáci zdolali toto hnízdo nevěřících. A zvláštní přitom bylo, že samy krétské úřady se zdráhaly vydat asi tucet pirátů, vyžádaných velitelem anglického loďstva. Proto musel zahájit palbu na tvrz, spálit několik korábů a vysadit vojsko na zemi, aby se mu dostalo satisfakce.
Bylo tedy přirozené domnívat se, že po odplutí spojené eskadry se piráti rádi uchylovali do Grabusy, protože tam nacházeli tak neočekávané zastání. Proto se rozhodl Henri d' Albaret odebrat se ke Scarpantu podél jižního pobřeží Kréty tak, aby minul Grabusu. Udělil tedy svérozkazy a kapitán Todros je spěchal vyplnit.
Pohoda byla taková, že si lepší ani nemohli přát. Ostatně pod tímto příjemným podnebím je prosinec začátkem zimy a leden koncem. Kréta je šťastný ostrov, vlast krále Mina a „inženýra" Daidala! Zdalipak tam Hippokrates neposílal svou bohatou klientelu z Řecka, kterým putoval, když vyučoval lékařskému umění?
Syphanta se otočila tak, aby obeplula mys Spada, tyčící se na konci dlouhé zemské kosy, která se táhne mezi Kanejskou zátokou a Kisamskou zátokou. Mys minuli večer. V noci - byla to jedna z průzračných nocí Orientu - obeplula korveta nejzazší výběžek ostrova. Obrat větru postačil, aby zamířila opět k jihu, ráno ubrala plachet a lavírovala lehce podél vchodu do přístavu Grabusy.
Po šest dní neustále pozoroval velitel ďAlbaret celé toto západní pobřeží ostrova mezi Grabusou a Kisamem. Několik lodí vyplulo z přístavu; byly to feluky nebo obchodní šebeky. Syphanta některé „zkoušela" a neměla příčinu podezřívat jejich odpovědi. Na otázky, které jim byly dány vzhledem k pirátům, jimž mohla Grabusa poskytnout útulek, se ukázaly ostatně neobyčejně zdrženlivé. Bylo vidět, že se bojí, že by se kompromitovaly. Henri ďAlbaret se dokonce ani nedozvěděl, je-li sakoleva Karysta v té chvíli v přístavu.
Pak zvětšila korveta své pozorovací pole. Navštívila končiny mezi Grabusou a mysem Kriem. Potom, dvaadvacátého, za příznivého větru, který vzrůstal, když nadcházel den, a utichal, když nadcházela noc, obeplula ten mys a začali plout co možná nejblíže podél břehu Libyjského moře, méně bouřlivého, méně rozčleněného, méně pokrytého mysy a předhořími nežli břeh Krétského moře na protější straně. Na severním obzoru se táhl řetěz Asprovunských hor, který na východě ovládala poetická hora Ida, jejíž věčné sněhy vzdorují slunci archipelu.
Několikrát, aniž se zastavila v některém z těchto malých přístavů na pobřeží, stanula korveta asi půl míle od Rumeli, Anopoli, Sfakie; avšak lodní hlídky nemohly ohlásit ani jedinou pirátskou loď v končinách ostrova.
27. srpna obeplula Syphanta, která sledovala obrysy veliké Messarské zátoky, mys Matalu, nejjižnější výběžek Kréty, jehož šířka v těch místech měří jen deset až jedenáct mil. Nezdálo se, že by toto pátrání mělo mít sebemenší výsledek,

prospěšný výpravě. Skutečně, málo lodí se snaží přeplout Libyjské moře v těchto šířkách. Plují buď severněji archipelem, nebo jižněji, a přibližují se egyptskému pobřeží. Bylo tam vidět jen rybářské loďky, kotvící u skal, a občas některou z dlouhých bárek, vezoucích náklad mořských plžů, velmi hledaných měkkýšů, kterých se na všech ostrovech nakládá veliké množství.
Nuže, nepotkala-li korveta nikoho u této části pobřeží, kterou zakončuje mys Matala, tam, kde četné ostrůvky mohou ukrýt tolik malých lodí, nebylo pravděpodobné, že bude mít větší štěstí při druhé polovici jižního pobřeží. Henri ďAlbaret se tedy téměř rozhodoval, že zamíří přímo ke Scarpantu, kde se chtěl objevit dříve, než oznamoval tajemný list, když vtom byly jeho plány večer 29. srpna změněny.
Bylo šest hodin. Velitel, první důstojník a několik důstojníků byli shromážděni na vrchní palubě a pozorovali mys Matalu. Vtom se ozval jeden z košových hlídačů, který byl na stráži na ráhnech bramového stěžně:
„Loď vlevo před námi!“
Dalekohledy byly ihned namířeny udaným směrem, několik mil před korvetu.
„Skutečně,“ řekl velitel ďAlbaret, „loď, plující při zemi…“
„A zná ji asi dobře, neboť se jí drží velmi zblízka!“ připojil kapitán Todros.
„Vztyčila vlajku?“
„Nikoliv, veliteli,“ odpověděl jeden z důstojníků.
„Zeptejte se hlídek, je-li možné určit národnost této lodi!“ Rozkazy byly vykonány. O několik okamžiků později přišla odpověď, že žádná vlajka nevlaje ani na kormě, ani na stěžňoví.
Nicméně bylo ještě dost světla, aby šlo odhadnout ne-li národnost, tedy aspoň její sílu.
Byla to briga, jejíž hlavní stěžeň se klonil značně dopředu. Byla neobyčejně dlouhá, velmi štíhlých rozměrů, nadmíru opatřena stožáry a měla hodně plachet, mohla, jak se dalo soudit na tuto vzdálenost, vážit sedm až osm set tun a mít neobyčejnou rychlost za všech okolností. Ale byla ozbrojena pro válku? Měla na palubě dělostřelectvo nebo ne? Byly její boky provrtány střílnami, jejichž pláštíky jsou sklopeny? To se nemohlo rozpoznat ani nejlepšími dalekohledy.
Skutečně, vzdálenost nejméně čtyř mil dělila nyní brigu od korvety. Mimo to slunce zmizelo právě za Asprovunskými výšinami, večer nadcházel a při zemi už byla hluboká tma.
„Podivná loď!“ řekl kapitán Todros.
„Řeklo by se, že hodlá projet mezi ostrovem Platanou a pobřežím,“ připojil jeden z důstojníků.
„Ano, jako loď, která lituje, že byla spatřena,“ odpověděl první důstojník, „která se chce skrýt!“
Henri ďAlbaret neodpověděl; avšak zřejmě sdílel stejný názor jako jeho důstojníci. Manévrování brigy mu připadalo v tu chvíli podezřelé.
„Kapitáne Todre,“ řekl ďAIbaret, „je nutné, abychom v noci neztratili stopu této lodě. Budeme manévrovat tak, abychom zůstali v je jích vodách až do úsvitu. Avšak protože není třeba, aby nás viděla, dáte zhasnout všechna světla na lodi!“
První důstojník dal příslušné rozkazy. Pozoroval brigu stále, pokud byla viditelná u vysokého pobřeží, které ji chránilo. Když nadešla noc, úplně zmizela a žádné světlo neprozradilo její polohu. Následující den již za prvních paprsků úsvitu byl Henri ďAlbaret na přídi Syphanty, a čekal, až mlhy vystoupí od povrchu moře.
K sedmé hodině se mlha rozptýlila a všechny dalekohledy mířily k východu. Briga byla stále při zemi, naproti mysu Alikaporithe, asi šest mil před korvetou. Předstihla ji tedy v noci, a to aniž přidala od včerejška plachtoví; plula s přední plachtou, velikou a malou košovou a malou bramovou a nechávala hlavní plachtu a brigantinu na jejich ráhnech.
„Takhle se nechová loď, která se snaží prchnout,“ poznamenal první důstojník.
„Na tom vůbec nezáleží!“ odpověděl velitel Syphanty. „Pokusme se spatřit ji co možná zblízka. Kapitáne Todre, dejte rozkaz zamířit k brize!“
Horní plachty byly ihned na zahvízdnutí lodního mistra rozvinuty a rychlost korvety značně vzrostla.
Avšak briga se chtěla bezpochyby udržet ve stejné vzdálenosti, neboť rozvinula brigantinu a velkou bramovou plachtu - nic víc. Nechtěla-li, aby se k ní Syphanta přiblížila, velmi pravděpodobně ji také nechtěla nechat za sebou. Nicméně se držela u břehu, a plula co možná proti větru.
K desáté hodině dopolední získala korveta čtyři míle, buď proto, že měla příznivější vítr, nebo proto, že neznámá loď svolila pustit ji poněkud vpřed.
Teď bylo možné ji pozorovat za lepších podmínek. Byla ozbrojena asi dvaceti karonádami a měla asi mezipalubí, ačkoliv byla velmi nízko nad vodou.
„Vztyčte vlajku, „řekl Henri d'Albaret.
Vlajka byla vztyčena a pozdravena ranou z děla. To znamenalo, že korveta chce poznat národnost lodi. Avšak na signál nedostali žádnou odpověď. Briga nezměnila ani směr, ani rychlost a otočila se o čtvrt, aby obeplula Keratonskou zátoku.
„Ten chlapík není zdvořilý!“ řekli lodníci.
„Ale snad opatrný!“ odpověděl starý košový hlídač. „Se svým nakloněným hlavním stěžněm se podobá někomu, kdo má klobouk na uchu a nechce ho opotřebovat pozdravováním lidí.“
Druhá rána z děla vyšla ze střílny korvety - marně. Briga se nezastavila a pokračovala klidně v cestě, aniž by se starala o signály korvety více, než kdyby ta byla na mořském dně.
Mezi oběma loděmi pak nastal opravdový závod v rychlosti. Na Syphantě byly rozvinuty všechny plachty až po nosovou plachtu. Avšak i briga přidala plachty a houževnatě udržovala stejnou vzdálenost.
„Copak má ďábelskou mechaniku v břiše?“ vzkřikl košový hlídač. Pravda byla, že na palubě korvety se začínali zlobit, a to nejen mužstvo, nýbrž i důstojníci a nejvíce netrpělivý Todros. Skutečně, byl by dal svůj podíl na kořisti za to, kdyby mohl dát na pamětnou té brize, ať už je jakékoliv národnosti!

Syphanta byla na přídi opatřena dalekonosným dělem, které mohlo vyslat třicetiliberní kouli na vzdálenost téměř dvou mil.
Velitel ďAlbaret, klidný - alespoň naoko - rozkázal vypálit.
Rána vyšla, avšak koule odskočila a padla do moře asi dvacet loket od brigy.
Ta místo odpovědi rozvinula nejhořejší plachty a brzy zvětšila vzdá lenost, která ji dělila od korvety.
Bylo tedy nutné zříci se toho, že ji dostihnou jak přidáním plachet, tak svými střelami. To bylo ponižující pro tak rychlou loď jako Syphanta.
Zatím nadešla noc. Korveta byla téměř naproti mysu Peristeře. Vítr dost citelně vzrostl, takže bylo nutné svinout nejhořejší plachty a ponechat plachtoví pro vhodnější noc.
Velitel měl zato, že až nadejde den, nespatří už nic z této lodi, dokonce ani konec jejích stěžňů, který mu zakryje buď obzor na východě anebo ohyb pobřeží.
Mýlil se.
Když slunce vyšlo, byla tam briga stále, chovala se stejně a udržovala vzdálenost. Dalo by se říci, že řídí svoji rychlost rychlostí korvety.
„Kdyby nás měla ve vleku," říkali na kastelu na přídi, „bylo by to přesně takové."
Nic nebylo pravdivější.
V té chvíli plula briga, vplouvající do průlivu Kuphonisi mezi ostrovem téhož jména a zemí, kolem předhoří Kakialithi, aby vystoupila podél východní části Kréty.
Uchýlí se do některého přístavu anebo zmizí v některém z úzkých průlivů u břehu?
Nestalo se ani to, ani ono.
V sedm hodin ráno zamířila briga rovnou na severovýchod a pustila se na širé moře.
„Míří snad ke Scarpantu?" tázal se Henri ďAlbaret v duchu, ne bez překvapení.
A ve větru, který rostl víc a více, pokračovali, ačkoliv bylo nebezpečí, že část jeho stěžňoví bude stržena, v tom nekonečném pronásledování, které ďAlbaretovi přikazovaly jak zájem jeho poslání, tak čest jeho lodi.
Tam, v této části archipelu, nabízející se všem směrům kompasu, na širém moři, které už nezastíraly krétské výšiny, se zprvu zdálo, že Syphanta dosáhla jakéhosi úspěchu nad brigou. K jedné hodině po poledni se zmenšila vzdálenost mezi oběma loděmi na méně než tři míle. Vystřelili ještě několik koulí, které však nemohly zasáhnout svůj cíl a nezpůsobily změny v plavbě brigy.
Na obzoru se už objevily vrcholky Scarpanta za malým ostrovem Kasem, který visí na konci ostrova jako Sicílie na konci Itálie.
Velitel ďAlbaret, jeho důstojníci a mužstvo mohli nyní doufat, že se konečně seznámí s touto tajemnou lodí, tak nezdvořilou, že neodpověděla ani na signály, ani na koule.
A však k páté hodině odpolední ochabl vítr a briga získala zase svůj náskok.
„Oh, ničema… Ďábel je s ní!…Unikne nám!" vykřikl kapitán Todros.
A pak učinili všechno, co může učinit zkušený námořník, aby zvětšil rychlost své lodi - navlhčili plachty, aby se jejich tkanivo stáhlo, zavěsili hamaky, jejichž kývání může dodat lodi příznivé kolébání všechno provedli a ne bez jistého úspěchu. K sedmé hodině krátce po západu slunce skutečně dělily obě lodě jen nejvýše dvě míle.
Avšak noc přichází v těchto šířkách rychle. Soumrak tam trvá krátce. Aby brigu dostihli, museli by zvětšit rychlost korvety ještě více.
V té chvíli míjela briga ostrůvky Kaso-Pulo a ostrov Kaso. Pak, když ho obeplula, ztratili ji z očí v úzké soutěsce, která je dělí od Scarpanta.
Půl hodiny po ní dorazila Syphanta na totéž místo, přiblížila se zemi, aby si udržela vítr. Bylo ještě dost světla, takže bylo možné rozeznat loď této velikosti v okruhu několika mil.

XII. KAPITOLA
Dražba ve Scarpantě

Jestliže byla kdysi Kréta, jak vypravuje báje, kolébkou bohů, byl antický Karpathos, dnešní Scarpanto, kolébkou Titanů a jejich nejodvážnějších protivníků. I když moderní piráti útočili jen na obyčejné smrtelníky, byli nicméně důstojnými potomky mytologických zločinců, kteří se nebáli podniknout útok na Olymp. Nuže, v té době se zdálo, že piráti všeho druhu učinili svým ústředním sídlem tento ostrov, kde se narodili čtyři Japetovi synové, vnukové Titana a Země.
Opravdu se Scarpanto velmi dobře hodil k záležitostem, které vyžadovalo pirátské řemeslo v archipelu. Leží téměř o samotě na jihovýchodním konci těchto moří, přes čtyřicet mil od ostrova Rhodos. Jeho vysoké vrchy jej zdaleka ohlašují. Na dvaceti mílích svého obvodu je rozčleněn, zbrázděn, rozryt četnými zářezy, které chrání nekonečná spousta úskalí. Jestliže se někdo nevyzná, a to velmi dobře, na moři v jeho okolí, bylo a je dosud velmi nebezpečné se na něj odvážit.
Nicméně tomuto ostrovu neschází dobrá kotviště. Ostrov je posledním zrnkem v dlouhém růženci Sporad. Od mysů Sidra a Pernisy až po mysy Bonandreu a Andemo na jeho severním pobřeží lze najít četné skrýše. Čtyři přístavy, Agata, Porto di Tristano, Porto Grato a Porto Malo Nato, byly kdysi velmi navštěvovány pobřežními levantskými loděmi, dříve než jim Rhodos odňal jejich obchodní důležitost. Nyní se tam sotva občas zastaví nějaká loď.
Scarpanto je řecký ostrov, nebo alespoň obydlen řeckým obyvatelstvem; náleží však i tureckému sultanátu. Po definitivním zřízení řeckého království měl dokonce zůstat tureckým pod správou obyčejného kádího, který bydlel v jakémsi opevněném domě nad moderním městem Arkassou.

V té době se bylo možné na ostrově setkat s velikým počtem Turků, kterým obyvatelstvo, je třeba to říci, které se neúčastnilo války o nezávislost, nepřipravilo špatné přijetí. Dokonce stav se střediskem nejzločinnějších obchodních operací, přijímal Scarpanto se stejnou ochotou turecké i pirátské lodě, které na něj přivážely svůj náklad zajatců. Tam se tísnili agenti jak z Malé Asie, tak z barbarských břehů kolem důležitého tržiště, na němž se prodávalo toto lidské zboŽÍ. Tam se konaly dražby, tam se stanovovaly ceny, které se měnily s poptávkou a nabídkou otroků. A nutno přiznat, že i kádí se zajímal o tyto operace, které řídil osobně, neboť agenti by se mohli uchýlit od své povinnosti a neodvést mu část procent z obchodu.
Co se týče dopravy nešťastníků na bazary ve Smyrně nebo v Africe, dělala se po lodích, které si obyčejně přijížděly pro náklad do přístavu Arkassy, ležícího na západním pobřeží ostrova. Když lodě nestačily, byla poslána na protější břeh zpráva a piráti se neštítili udělat další hnusný obchod s lidským masem.
Právě tehdy bylo na východě Scarpanta v téměř nevypátratelných zátokách neméně než asi dvacet velikých a malých lodí, čítajících přes dvanáct nebo třináct set mužů. Toto loďstvo čekalo jen na příchod svého velitele, aby podniklo nějakou novou zločinnou výpravu.
V přístavu Arkassa zakotvila Syphanta večer 2. září, asi uzel od hráze a nad příznivou hloubkou deset loktů. Henri ďAlbaret, směřoval na ostrov, a vůbec netušil, že ho náhoda plavby přivedla k hlavnímu překladišti obchodu s otroky.
„Hodláte se nějakou dobu zdržet v Arkasse, veliteli?“ otázal se kapitán Todros, když bylo provedeno spuštění kotev.
„Nevím,“ odpověděl Henri ďAlbaret. „Mnohé okolnosti mě mohou přinutit, abych brzy opustil tento přístav, avšak mnohé jiné mě zde také mohou zadržet.“
„Půjdou lidé na pevninu?“
„Ano, avšak jen po částech. Je nutné, aby na Syphantě zůstala vždy alespoň polovina mužstva.“
„Dobrá, veliteli,“ odpověděl kapitán Todros. „Jsme zde spíše na tureckém území než na řeckém a bude rozumné mít se na pozoru.“
Jak již víme, neřekl Henri ďAlbaret ani prvnímu důstojníkovi, ani ostatním důstojníkům nic o důvodech, kvůli kterým přišel na Scarpantu, ani kdo s ním domluvil schůzku na první dny měsíce září na tomto ostrově anonymním listem, který se dostal na loď za dosud nevysvětlitelných okolností. Ostatně měl zato, že se mu zde dostane nějaké nové sdělení, které mu napoví, co očekává jeho tajemný dopisovatel od korvety ve vodách místního moře.
Avšak neméně podivné bylo náhlé zmizení brigy za Kasoským průlivem, když se posádka Syphanty domnívala, že jí už už dostihne.
Proto dříve, než stanul v Arkasse, měl Henri ďAlbaret zato, že se nesmí dané partie vzdát. Přiblížil se k zemi, pokud to dovoloval ponor korvety. Dal si za úkol pozorovat všechna zákoutí pobřeží. Avšak mezi těmito útesy, které je chrání, pod krytem vysokých skalnatých břehů, se mohla snadno skrýt taková loď jako briga. Za touto hrází útesů, k níž nemohla Syphanta příliš blízko, aniž by se nevydala v nebezpečí, že ztroskotá, měl kapitán, který se vyznal v těchto průlivech, všechny vyhlídky, že unikne pronásledovatelům. Jestli se tedy briga uchýlila do některé skryté zátoky, bude velmi nesnadné ji najít právě tak jako jiné pirátské lodě, kterým poskytoval ostrov útulek na neznámých kotvištích.
Pátrání korvety trvalo dva dny a bylo marné. Kdyby se briga náhle pustila do vod za Kasem, nebyla by neviditelnější. Jakkoliv pociťoval velké zklamání, musel se velitel ďAlbaret zříci veškeré naděje, že ji najde. Rozhodl se tedy, že zakotví v arkasském přístavu. Tam bude trpělivě vyčkávat.
Následujícího dne mezi třetí a pátou hodinou odpolední se měla do malého města Arkassy sejít veliká část obyvatelstva ostrova, nemluvě o cizincích, Evropanech a Asiatech, kteří nesměli scházet při této příležitosti. Byl to totiž den hlavního trhu. Ubožáci všech věkových kategorií a společenského postavení, právě zajatých od Turků, tam měli být prodáni do potupného otroctví.
V té době byl v Arkasse zvláštní bazar, určený pro tento obchod, „batistan“, jaké se nacházejí v některých městech barbarských států. Tento „batistan“ tehdy obsahoval asi sto zajatců - mužů, žen a dětí, kteří byli pochytáni při posledních raziích na Peloponésu. Byli sehnáni do pestré směsice na dvůr bez místa ve stínu pod žhnoucí slunce. Jejich oděvy byly na cáry, zoufalá sklíčenost a beznadějná tvář svědčily o všem, co vytrpěli. Jen málo a špatně živeni, zahánějící žízeň jen kalnou vodou, se nešťastníci seskupili po rodinách až do chvíle, kdy rozmar kupujících oddělí ženy od mužů, děti od jejich otce a matky.
Vzbudili by hluboký soucit ve všech mimo tyto ukrutné „baši“, jejich strážce, které už nedojímala žádná bolest. A čím byla tato muka vedle těch, která je očekávala v šestnácti bagnech v Alžíru, Tunisu a Tripolisu, na pobřeží a vnitrozemí afrického kontinentu, kde smrt činila mezery tak rychle, že je bylo nutno neustále vyplňovat!
Nicméně nebyla těmto zajatcům odňata všechna naděje, že opět získají svobodu. Když je kupci koupili a udělali dobrý obchod, udělali potom ještě obchod neméně dobrý, a propouštěli je na svobodu, za velmi vysokou cenu - zvláště ty, jejichž cena spočívala na jistém společenském postavení ve vlasti. Hodně jich bylo vysvobozeno z otroctví buď veřejnou sbírkou, když je vykoupil stát, než byli odvezeni, kdy majitelé vyjednávali přímo s jejich rodinami, nebo konečně, když přišli milosrdní bratři, kteří konali bohaté sbírky po celé Evropě, až do hlavních středisek barbarských zemí je osvobodit. Také často jednotlivci, vedení stejným milosrdenstvím, obětovali část svého jmění na tento společensky prospěšný účel. V poslední době byly dokonce věnovány značné sumy, jejichž pramen byl neznámý, na toto vykupování, avšak zvláště ve prospěch otroků řeckého původu, kteří válečnými událostmi posledních šesti let upadli do rukou afrických a maloasijských agentů.
Trh v Arkasse byl veřejnou dražbou. Všichni, cizinci i domácí, se jí mohli zúčastnit; avšak tohoto dne operovali prodavači na účet barbarských bagen a zajatce očekával jediný osud. Jestli připadne skupina tomu či onomu agentovi, dopraví je do Alžíru, Tripolisu nebo Tunisu.
Nicméně existovaly dvě kategorie zajatců. Jedni nešťastníci pocházeli z Peloponésu - a těch bylo nejvíce. Jiní byli nedávno zajati na řecké lodi, která je dovážela z Tunisu na Scarpanto, odkud měli být dopraveni do vlasti.

Tito ubožáci, určení k takovým útrapám, měli přijít do poslední dražby, která rozhodne o jejich osudu, a bylo možno přihazovat, pokud neodbije pět hodin. Rána z děla z tvrze ohlašovala uzavření přístavu a stanovila poslední nejvyšší podání na trhu.
3. září tedy kolem batistanu agenti nescházeli. Byli tam četní dohazovači, kteří přišli ze Smyrny a jiných sousedních míst Malé Asie, kteří všichni, jak bylo řečeno, pracovali pro barbarské státy.
Tento nával byl zcela přirozený. Skutečně, poslední události věštily brzký konec války o nezávislost. Ibrahim ustoupil na Peloponés, zatímco maršál Maison vystoupil na Moreu se sborem dvou tisíc Francouzů.
Vývoz zajatců bude tedy v budoucnosti značně omezen. Tím tedy více vzroste prodejní cena k nemalé spokojenosti kádího.
Dopoledne navštívili agenti batistan a viděli, na čem jsou vzhledem k počtu a jakosti zajatců, za něž budou zajisté nabízeny vysoké ceny.
„U Alláha," opakoval jistý agent ze Smyrny, který řečnil v zástupu kolegů, „doba krásných obchodů minula! Pamatujete se na časy, kdy nám sem lodě svážely tisíce a ne sta zajatců?"
„Ano… jako po masakrech na Skiu!" odpověděl jiný agent. „Jedinou ranou přes čtyřicet tisíc otroků! Pontony pro ně ani nestačily!"
„Zajisté," pravil třetí agent, který, jak se zdálo, měl veliký obchodní smysl. „Avšak mnoho zajatců znamená mnoho nabídek a když je mnoho nabídek, příliš klesají ceny! Lépe je dopravovat málo za výhodnějších podmínek, protože výběr je stále stejný, ačkoliv náklady jsou větší!"
„Ano… zvláště v barbarských zemích! Dvanáct procent z celkové ho obratu pašovi, kádímu nebo guvernérovi!…"
„A to nepočítám procenta na udržování hráze a pobřežních baterií!" „A ještě procento, které plyne z našich kapes do kapes marabutů!" „Skutečně, je to špatné jak pro loďaře, tak pro agenty!"
Takové řeči se vedly mezi těmi agenty, kteří si ani nebyli vědomi nemorálnosti svého obchodu. Stále stejné nářky na tytéž věci. Bezpochyby by pokračovali ve svých stížnostech, kdyby jim neučinil konec zvon, ohlašující počátek trhu.
Rozumí se samosebou, že tento trh řídil kádí. Jeho povinnost jako zástupce tureckého guvernéra mu to ukládala, právě tak jako jeho osobní zájem. Byl zde, trůnil na jakémsi pódiu pod stanem, na němž trčela rudá vlajka s půlměsícem, a ležel napůl na velikých poduškách s nedbalostí zcela vlastní Turkům.
Blízko něho se veřejný vyvolávač připravoval ke své úloze. Avšak nemysleme si, že takový vyvolávač měl příležitost vykřičet si plíce. Nikoliv! Při tomto obchodu si agenti dávali načas s přihazováním. Když bude trochu živější přihazování o konečné získání otroků, bude to pravděpodobně teprve v poslední čtvrthodině trhu.
První nabídku udělal jeden z agentů ze Smyrny, nabídl tisíc tureckých liber.
„Tisíc tureckých liber!" opakoval vyvolávač.
Pak zavřel oči, jako by měl chuť spát, než někdo přihodí.
V první hodině stoupla cena z tisíce jen na dva tisíce tureckých liber, tedy asi na čtyřicet pět tisíc korun našich peněz.
Dohazovači hleděli na sebe, pozorovali se, hovořili o něčem docela jiném. Jejich plán byl dojednán předem. Největší nabídky podají teprve v posledních minutách před výstřelem z děla, který znamená konec.
Avšak příchod nového konkurenta měl změnit tyto plány a dodat nabídkám neočekávaný rozmach.
Ke čtvrté hodině se skutečně objevili na trhu dva lidé. Odkud pocházeli? Bezpochyby z východní části ostrova, soudili podle směru araby, která je složila u brány batistanu.
Jejich příchod vyvolal živý zájem, překvapení a nepokoje. Agenti se zřejmě nenadáli, že spatří osobu, s níž bude nutné počítat.
„U Alláha," zvolal jeden z nich, „to je Nikos Starkos osobně!"
„A jeho zlořečený Skopelo!" odpověděl jiný. „Mysleli jsme, že jsou kdoví kde!"
Oba muži byli dobře známí na tomto tržišti. Nejednou už tam udělali obrovské obchody, nakoupili zajatce pro africké otrokáře. Peněz měli dost, ačkoliv se nevědělo, odkud je berou, ale to byla jejich věc. A kádí, co se jeho týkalo, si mohl jen libovat, když viděl přicházet tak veliké konkurenty.
Jediný pohled postačil Skopelovi, velikému znalci v tomto oboru, aby odhadl cenu skupiny zajatců. Pak řekl jen několik slov Nikosovi Starkovi do ucha; ten odpověděl kladně - kývnul prostě hlavou.
Avšak jakkoliv byl první důstojník Karysty bedlivým pozorovatelem, nespatřil zděšený pohyb, který vyvolal u jedné zajatkyně příchod Nikose Starka.
Byla to letitá žena vysoké postavy. Seděla stranou, v koutě batistanu, zvedla se, jakoby puzena neodolatelnou silou. Učinila dokonce dva nebo tři kroky a výkřik se jí bezpochyby dral z úst… Měla dost energie, aby jej zadržela. Pak pomalu ustoupila, zahalila se od hlavy až k patě do bídného pláště, a vrátila se na své místo za skupinou zajatců, takže se úplně skryla. Zřejmě jí nestačilo, že si zahalila tvář - chtěla celou svou osobu uchránit od pohledu Nikose Starka.
Zatím agenti, aniž ho oslovili, pozorovali neustále kapitána Karysty. Ten, jak se zdálo, si jich ani nevšímal. Přišel snad s nimi soupeřit o tyto zajatce? Bylo možné se toho obávat, protože Nikos Starkos měl styky s paši a beji barbarských států.
Nebyli v tomto ohledu dlouho v nejistotě. Vtom vstal vyvolávač a opakoval vysokým hlasem poslední nabídku:
„Dva tisíce liber!"
„Dva tisíce pět set," řekl Skopelo, který býval za takových příležitostí mluvčím svého kapitána.
„Dva tisíce pět set liber!" ohlásil vyvolávač.
Utvořily se malé skupinky, které se nedůvěřivě pozorovaly. Uplynulo čtvrt hodiny. Po Skopelovi nebyla učiněna větší nabídka. Nikos Starkos, lhostejný a hrdý, se procházel kolem batistanu. Nikdo nemohl pochybovat, že nakonec zvítězí on, ačkoliv až po tuhém boji.
Avšak agent ze Smyrny, se nejdřív poradil se dvěma nebo třemi kolegy, učinil novou nabídku dvou tisíc sedmi set

liber.
„Dva tisíce sedm set liber," opakoval vyvolávač.
„Tři tisíce!"
Tentokrát promluvil Nikos Starkos.
Co se stalo? Proč se osobně vmísil do přihazování? Proč jeho hlas, obyčejně tak chladný, jevil prudké rozčilení, které překvapilo i Skopela? Dozvíme se to.
Na několik okamžiků se Nikos Starkos procházel; překročil pažení batistanu, mezi skupinami zajatců. Když ho viděla přibližovat se, zahalila se stará žena ještě těsněji do svého pláště. Nemohl ji tedy spatřit.
Avšak najednou byla jeho pozornost upoutána dvěma zajatci, kteří tvořili zvláštní skupinu. Stanul, jakoby k zemi přikován.
Tam spočívala na zemi dívka, vysílená únavou, vedle muže vysoké postavy.
Když uviděl Nikose Starka, náhle se muž vztyčil. Mladá dívka ihned otevřela oči. Avšak sotva spatřila kapitána Karysty, couvla.
„Hadžina!" zvolal Nikos Starkos.
Byla to Hadžina Elizundová. Xaris ji vzal do náruče, jako by ji chtěl bránit.
„Hadžina!" opakoval Nikos Starkos.
Hadžina se vyprostila z Xarisovy náruče a hleděla bývalému klientovi svého otce tváří v tvář.
V tu chvíli Nikos Starkos, aniž se snažil dozvědět, jak se mohlo stát, že dědička bankéře Elizunda byla takhle vystavena na tomto tržišti, vzrušeným hlasem zvolal novou nabídku tří tisíc liber.
„Tři tisíce liber!" opakoval vyvolávač.
Bylo krátce po půl páté. Ještě pětadvacet minut, zazní výstřel z děla a zboží bude dáno tomu, kdo přihodí poslední.
Avšak dohazovači se už chystali, když se spolu poradili, vzdálit se, byli odhodláni více nepřihazovat. Zdálo se tedy jisté, že kapitán Karysty v nedostatku konkurentů ovládne dominantní postavení v dražbě, když vtom se agent ze Smyrny naposledy pokusil udržet.
„Tři tisíce pět set liber!" vykřikl.
„Čtyři tisíce!" hned odpověděl Nikos Starkos.
Skopelo, který nespatřil Hadžinu, nechápal kapitánovo chování. Podle jeho odhadu byla cena skupiny těmito čtyřmi tisíci liber už velice převýšena. Proto se v duchu ptal, co asi přinutilo Nikose Starka k tomu, aby tímto způsobem provedl špatný obchod.
Dlouhé ticho následovalo po posledních vyvolávačových slovech. I agent ze Smyrny se vzdal na znamení svých kolegů partie. Že ji definitivně vyhraje Nikos Starkos, jemuž scházelo jen několik minut, aby zůstal vítězem, o tom už nebylo pochyb.
Xaris to pochopil. Proto dívku těsněji přitiskl do své náruče. Vyrvou mu ji teprve až ho zabijí!
Vtom se ozval za hlubokého ticha chvějící se hlas a vyvolávač řekl tato tři slova:
„Pět tisíc liber!"
Nikos Starkos se obrátil.
Skupina námořníků se právě objevila u vchodu batistanu. Před nimi kráčel důstojník.
„Henri ďAlbaret!" vykřikl Nikos Starkos. „Henri d'Albaret… zde… na Scarpantě!"
Čirá náhoda přivedla velitele Syphanty na tržiště. Nevěděl dokonce ani to, že toho dne - čtyřiadvacet hodin po jeho příchodu ke Scarpantu - je v hlavním městě ostrova trh s otroky. Byl překvapen, že nalezl v Arkasse Nikose Starka, když v přístavu neviděl jeho sakolevu. Neméně byl překvapen i Nikos Starkos, který nevěděl, že korvetě velí Henri d'Albaret, ačkoliv věděl, že kotví v Arkasse.
Posuďte tedy pocity, které se zmocnily těchto dvou nepřátel, když se ocitli tváří v tvář.
Toto neočekávané přihození učinil Henri d'Albaret jen proto, že mezi zajatci v batistanu spatřil právě Hadžinu a Xarise - Hadžinu, která se už dostávala do moci Nikose Starka! Avšak Hadžina ho zaslechla a byla by se k němu vrhla, kdyby jí v tom strážci nezabránili.
Posunkem Henri d'Albaret upokojil dívku. Jakkoliv byla nenávist veliká, když se ocitl tváří v tvář nenáviděnému sokovi, ovládl se. Ano, i kdyby měl obětovat celé svoje jmění, vyrve Nikosi Starkovi zajatce, sehnané na místní tržiště, a s nimi tu, kterou tolik hledal a již nedoufal že ji nalezne!
Na každý pád bude boj tuhý. Skutečně, i když Nikos Starkos nechápal, jak se Hadžina Elizundová ocitla mezi těmito zajatci, nicméně byla pro něho bohatou dědičkou korfského bankéře. Jeho miliony nemohly zmizet s ní. Budou zde vždy, aby ji vykoupily z rukou toho, jehož otrokyní se stane. Nevydá se tedy do nebezpečí, když bude přihazovat.
Proto se Nikos Starkos rozhodl, že to bude dělat tím vášnivěji, protože jde o boj se sokem, kterému byla dána přednost!
„Šest tisíc liber!" vykřikl.
„Sedm tisíc!" odpověděl velitel Syphanty, aniž se obrátil k Nikosi Starkovi.
Kádí si jen mohl blahopřát k obratu, jehož nabyly události. Vůči těmto dvěma konkurentům se nesnažil zatajit uspokojení, které pronikalo jeho tureckou vážností.
Avšak když už tento lakotný úředník odhadoval nabídky, které budou učiněny, přestal se Skopelo ovládat. Poznal Henriho ďAlbareta a Hadžinu Elizundovou. Když bude Nikos Starkos ze zášti tvrdošíjný, nastane v obchodě, který by do jisté míry byl dobrý, velmi špatný obrat, zvláště jestliže dívka pozbyla své jmění, jako pozbyla svobodu - což bylo ostatně možné!
Proto vzal Nikose Starka stranou a pokoušel se mu dát některé moudré rady. Avšak byl přijat tak, že se neodvážil začít s novými. Kapitán Karysty nyní ohlašoval sám vyvolávači své nabídky, a to hlasem pro jeho soka vyzývavým.
Jak si lze domyslet, agenti, když postřehli, že boj se stává zajímavým, zůstali a sledovali jeho průběh. Dav zvědavců

jevil vůči tomuto přihazování po tisíci librách zájem, který vybuchoval lomoznými výkřiky. Většina z nich znala kapitána sakolevy, nikdo z nich však neznal velitele Syphanty. Dokonce se ani nevědělo, proč připlula tato korveta, plující pod korfskou vlajkou,. do končin Scarpanta. Avšak od začátku války se tolik lodí všech národností propůjčilo k dopravě otroků, že bylo možné soudit, že i Syphanta slouží tomuto obchodu. Proto ať už zajatce koupí Henri ďAlbaret nebo Nikos Starkos, bude to pro ně vždy znamenat otroctví.
Na každý pád, než uplyne pět minut, bude tato otázka úplně rozhodnuta.
Na poslední nabídku, ohlášenou vyvolávačem, odpověděl Nikos Starkos těmito slovy:
„Osm tisíc liber!“
„Devět tisíc!“ řekl Henri ďAlbaret.
Nastalo znovu ticho. Velitel Syphanty, stále se ovládající, sledoval pohledem Nikose Starka, který vztekem přecházel, aniž se Skopelo odvážil k němu přistoupit. Žádná úvaha by ostatně nyní neutišila zuřivost přihazování.
„Deset tisíc liber!“ vykřikl Nikos Starkos. „Jedenáct tisíc!“ odpověděl Henri ďAlbaret.
„Dvanáct tisíci“ řekl Nikos Starkos, tentokrát bez váhání.
Velitel d'Albaret neodpověděl ihned. Ne že by váhal to učinit. Ale spatřil Skopela, jak se vrhl k Nikosi Starkovi, aby ho zadržel v šíleném počínání - což na okamžik odvrátilo pozornost kapitána Karysty.
Zároveň se vztyčila stará zajatkyně, která se dosud tak zarputile skrývala, jako by ji napadla myšlenka ukázat Nikosovi Starkovi svoji tvář…
Vtom šlehl na temeni tvrze rychlý plamen obláčkem bílého dýmu; avšak než rána dolehla až na batistan, byla učiněna zvučným hlasem nová nabídka:
„Třináct tisíc liber!“
Pak se ozvala rána a po ní následovalo nekonečné hurá.
Nikos Starkos odstrčil Skopela tak prudce, že padl na zem… Nyní už bylo pozdě! Nikos Starkos už neměl právo vydražovat. Hadžina Elizundová mu právě unikla, a to bezpochyby navždy!
„Pojď!“ řekl Skopelovi temným hlasem.
A bylo ho slyšet, jak zabručel:
„Bude to jistější a méně drahé!“
Oba pak vsedli do své araby a zmizeli v zatáčce cesty, vedoucí do nitra ostrova.
Hadžina Elizundová, vlečena Xarisem, překročila zábradlí batistanu. Byla už v náručí Henriho ďAlbareta, který ji tiskl na srdce:
„Hadžino!… Hadžino!… Všechno své jmění bych obětoval, abych vás vykoupil…“
„Jako jsem já obětovala svoje, abych vykoupila čest svého jména!“ odpověděla dívka. „Ano, Henri!… Hadžina Elizundová je nyní chudobná a vás hodna!“
XIII. KAPITOLA
Na Syphantě

Následující den, 3. září, vytáhla Syphanta v deset hodin ráno kotvy a plula S mírným větrem a omezeným plachtovím soutěskami Scarpanta.
Zajatci, vykoupení Henrim ďAlbaretem, se někteří usadili v podpalubí, jiní v baterii. Ačkoliv měla plavba archipelem trvat jen několik dnů, chtěli důstojníci i námořníci ubytovat tyto ubožáky co nejlépe.
Hned den předtím udělal velitel ďAlbaret opatření, aby mohl vyplout na moře. Na zaplacení třinácti tisíc liber poskytl záruku, kterou byl kádí uspokojen. Zajatci tedy byli bez potíží naloděni a než uplynou tři dny, budou tito nešťastníci, odsouzení k mukám barbarských bagen, vysazeni v některém přístavu severního Řecka, kde se nebudou už obávat o svoji svobodu.
Avšak za toto osvobození byli plně zavázáni tomu, který je právě vyrval z rukou Nikose Starka! Jejich vděčnost se tedy projevila dojemným aktem, jakmile vkročili na palubu korvety.
Mezi nimi byl „pappa“, starý kněz z Leondari. Následován svými druhy v neštěstí, šel k horní palubě, na které stáli Hadžina Elizundová a Henri ďAlbaret s několika důstojníky. Pak všichni poklekli se starcem v čele; ten vztáhl ruce k veliteli a řekl:
„Henri d'Albarete, žehnají vám všichni, kterým jste vrátil svobodu!“ „Přátelé, konal jsem jen svou povinnost!“ odpověděl velitel Syphanty, hluboce dojat.
„Ano, žehnají vám všichni… všichni… i já, Henri!“ připojila se Hadžina a také poklekla.
Henri d'Albaret ji rychle zvedl, a výkřiky: Ať žije Henri d'Albaret! Ať žije Hadžina Elizundová! zazněly od horní paluby až po kastel na přídi, od hlubin baterie až po spodní ráhna, na kterých se shromáždilo asi padesát námořníků, kteří provolávali hlučné hurrá.
Jediná zajatá - ta, která se včera skrývala na batistaně - se tohoto projevu nezúčastnila. Když vstupovala na loď, bylo její jedinou starostí, aby proklouzla mezi zajatci nepozorovaně. Podařilo se jí to a nikdo už nepozoroval její přítomnost na lodi, jakmile se schoulila do nejtmavějšího kouta mezipalubí. Zřejmě doufala, že bude moci vystoupit z lodi, aniž by ji někdo spatřil. Proč však byla tak opatrná? Byla snad známa některému důstojníkovi nebo námořníkovi korvety? Jistě asi měla závažné důvody, aby se takto chovala po tři nebo čtyři dny, co potrvá plavba archipelem.
Avšak zasloužil-li si Henri d'Albaret vděčnost cestujících korvety, jak si ji zasloužila Hadžina za to, co vykonala od svého odchodu z Korfu?
„Henri,“ řekla včera, „Hadžina Elizundová je nyní chudobná a vás hodna!“
Chudobná opravdu byla! Hodna mladého důstojníka?… To budeme moci posoudit.
A miloval-li Henri d'Albaret Hadžinu, když je tak vážné události od sebe odloučily, jak ještě vzrostla jejich láska, když

se dozvěděl, jaký byl život této dívky za ten dlouhý rok odloučení!
Jakmile se dozvěděla, z jakého pramene pochází jmění, které jí zanechal její otec, Hadžina Elizundová se rozhodla, že je celé věnuje za vykupování zajatců, neboť většinou vzniklo obchodem s nimi. Z těchto dvaceti milionů, získaných hnusným způsobem, si nechtěla nic ponechat. S tímto úmyslem se svěřila Xarisovi. Xaris jej schválil a všechny cenné věci firmy byly brzy zpeněženy.
Henri d'Albaret dostal dopis, ve kterém ho dívka prosila za odpuštění a dávala mu sbohem. Pak Hadžina opustila ve společnosti poctivého a oddaného Xarise Korfu a odebrala se na Peloponés.
V té době bojovali Ibrahimovi vojáci ještě zuřivě s obyvatelstvem uprostřed Morey, zkoušeným a tak dlouhou dobu. Ubožáci, kteří nebyli pobiti, byli posíláni do hlavních přístavů Messenie, do Patrasu nebo Navarina. Odtamtud je dopravovaly lodě - jedny propůjčené tureckou vládou, jiné dodané piráty archipelu - po tisících buď do Scarpanta, nebo do Smyrny, kde se neustále konaly trhy s otroky.
Za dva měsíce po jejich zmizení se podařilo Hadžině Elizundové a Xarisovi, kteří necouvli před žádnou cenou, vykoupit několik set zajatců, kteří ještě neopustili messenské pobřeží. Potom se všemožně snažili, aby je dopravili do bezpečí, jedny na Jónské ostrovy, jiné do svobodných přístavů severního Řecka.
Potom se oba odebrali do Malé Asie, do Smyrny, kde probíhal obchod s otroky ve velkých rozměrech. Tam přicházelo v četných průvodech množství řeckých zajatců, o jejichž vysvobození se chtěla Hadžina Elizundová přičinit. Její nabídky, převyšující nabídky agentů z barbarských zemí i z asijského pobřeží, byly takové, že turecké úřady měly při obchodování s ní veliké zisky, a proto s ní obchodovaly. Že její šlechetné horlivosti agenti zneužívali, si lze snadno domyslet, avšak několik tisíc zajatců tak uniklo bagnům afrických bejů.
Nicméně bylo třeba ještě mnoho učinit a tehdy Hadžině přišlo na mysl, aby k cíli, jehož chtěla dosáhnout, kráčela dvěma různými cestami.
Skutečně, nestačilo pouze vykupovat zajatce, dané na prodej na veřejných trzích, anebo vysvobozovat zlatem otroky z jejich bagen. Bylo také třeba hubit piráty, kteří přepadali lodě ve všech končinách archipelu.
Hadžina Elizundová byla ve Smyrně, když se dozvěděla, co se stalo se Syphantou po prvních měsících její výpravy. Věděla, že byla vystrojena korfskými loďaři, a k jakému účelu. Věděla, že začátek kampaně byl šťastný; pak však došla zpráva, že Syphanta právě pozbyla svého velitele, několik důstojníků a část mužstva v boji s pirátským loďstvem, jemuž velel, jak se říkalo, sám Sacratif.
Hadžina Elizundová se ihned spojila s agentem, který na Korlu zastupoval zájmy majitelů Syphanty. Nabídla jim takovou cenu, že se rozhodli loď prodat. Korvetu tedy koupila na jméno jistého dubrovnického bankéře, avšak patřila Elizundově dědičce, která následovala Bobolinu, Modenu, Zacharii a jiné statečné vlastenky, jejichž lodě, vypravené na vlastní náklady na počátku války o nezávislost, způsobily tolik zla eskadrám tureckého námořnictva.
Avšak takto jednajíc, měla Hadžina v úmyslu nabídnout velení na Syphantě kapitánovi Henrimu d'Albaretovi. Člověk jí oddaný, Xarisův synovec, tajně sledoval mladého důstojníka jak na Korlu, kde tak marně pátral, aby našel dívku, tak na Skiu, kam se odebral, aby se připojil k plukovníkovi Fabvierovi.
Na její rozkaz vstoupil tento muž na korvetu jako lodník, když doplňovala své mužstvo po boji u Lemnu. On dodal Henrimu d'Albaretovi oba listy, psané Xarisovou rukou, první ve Skiu, kde se mu oznamovalo, že v důstojnickém sboru Syphanty je volné místo, druhý, který položil na stůl v kajutě, jak už bylo řečeno, a jímž se korvetě určovalo dostaveníčko na první dny září v končinách Scarpanta.
Tam skutečně Hadžina Elizundová zamýšlela být poté, až ukončí svou výpravu za obětavostí a dobročinností. Chtěla, aby Syphanta dopravila do vlasti poslední oddíl zajatců, které vykoupila za zbytek svého jmění.
Avšak jaké útrapy musela snášet a jaká nebezpečí podstoupit během následujících šesti měsíců!
Odvážná mladá dívka neváhala, aby vyplnila své poslání, vydat se až do středu Berberska, do přístavů navštěvovaných piráty, na africké pobřeží, jehož pány byli až do dobytí Alžíru nejhorší bandité. Xaris ji provázel. Nasazovala svoji svobodu, nasazovala život, vzdorovala všemu nebezpečí, do něhož ji vydávala její krása a mladost. Nic ji nezadrželo. Odjela.
Pak se objevila jako milosrdná sestra v Tripolisu, Alžíru, Tunisu a až na nejzazších trzích barbarského pobřeží. Všude, kde byli prodáváni řečtí otroci, je vykupovala s velkým ziskem pro jejich pány. Všude, kde otrokáři dávali do dražby tato stáda lidských tvorů, se objevovala s penězi v ruce. Tak mohla ve vší své hrůze pozorovat jeviště bídy otroctví v zemi, kde se vášním nekladou meze.
Alžír měl tehdy milici, skládající se z muslimů a renegátů, vyvrhel tří pevnin, které tvoří pobřeží Středozemního moře, žijící jen z prodeje zajatců, jichž se zmocnili piráti, a z jejich opětného vykupování křesťany. V 17. století měla africká pevnina už téměř čtyřicet tisíc otroků obou pohlaví, pocházející z Francie, Itálie, Německa, Anglie, Flander, Holandska, Řecka, Uher, Ruska, Polska, Španělska a pochytaných po všech evropských mořích.
V Alžíru v bagnech paši, Ali Mamiho, Kulughiův a Sidi Hassana, v Tunisu v bagnech Jussif Deye, Galera Patrona a Cicaly, v tripolském bagnu vyhledávala Hadžina Elizundová zvláště ty, které zotročila hellénská válka. Jako by ji chránil nějaký talisman, prošla vším tím nebezpečím, odolala všem těm útrapám. Z několikanásobného nebezpečí, které vznikalo kolem ní, unikla jako zázrakem. Šest měsíců navštěvovala na lehkých pobřežních lodích nejodlehlejší místa na pobřeží - od vladařství Tripolisu až po poslední hranice Maroka - až po Tetuan, který byl kdysi pirátskou republikou, pravidelně zorganizovanou - až po Tanger, jehož zátoka byla pro tyto darebáky místem pro přezimování - až po Sale na západním africkém pobřeží, kde žili nešťastní zajatci v děrách vyhloubených dvanáct až patnáct stop pod zemí.
Když konečně skončila svoje poslání a neměla už nic z milionů, které jí zanechal otec, pomýšlela Hadžina Elizundová na návrat do Evropy s Xarisem. Vstoupila na řeckou loď, na níž pluli poslední zajatci, které vykoupila, a která plula na Scarpanto. Tam se chtěla opět setkat s Henrim d'Albaretem. Odtamtud se hodlala vrátit do Řecka na Syphantě. Avšak tři dny potom co opustila Tunis, byla loď, která ji vezla, zajata tureckou lodí a byla dopravena do Arkassy, aby tam

byla prodána do otroctví s těmi, které právě vysvobodila!…
Celkem byl výsledek díla, podniknutého Hadžinou Elizundovou, takový: několik ,tisíc zajatců bylo vykoupeno stejnými penězi, které byly získány jejich prodejem. Dívka, která byla nyní na mizině, napravila, pokud jen mohla, všechno zlo, způsobené jejím otcem.
To se dozvěděl Henri ďAlbaret. Ano, chudobná Hadžina ho byla nyní hodna a aby ji vyrval z rukou Nikose Starka, byl ochoten učinit se právě tak chudobným, jako byla nyní ona.
Zatím hned následující den za úsvitu zahlédla Syphanta Krétu. Zamířila takovým směrem, aby se dostala na severozápad archipelu. Velitel ďAlbaret měl v úmyslu přistát u řeckého východního pobřeží naproti ostrovu Eboji. Tam buď v Negrepontě, nebo v Egině budou moci zajatci vystoupit z lodi na bezpečném místě, chráněném před Turky, kteří byli nyní zatlačeni do nitra Peloponésu. Ostatně v té době nebyl na helénském poloostrově ani jeden Ibrahimův voják. Všichni ti ubožáci, s nimiž se na Syphantě zacházelo co nejlépe, se už zotavili ze všech strašných útrap, které přestáli. Ve dne je bylo vidět seskupené na palubě, kde vdechovali zdravý mořský vzduch archipelu, děti, matky, muže, jimž hrozilo věčné rozloučení a kteří byli nyní spojeni, aby se už neopustili. Věděli také všechno, co učinila Hadžina Elizundová, a když je míjela, zavěšena za Henriho ďAlbareta, byla jí ze všech stran projevována vděčnost, vyjadřovaná co nejtklivěji.
4. září k jedné hodině ranní ztratila Syphanta z očí vrcholky Kréty; avšak protože vítr začal slábnout, urazila tento den velice krátkou část cesty, ačkoliv všechny plachty byly rozvinuty. Ostatně nebylo třeba dbát na zpoždění o čtyřiadvacet, nanejvýš o osmačtyřicet hodin. Moře bylo krásné, pohoda nádherná. Nic nevěstilo, že by se počasí mělo v dohledné době změnit. Nezbývalo než „nechat se nést“, jak říkají námořníci, a plavba se skončí, až se Bohu zlíbí.
Tato klidná plavba byla velice příznivá pro hovory. Ostatně i práce bylo málo. Byl to jen prostý dozor důstojníků, majících službu a košových hlídačů na přídi, aby ohlásili pevninu nebo náhodné lodě.
Hadžina a Henri d'Albaret sedávali na zádi na horní palubě na lavičce, která jim byla vyhrazena. Tam nejčastěji hovořili ne už o minulosti, nýbrž o budoucnosti, za jejíž pány se nyní považovali. Chystali plány, které hodlali co nejdříve uskutečnit; nezapomínali se s nimi svěřovat statečnému Xarisovi, který jako by patřil k rodině. Sňatek se měl slavit ihned, jakmile se vrátí na řeckou půdu. To bylo smluveno. Obchodní věci Hadžiny Elizundové už nebudou příčinou ani obtíží ani opožděním. Rok, strávený v lidumilném poslání, to všechno zjednodušil! Pak, až se vykoná sňatek, postoupí Henri d'Albaret kapitánu Todrovi velení na korvetě a odveze si svou mladou choť do Francie, kde ji pak hodlal dovézt do svého rodiště.
Nuže, právě ten večer hovořili o těchto záležitostech. Jemný vánek sotva vzdouval horní plachty Syphanty. Podivuhodný západ slunce zjasnil obzor, kde se vznášelo ještě několik zlatých pruhů nad obvodem, lehce zamlženým na západě. Na protější straně se třpytily první vycházející hvězdy. Moře se chvělo v záplavě světélkování. Noc slibovala, že bude velkolepá.
Henri d'Albaret a Hadžina se dávali unášet půvabem tohoto rozkošného večera. Pozorovali pruh jakoby z bílého krajkoví, který za sebou zanechávala korveta. Ticho rušilo jenom pleskání brigantiny, jejíž záhyby jemně zvučely. Ani on, ani ona neviděli nic z toho, co nebylo jimi a v nich. A byli-li nakonec opět strženi do skutečnosti, tak jen proto, že Henri ďAlbaret zaslechl pronášet své jméno s jistou naléhavostí.
Xaris stál před ním.
„Veliteli!…“ řekl Xaris potřetí.
„Co chcete, příteli?“ odpověděl Henri d'Albaret. Zdálo se, že Xaris váhá promluvit.
„Co chceš, dobrý Xarisi?“ otázala se Hadžina.
„Rád bych vám něco řekl, veliteli.“
„Prosím?“
„Poslouchejte. Cestující korvety… ti hodní lidé, které vezete do jejich vlasti… dostali nápad a uložili mi vám jej oznámit.“
„Nuže, poslouchám, Xarisi.“
„Podívejte, veliteli. Vědí, že se vezmete s Hadžinou…“ „Zajisté,“ odvětil Henri d'Albaret s úsměvem. „To přece není pro nikoho tajemstvím!“
„Nuže, tito hodní lidé by byli velmi šťastni, kdyby byli svědky vašeho sňatku.“
„A budou jimi, Xarisi, budou jimi a nikdy neměla žádná nevěsta takový průvod, kdyby tak šlo shromáždit kolem ní všechny, které vykoupila z otroctví!“
„Henri!…“ řekla dívka, chtějíc ho přerušit.
„Velitel má pravdu,“ odpověděl Xaris. „Rozhodně zde budou cestující korvety a…“
„Až se dostaneme do Řecka,“ pokračoval Henri d'Albaret, „pozvu je všechny na naši svatbu.“
„Dobrá, veliteli,“ odpověděl Xaris. „Avšak po této myšlence napadla ty hodné lidi další.“
„Také tak dobrá?“
„Ještě lepší. Chtějí vás požádat, aby se sňatek odbyl na Syphantě.
Copak není tato statná korveta, která je odváží do Řecka, jakoby kouskem jejich vlasti?“
„Budiž, Xarisi,“ odpověděl Henri ďAlbaret. „Souhlasíte s tím, drahá Hadžino?“
Místo odpovědi mu podala Hadžina ruku.
„Dobrá odpověď,“ řekl Xaris.
„Můžete cestujícím Syphanty oznámit,“ připojil Henri ďAlbaret, „že se stane to, co žádali.“
„Dobrá, veliteli. Avšak…“ řekl Xaris trochu váhavě, „to ještě není všechno!“
„Mluv tedy, Xarisi,“ řekla dívka.
„Hned. Tito hodní lidé přišli na dobrou myšlenku, pak na lepší a potom je napadla třetí, která se jim zdá výtečná!“

„Opravdu třetí?“ odpověděl Henri ďAlbaret. „A jaká je ta třetí myšlenka?“
„Ta, aby nejen sňatek byl slaven na korvetě, nýbrž také aby byl vykonán na širém moři… hned zítra. Mezi nimi je starý kněz…“
Náhle byl Xaris přerušen výkřikem košového hlídače, který byl na hlídce na ráhnech předního stěžně:
„Lodě po větru!“
Henri ďAlbaret ihned vstal a připojil se ke kapitánu Todrovi, který už pátral udaným směrem.
Loďstvo, skládající se asi z tuctu lodí různé tonáže, se objevilo ve vzdálenosti ani ne šesti mil na východě. Avšak byla-li nyní Syphanta, postižená bezvětřím, úplně bez hnutí, to loďstvo, hnané posledními závany větru, který nedolétal až ke korvetě, ji muselo nezbytně dostihnout.
Henri ďAlbaret se chopil dalekohledu a bedlivě pozoroval plavbu těchto lodí.
„Kapitáne Todre,“ řekl a obrátil se k prvnímu důstojníkovi, „toto loďstvo je příliš vzdáleno, aby šlo poznat jeho úmysly a sílu.“
„Opravdu, veliteli,“ odpověděl první důstojník, „toto loďstvo je ještě příliš daleko a za této bezměsíčné noci, která bude velmi tmavá, se nebudeme moci vyslovit. Nutno tedy počkat do rána.“
„Ano, to je nutné,“ řekl Henri ďAlbaret, „avšak protože tyto končiny nejsou bezpečné, dejte rozkaz, aby hlídky konaly co nejpečlivěji svou povinnost. Ať jsou učiněna také všechna nezbytná opatření pro případ, že by se ty lodě přiblížili k Syphantě.“
Kapitán Todros učinil náležitá opatření, která byla ihned provedena. Na korvetě byla vyvinuta horlivá bdělost, která měla vytrvat až do východu slunce.
Rozumí se samosebou, že vzhledem k možnostem, které se mohly přihodit, bylo na pozdější dobu odloženo definitivní rozhodnutí o sňatku, který byl pohnutkou Xarisova zakročení. Na prosbu Henriho d'Albareta se musela Hadžina odebrat do své kajuty.
Po celou noc se na korvetě spalo málo. Přítomnost ohlášeného loďstva byla natolik závažná, aby znepokojovala. Pokud to jen bylo možné, snažili se pozorovat jeho pohyby. Avšak k deváté hodině se spustila velmi hustá mlha a brzy je ztratili z očí.
Druhý den při východu slunce zastíralo ještě obzor několik par na východě. Protože vítr stále ještě téměř nefoukal, rozptýlily se tyto páry teprve k desáté hodině dopolední. Nicméně v těchto mlhách nezpozorovali nic podezřelého. Když se však rozptýlily, objevilo se celé loďstvo ve vzdálenosti ani ne čtyř mil. Získalo tedy od včerejška dvě míle směrem k Syphantě a více se nepřiblížilo jen proto, že mu mlha překážela v manévrování.
Bylo to asi dvanáct lodí, které pluly poháněny dlouhými vesly jako na galejích. Korveta, při níž by vesla neměla žádný účinek vzhledem k její velikosti, zůstávala stále bez hnutí na stejném místě. Musela tedy vyčkávat, aniž mohla učinit jediný pohyb.
A přece nebylo možné se mýlit v úmyslech tohoto loďstva.
„To je skupina neobyčejně podezřelých lodí!“ řekl kapitán Todros. „Tím podezřelejších,“ odpověděl Henri d'Albaret, „že mezi nimi poznávám brigu, kterou jsme marně pronásledovali v krétských vodách!“
Velitel Syphanty se nemýlil. Briga, která zmizela tak podivně za výběžkem Scarpanta, byla včele. Manévrovala tak, aby se neoddělila od ostatních lodí, které byly pod jejím velením.
Zatím se na východě zvedl mírný větřík. Podporoval ještě plavbu loďstva; avšak tyto závany, které lehce čeřily moře, přebíhajíce po jeho povrchu, zhasínaly jeden nebo dva uzly od korvety.
Náhle odhodil Henri ďAlbaret dalekohled, který nevzdaloval od očí.
„Přichystat se k boji!“ vzkřikl.
Právě spatřil, jak z přídě brigy vyrazil bílý obláček, zatímco vlajka vystupovala na kormu. Dělový výstřel dolehl ke korvetě.
Tato vlajka byla černá a plamenné S se táhlo po její látce.
Byla to vlajka piráta Sacratifa.

XIV. KAPITOLA
Sacratif

To loďstvo, skládající se z dvanácti lodí, vyplulo včera ze scarpantských brlohů. Přicházelo nabídnout korvetě boj za podmínek pro ni velmi nerovných, buď že by napadlo korvetu přímo, nebo že by ji obklíčilo? To bylo úplně jisté. Avšak pro nedostatek větru bylo nutno přijmout tento boj. Ostatně i kdyby bylo možné vyhnout se boji, byl by se toho Henri ďAlbaret zřekl. Vlajka Syphanty nemohla, aniž by se zneuctila, prchat před vlajkou pirátů archipelu.
Mezi těmito dvanácti loďmi byly čtyři brigy s šestnácti až osmnácti děly. Ostatních osm lodí malé nosnosti, ale opatřených lehkou dělostřelbou, byly veliké saiky o dvou stěžních; seny s přímým stěžňovím, fekuly a sakolevy, válečně vypravené. Podle toho, co mohli soudit důstojníci korvety, bylo to přes sto palných jícnů, jimž budou muset odpovídat dvaceti dvěma děly a šesti karonádami. Bylo to sedm nebo osm set mužů, s nimiž bude zápasit dvě stě padesát námořníků jejich mužstva. Měl to být nerovný boj. Nicméně převaha dělostřelectva Syp han ty jí mohla dodat jistou naději na úspěch, avšak s tou podmínkou, že si nenechá soupeře příliš přiblížit. Bylo tedy nutné udržet toto loďstvo ve vzdálenosti tím, že by se postupně odzbrojovaly lodě dobře mířenými salvami. Krátce řečeno, šlo o to, aby se učinilo všechno, co by překazilo zahákování, to znamená boj muže proti muži. V tomto případě by přesila nakonec zvítězila, neboť tento činitel má na moři ještě větší důležitost než na zemi, protože útěk je nemožný a všechno je obsaženo v tom: totiž vyletět do povětří nebo se vzdát.
Hodinu poté, co se mlha rozptýlila, se loďstvo značně přiblížilo ke korvetě, která se nacházela v situaci, jako by kotvila

na rejdě.
Henri d'Albaret pozoroval neustále plavbu a obraty pirátu. Přípravy k boji byly na jeho lodi učiněny rychle. Všichni, důstojníci i mužstvo byli na svých místech. Ti z cestujících, kteří byli silní, žádali, aby směli bojovat v řadách mužstva a aby jim dali zbraně. Naprosté ticho panovalo v baterii a na palubě. Bylo rušeno sotva několika slovy, které velitel vyměnil s kapitánem Todrem.
„Nenecháme se zahákovat," řekl mu. „Vyčkáme, až první lodě budou na dostřel a vypálíme děla na levém boku."
„Budeme střílet, abychom potápěli, nebo abychom zbavovali stěžňoví?" otázal se první důstojník.
„Abychom potápěli."
To bylo nejlepší, co se dalo učinit v boji s piráty, tak strašlivými, když se zahákovali, a zvláště s tímto Sacratifem, který právě drze vztyčil svoji černou vlajku. A učinil-li to, zajisté spoléhal, že nezůstane naživu ani jediný člověk z korvety, který by se mohl chlubit, že ho viděl tváří v tvář.
K jedné hodině po poledni bylo loďstvo už jen asi míli po větru. Blížilo se ustavičně pomocí svých vesel. Syphanta, nosem obrácená k severozápadu, se s obtížemi držela v tomto směru. Piráti táhli proti ní v bitevní čáře - dvě brigy uprostřed a dvě ostatní na obou koncích. Manévrovali tak, aby obepluli korvetu zpředu a zezadu, aby ji sevřeli do kruhu, jehož poloměr se ponenáhlu zmenší. Jejich úmyslem bylo zřejmě zasypat ji nejdříve soustředěným ohněm a pak ji vzít zahákováním.
Henri d'Albaret pochopil tento manévr, pro něho tak nebezpečný a nemohl mu zabránit, neboť byl odsouzen k nečinnosti. Avšak snad se mu podaří prorazit tuto čáru dělovými výstřely dříve, než ho sevře ze všech stran.
Dustojníci se už v duchu tázali, proč jejich velitel nedává rozkaz k zahájení palby pevným a klidným hlasem, který znali. Ne! Henri d'Albaret hodlal pálit jen najisto a chtěl, aby se nepřítel přiblížil na dostřel.
Uplynulo ještě deset minut. Všichni čekali, miřiči s okem u mušky svého děla, důstojníci baterie v pohotovosti tlumočit velitelovy rozkazy, lodníci na palubě, přeletující zrakem pavézy. Nepadne nyní první salva od nepřítele, když mu to vzdálenost dovoluje učinit s vyhlídkami na úspěch?
Henri ďAlbaret stále mlčel. Pozoroval čáru, která se začínala zahýbat na obou koncích. Brigy uprostřed - a jednou z nich byla ta, která vztyčila černou Sacratifovu vlajku - byly už ani ne míli vzdáleny.
Avšak nespěchal-li velitel Syphanty zahájit palbu, nezdálo se, že by vůdce loďstva s tím měl naspěch více než on. Snad dokonce zamýšlel přirazit ke korvetě, aniž by vypálil jedinou ránu z děla, aby pak vrhl na korvetu několik set svých lidí.
.
Henri ďAlbaret měl konečně zato, že nesmí déle vyčkávat. Poslední závan, který zalétl až ke korvetě, mu umožnil otočit se o čtvrtinu. Nařídil své postavení tak, aby měl obě brigy z boku a vzkřikl, když nebyly vzdáleny už ani půl míle:
„Pozor na palubě a v baterii!"
Lehký ruch vznikl na lodi a po něm následovalo úplné ticho. „Zamířit!" zvolal Henri ďAlbaret.
Rozkaz ihned opakovali důstojníci a miřiči baterie namířili pečlivě na trup obou brig, zatím co miřiči na palubě mířili na stěžňoví. „Pal!" vzkřikl velitel ďAlbaret.
Salva na levém boku zahřměla. Z paluby a z baterie korvety vychrlilo jedenáct děl a tři karonády oheň, mezi jiným několik párů oněch koulí, které jsou přizpůsobeny zbavit na krátkou vzdálenost loď stěžňoví.
Jakmile se dým, hnaný nazad, rozplynul na obzoru, mohl být konstatován účinek salvy na obě lodi. Nebyl úplný, ale přece byl značný.
Jedna z obou brig, zaujímajících střed čáry, byla zasažena nad čarou ponoru. Mimoto bylo zpřetrháno několik lanových zápor a pardnul, její přední stěžeň, prostřelený několik stop nad palubou, padl dopředu a urazil konec hlavního stěžně. Za těch okolností bude briga potřebovat jistou dobu k opravě svého poškození; avšak mohla stále plout ke korvetě. Pro korvetu tedy nebylo tímto počátkem boje zmírněno nebezpečí, že bude obklíčena.
Vskutku, ostatní dvě brigy, nacházející se na obou koncích pravého i levého křídla, dorazily nyní naproti Syphantě. Odtamtud se k ní začaly blížit obloukem; neučinily to však, aniž ji nepozdravily po řadě salvou, které nemohla ujít. Byla to dvojí nešťastná rána. Zadní stěžeň korvety byl přeražen. Skácel se, nestrhl však naštěstí nic z lanoví hlavního stěžně. Zároveň byl roztříštěn jeden člun. Žalostnější však bylo, že padl jeden důstojník a dva lodníci, zasaženi výstřelem, nepočítaje tři nebo čtyři jiné, kteří byli těžce raněni a dopraveni do mezipalubí.
Henri d'Albaret dal ihned rozkazy, aby horní paluba byla bez otálení uklizena. Lana, plachty a kusy ráhen byly za chvíli posbírány. Místo se stalo opět volné a přístupné. Nesměl se promeškat ani okamžik. Boj dělostřelectva se měl začít s větší prudkostí. Korveta, nacházející se mezi dvěma ohni, se bude muset bránit na obou stranách.
Vtom dala Syphanta novou salvu a ta byla mířena tentokrát tak dobře, že dvě lodě loďstva - jedna sena a jedna saika - zasažené zplna pod čárou ponoru, se v několika okamžicích potopily. Mužstva měla čas právě jen na to, aby se vrhla do člunů a dostala se na obě brigy ve středu, na které byla ihned přijata.
„Hurá! Hurá!"
Tak vzkřikli námořníci korvety po tomto dvojím výstřelu, který byl ke cti jejím dělostřelcům.
„Dvě jdou ke dnu!" řekl kapitán Todros.
„Ano," odpověděl velitel Henri ďAlbaret, „avšak darebákům, kteří na nich byli, se podařilo dostat se na brigy a obávám se stále zahákování, při němž budou mít početní převahu."
Ještě čtvrt hodiny trvala palba z obou stran. Pirátské lodě mizely rovněž jako korveta v bílém dýmu a bylo nutno vyčkat, až se dým rozptýlí, aby se poznalo, jak si navzájem ublížily. Bohužel, byla tato škoda na Syphantě značná. Několik lodníků bylo zabito; jiní byli raněni, většinou těžce. Francouzský důstojník, zasažený do prsou, padl právě v okamžiku, když mu velitel udílel rozkazy.
Mrtví a ranění byli ihned odneseni do podpalubí. Lékař a jeho pomocníci už nestačili obvazovat a provádět operace, které vyžadoval stav těch, kteří byli zasaženi přímo koulemi nebo nepřímo kusy dřeva na palubě nebo v baterii. Třebaže

ještě nebyla zahájena palba z ručnic mezi loděmi, které byly od sebe stále na půl dostřelu z děla, třebaže nebylo zapotřebí vytahovat koule a střepiny, nicméně byly rány vážné a zároveň strašlivé.
Při této příležitosti nechyběly ženy, které se uchýlily do podpalubí, při své povinnosti. Hadžina Elizundová jim byla příkladem. Všechny spěchaly ošetřovat raněné, a dodávaly jim odvahu a posilu.
Tehdy opustila stará zajatkyně Scarpanta svůj temný útulek. Pohled na krev ji neděsil a bezpochyby běh jejího života ji už nejednou uvedl na bojiště. Při svitu lamp v mezipalubí se skláněla k postelím, na nichž spočívali ranění, pomáhala při nejbolestnějších operacích a když nová salva zatřásla korvetou až po špičky jejích stěžňů, ani jediný pohyb jejích očí neprozrazoval, že by jí ty strašlivé rány zastrašovaly.
Přesto se blížila hodina, kdy mužstvo Syphanty mělo být přinuceno bojovat obnaženými zbraněmi s piráty. Jejich čára se uzavřela, jejich kruh se úžil. Korveta se stala cílem soustředěné palby. Avšak bránila se statečně pro čest vlajky, která stále vlála z její kormy. Její dělostřelectvo působilo veliké škody v loďstvu. Zničeny byly ještě jiné dvě lodě, saika a feluka. Jedna se potopila. Druhá, zasažená žhavými plameny, brzy zmizela v plamenech.
Nicméně zahákování bylo nevyhnutelné. Syphanta by mu mohla uniknout jedině tehdy, kdyby prorazila kruh, který ji svíral. To nebylo možné kvůli nedostatku větru, zatímco pirátské lodě, hnané svými vesly, se blížily, a zužovaly svůj kruh.
Briga s černou vlajkou nebyla už dále než na dostřel z pistole, když vypálila celou salvu. Koule udeřila do kování zadní stěny korvety a zbavila ji kormidla.
Henri ďAlbaret se tedy přichystal přivítat útok pirátů. Palba z ručnic zazněla na obou stranách. Ručnice, karabiny a pistole chrlily déšť kulí na Syphantu. Mnoho lidí bylo zasaženo a téměř všichni byli smrtelně raněni. Dvacetkrát mohl být trefen Henri ďAlbaret; avšak stál klidně a bez hnutí na svém můstku, a dával rozkazy se stejnou chladnokrevností, jako by velel při čestné salvě při přehlídce eskadry.
Vtom se mohla mezerami v dýmu obě nepřátelská mužstva spatřit tváří v tvář. Bylo slyšet strašlivé proklínání lupičů. Na brize s černou vlajkou pátral Henri ďAlbaret marně po Sacratifovi, jehož pouhé jméno budilo hrůzu po celém archipelu.
Tehdy po pravém i levém boku briga a jedna z těch lodí, které uzavíraly čáru, a byly zezadu podporovány ostatními loděmi, přirazily ke korvetě, která se při tomto doteku zachvěla. Dobře vržené háky se zachytily lanoví a spojily všechny tři lodě. Jejich děla musela umlknout; avšak protože jejich střílny byly pro piráty pravými průlomy, zůstali dělostřelci na svých místech, aby je bránili sekerami, pistolemi a kopími. Takový byl velitelův rozkaz, daný baterii v okamžiku, kdy obě brigy přirazily ke korvetě.
Náhle zazněl odevšad pokřik, a to s takovou prudkostí, že přehlušil na okamžik třesk palby.
„Na korvetu! Na korvetu!“
Boj muže s mužem se pak stal hrůzným divadlem. Ani salvy z karabin, pistolí a pušek, ani rány sekerami a kopími nemohly zabránit těmto zuřivcům, šílených vztekem, lačných krve, aby vnikli na korvetu.
Pálili z košů vrhajíce granáty, které činily palubu Syphanty neudržitelnou, i když i ta jim odpovídala ze svých košů zbraněmi svých košových hlídačů. Henri d'Albaret viděl, že je napaden ze všech stran. Jeho pažení, třebaže bylo vyšší nežli pažení obou brig, bylo dobýváno útokem. Piráti přeskakovali z ráhna na ráhno a přeřezávajíce provazy palic, hrnuli se nezadržitelně na palubu. Co záleželo na tom, že někteří byli zabiti, nežli se na ni dostali! Bylo jich tolik, že to vůbec ani nepozorovali.
Mužstvo korvety, zmenšené nyní ani ne na dvě stovky zdravých lidí, mělo bojovat proti více než šesti stům.
Vskutku, obě brigy poskytovaly ustavičně průchod novým útočníkům, které přivážely čluny loďstva. Byla to síla, které téměř nebylo možné odolat. Krev brzy tekla po palubě Syphanty proudem. Ranění v křečích umírání se ještě zvedali, aby dali poslední ránu z pistole nebo dýkou. Všechno splývalo v dýmu. Avšak korfská vlajka se neměla sklonit, pokud zbude jediný, kdo ji bude hájit.
V této strašlivé řeži se Xaris bil jako lev. Neopustil horní palubu. Dvacetkrát zachránila jeho sekera, kterou držel za topůrko silnou pěstí, Henrimu d'Albaretovi život.
Ten však v tom zmatku, kdy nemohl proti počtu nic dělat, se stále ovládal. Nač myslel? Na kapitulaci? Nikoliv. Francouzský důstojník se nevzdá pirátům. Co tedy učiní? Bude následovat statečného Bissona, který se před deseti měsíci za stejných okolností vyhodil do povětří, aby neupadl do tureckých rukou? Zničí s korvetou obě brigy, připoutané k jejím bokům? Avšak to by znamenalo strhnout do zkázy i raněné Syphanty, zajatce, vyrvané Nikosovi Starkovi, tyto ženy a děti!… To znamenalo obětovat Hadžinu!… A daruje-li Sacratif těm, které ušetří výbuch, život, jak tentokrát uniknou hrůzám otroctví?
„Pozor, veliteli!“ vykřikl Xaris a vrhl se před něj.
Ještě vteřina a Henri d'Albaret by byl býval smrtelně raněn. Avšak Xaris popadl oběma rukama piráta, který ho chtěl skolit, a hodil ho do moře. Třikrát chtěli jiní proniknout k Henrimu d'Albaretovi, třikrát je skolil Xaris ke svým nohám.
Nicméně paluba korvety byla nyní úplně zaplavena spoustou útočníků. Jenom sem tam se ozval výstřel. Bojovalo se hlavně obnaženými zbraněmi a křik převládal nad lomozem ran.
Piráti se už zmocnili předního kastelu a zaplavili celý prostor až k hlavnímu stěžni. Ponenáhlu tlačili mužstvo k horní palubě. Bylo jich nejméně deset na jednoho. Jak by bylo možné odolat? I kdyby chtěl nyní velitel d'Albaret vyhodit korvetu do povětří, nemohl by to provést. Útočníci drželi vchod do otvorů vedoucích do nitra lodi. Hrnuli se do baterie a do mezipalubí, kde pokračovali v boji se stejnou zuřivostí. Že by se někdo dostal do prachárny, na to nebylo ani pomyšlení.
Ostatně všude vítězili piráti přesilou. Jenom hráz z těl raněných nebo mrtvých druhů je dělila od zádi Syphanty. První řady, tlačené posledními, překročily tuto hráz a učinily ji ještě vyšší tím, že k ní přibyly nové trupy. Potom, brodíce se v krvi, vrhli se piráti útokem na horní palubu.
Tam se shromáždilo asi padesát mužů a pět nebo šest důstojníků s kapitánem Todrem. Obklopili svého velitele s

odhodláním zápasit do posledního dechu.
Na této těsné prostoře to byl zoufalý boj. Vlajka, která spadla z kormy se zadním stěžněm, byla opět vztyčena na zadní tyči. Bylo to poslední místo, které čest velela bránit do posledního muže.
Avšak jakkoliv byla statečná, co mohla ta malá hrstka nadělat proti pěti nebo šesti stům pirátů, kteří zaplavili přední kastel, palubu, koše, odkud pršel déšť granátů? Mužstvo loďstva neustále přicházelo na pomoc prvním útočníkům. Zatím co počet obhájců se každou minutu menšil, lupičů neubývalo.
Ale tato horní paluba byla jakoby tvrzí. Bylo nutné podniknout na ni několik útoků. Nelze vylíčit, co krve stálo její dobytí. Konečně byla její obrana prolomena? Mužstvo Syphanty muselo ustupovat pod lavinou až k pažení. Tam se seskupilo kolem vlajky, které učinilo hradbu svými těly. Henri ďAlbaret uprostřed nich s dýkou v jedné a pistolí v druhé ruce dal poslední rány.
Ne! Velitel korvety se nevzdal! Byl přemožen přesilou! Chtěl zemřít… Marně! Zdálo se, že ti, kdo na něj útočili, měli tajný rozkaz zajmout ho živého, rozkaz, který nejzuřivější z nich stál život pod Xarisovou sekerou.
Henri ďAlbaret byl konečně zajat s těmi důstojníky, kteří zbyli naživu po jeho boku. Xaris a ostatní lodníci nebyli schopni odporu. Vlajka Syphanty na její zádi přestala vlát.
Zároveň zazněly odevšad výkřiky, proklínání, hurá. Vítězové řvali na oslavu svého vůdce:
„Sacratif!… Sacratif!“
Vůdce se pak objevil nad roubením korvety. Spousta pirátů se rozestoupila, aby mu udělala místo. Kráčel pomalu na záď a aniž by na to dbal, šlapal po tělech svých druhů. Pak vystoupil po zkrvavěném schodišti na horní palubu, přistoupil k Henrimu ďAlbaretovi.
Velitel Syphanty spatřil konečně toho, jehož dav pirátů pozdravoval jako Sacratifa.
Byl to Nikos Starkos!

xv. KAPITOLA
Rozuzlení

Boj loďstva s korvetou trval téměř tři a půl hodiny. Na straně útočníků bylo nejméně sto padesát mrtvých nebo raněných a téměř tolik také mezi mužstvem Syphanty ze dvou set padesáti. Tato čísla svědčí o tom, s jakou zuřivostí bylo na obou stranách bojováno. Avšak nakonec zvítězila přesila nad statečností. Vítězství nebylo spravedlivé. Henri ďAlbaret, jeho důstojníci, jeho lodníci a cestující nyní byli v rukou nesmiřitelného Sacratifa.
Sacratif a Starkos byla opravdu jedna osoba. Až dosud nikdo nevěděl, že se pod tímto jménem skrývá Řek, rodák z Magna, zrádce, který se připojil k utiskovatelům. Ano, Nikos Starkos velel loďstvu, jehož děsné výstřednosti byly postrachem těchto moří. S hnusným povoláním piráta slučoval ještě mnohem hnusnější obchod. Prodával barbarům, nevěřícím, své krajany, kteří unikli tureckým hrůzám! On, Sacratif! A toto válečné, či spíš pirátské jméno bylo jméno syna Androniky Starkové!
Sacratif - nyní jej budeme takto nazývat - Sacratif už po mnoho let měl středisko svých operací na Scarpantě. Tam v neznámých zátokách východního pobřeží byla hlavní stanoviště jeho loďstva. Tam tvořili jeho kumpáni bez víry a zákona, kteří ho slepě poslouchali a na nichž mohl žádat každý násilný a odvážný čin, mužstva asi dvaceti lodí, nad nimiž měl hlavní velení.
Po příjezdu na Korlu na Karystě odplul Sacratif rovnou na Scarpanto. Jeho úmyslem bylo, začít opět kampaň v archipelu v naději, že se setká s korvetou, kterou viděl vyplout a jejíž účel znal. Nicméně, i když se zabýval Syphantou, nezřekl se hledat Hadžinu Elizundovou a její miliony právě jako pomsty nad Henrim ďAlbaretem.
Pirátské loďstvo tedy začalo pátrat po korvetě; avšak ačkoliv Sacratif o ní často slyšel a odvetě, kterou konala na pirátech severního archipelu, nepodařilo se mu najít její stopy. Jak už bylo řečeno, nevelel v bitvě u Lemnu, v níž zastihla kapitána Stradenu smrt; avšak prchl z přístavu Thasos, když využil bitvy, kterou svedla korveta nedaleko přístavu. V té době však ještě nevěděl, že Syphanta přešla pod velení Henriho ďAlbareta, a dozvěděl se to teprve, když jej spatřil na trhu ve Scarpantě.
Když opustil Thasos, zastavil se Sacratif u Syry a opustil tento ostrov pouze čtyřicet osm hodin před příjezdem korvety. Nemýlil se, když soudil, že sakoleva odplula ke Krétě. Tam v přístavu Grabusa čekala briga, která měla Sacratifa dopravit na Scarpanto, kde se chtěl připravit na novou výpravu. Korveta spatřila brigu krátce poté, co opustila Grabusu, a pronásledovala ji, aniž ji mohla dohonit - tak ji předčila rychlostí.
Sacratif poznal dobře Syphantu. Vrhnout se na ni, pokusit se ji zahákovat, ukojit tím svou zášť, že ji zničí - to bylo jeho první myšlenkou. Avšak potom uvážil, že bude lépe nechat se pronásledovat podél krétského pobřeží, přivábit korvetu až k ostrovu Scarpantu a potom zmizet v jednom z úkrytů, které byly známé jen jemu.
To se stalo a velitel pirátů připravoval své loďstvo, aby napadlo Syphantu, když okolnosti urychlily rozhodnutí tohoto dramatu.
Víme, co se stalo, víme, proč Sacratif přišel na trh do Arkassy, víme, že když našel mezi zajatci v batistanu Hadžinu Elizundovou, ocitl se tváří v tvář Henrimu ďAlbaretovi, veliteli korvety.
Odhodlán, více než kdy jindy, zmocnit se Hadžiny Elizundové, pomstít se na svém sokovi a zničit korvetu, odvlekl Sacratif Skopela a vrátil se na západní pobřeží ostrova. Že Henri d'Albaret má v úmyslu Scarpanto ihned opustit a dopravit zajatce do vlasti, o tom nebylo pochyb. Loďstvo bylo tedy téměř úplně shromážděno a vyplulo hned následující den. Okolnosti byly jeho plavbě příznivé, Syphanta padla do jeho moci.
Když Sacratif vstoupil na korvetu, byly tři hodiny odpoledne. Vítr začal vzrůstat, což umožnilo ostatním lodím postavit se tak, aby měly Syphantu stále v ohni svých děl. Pokud se týkalo obou brig, připoutaných k jejím bokům, ty měly čekat, až se náčelníkovi zlíbí vsednout na tu či onu.

Avšak v té chvíli na to nepomýšlel a asi sto pirátů zůstalo s ním na korvetě.
Sacratif ještě velitele d'Albareta neoslovil. Vyměnil pouze několik slov se Skopelem, který dal odvést zajatce, důstojníky i námořníky, do mezipalubí. Tam byli přidáni k těm druhům, kteří byli zajati v baterii a mezipalubí; pak byli všichni přinuceni sestoupit do podpalubí, jehož poklopy se nad nimi zavřely. Jaký osud jim byl přichystán? Nepochybně strašlivá smrt, která je zahubí a zničí i Syphantu!
Na horní palubě zbyli jen Henri d'Albaret a kapitán Todros, odzbrojení, spoutaní, střežení.
Sacratif, obklopený asi tuctem svých nejobávanějších pirátů, k nim přistoupil.
„Nevěděl jsem," pravil, „že Syphantě velel Henri d'Albaret. Kdybych to věděl, neváhal bych mu nabídnout boj v krétských mořích a nešel by už do Scarpanta dělat konkurenci milosrdným bratřím!"
„Kdyby nás Nikos Starkos očekával v krétských mořích," odpověděl velitel ďAlbaret, „visel by už na ráhně předního stěžně Syphanty!"
„Opravdu?" řekl Sacratif. „To je rychlá a ukvapená spravedlnost…"
„Ano… spravedlnost, která náleží vůdci pirátů!"
„Mějte se na pozoru, Henri d' Albarete," zvolal Sacratif, „mějte se na pozoru! Vaše ráhno předního stěžně je dosud na korvetě a stačí, abych dal znamení…"
„Dejte!"
„Důstojník se nevěší," vzkřikl kapitán Todros, „nýbrž střílí! Tato ponižující smrt…"
„Není jediná, kterou může způsobit hanebník!" odpověděl Henri ďAlbaret.
Po těchto slovech udělal Sacratif posunek, jehož význam znali piráti až příliš dobře.
Byl to rozsudek smrti.
Pět nebo šest mužů se vrhlo na Henriho ďAlbareta, zatímco ostatní drželi kapitána Todra, který se snažil zpřetrhat svá pouta.
Velitel Syphanty byl odvlečen za nejhroznějšího proklínání na příď.
Už byl přes ráhno přehozen provaz a za několik vteřin by byla hanebná poprava francouzského důstojníka odbyta, když vtom se na palubě objevila Hadžina Elizundová.
Dívka byla přivedena na Sacratifův rozkaz. Věděla, že vůdcem těchto pirátů je Nikos Starkos. Avšak ani její klid, ani její hrdost ji neopustily.
A nejdříve její oči hledaly Henriho d'Albareta. Nevěděla, je-li naživu mezi svým zdecimovaným mužstvem. Spatřila jej!… Žil… žil a měl podstoupit potupnou smrt!
Hadžina Elizundová se k němu rozběhla a volala:
„Henri!… Henri!…"
Piráti je chtěli roztrhnout, když vtom stanul několik kroků od Hadžinya Henriho d'Albareta Sacratif, který přišel na příď korvety. Pozoroval oba s krutou ironií.
„Hadžina Elizundová je v rukou Nikose Starka!" řekl a zkřížil ruce na prsou. „Mám tedy v moci dědičku bohatého korfského bankéře."
„Dědičku korfského bankéře ano, ale ne dědictví!" odpověděla chladně Hadžina.
Tomuto rozdílu nemohl Sacratif porozumět. Pokračoval tedy dál:
„Myslím, že nevěsta Nikose Starka mu neodepře svou ruku, když jej opět našla pod jménem Sacratif!"
„Já?" vzkřikla Hadžina.
„Vy!" odvětil Sacratif s ještě větší ironií. „Že jste vděčná šlechetnému veliteli Syphanty za to, že vás vykoupil, to je správné. Avšak co udělal on, o to jsem se pokusil i já. Pro vás, ne pro tyto zajatce, o které nedbám, ano, pro vás jsem chtěl obětovat celé svoje jmění. O okamžik déle, krásná Hadžino, a byl bych se stal vaším pánem… či spíš vaším otrokem!"
Při těch slovech postoupil Sacratif vpřed. Dívka se ještě více přitiskla k Henrimu d'Albaretovi.
„Bídáku!" vzkřikla.
„Eh, ano, jsem ničema, Hadžino," odpověděl Sacratif. „Proto spoléhám na vaše miliony, abych vyvázl z bídy!"
Po těchto slovech pokročila dívka k Sacratifovi.
„Nikosi Starku," řekla chladným hlasem, „Hadžina Elizundová už nemá majetek, po kterém toužíte! Tento majetek rozdala, když napravovala zlo, které napáchal její otec, aby ho získal. Nikosi Starku, Hadžina Elizundová je nyní chudobnější, než poslední z nešťastníků, které Syphanta vezla do vlasti!"
Toto nenadálé prohlášení způsobilo v Sacratifovi obrat. Jeho chování se náhle změnilo. V jeho očích zaplál blesk vzteku. Ano -, dosud spoléhal na miliony, které by Hadžina Elizundová obětovala, aby zachránila život Henriho ďAlbareta! A z těchto milionů - řekla to s přízvukem opravdovosti, nepřipouštějícím pochyby - nezbývalo už nic!
Sacratif hleděl na Hadžinu, hleděl na Henriho ďAlbareta. Skopelo jej pozoroval; znal jej natolik, aby věděl, jaké bude rozuzlení tohoto dramatu. Ostatně rozkazy, vedené k zničení korvety, mu byly už dány a jen čekal na znamení, aby je vykonal.
Sacratif se k němu obrátil.
„Jdi, Skopelo!" řekl mu.
Skopelo, následovaný několika kumpány, sestoupil po schodišti, vedoucím k baterii a zamířil k prachárně v zadní části Syphanty.
Zároveň Sacratif rozkázal pirátům, aby přešli na brigy, připoutané k bokům korvety.
Henri ďAlbaret pochopil. Sacratif nechce ukojit svou pomstychtivost jen jeho smrtí. Sta nešťastníků jsou odsouzena zahynout s ním, aby nenávist tohoto netvora byla úplně ukojena.
Obě brigy už uvolnily své háky a začaly se vzdalovat, když rozvinuly některé plachty, aby podporovaly jejich vesla. Ze

všech pirátů zbylo na korvetě jen asi dvacet. Jejich čluny čekaly podél Syphanty, až jim Sacratif rozkáže, aby s ním do nich vstoupili.
Vtom se objevil Skopelo se svými lidmi opět na palubě. „Nasedat!“ řekl Skopelo.
„Nasedat!“ zařval Sacratif strašlivým hlasem. „Za několik minut nezbude z této prokleté lodi nic! Oh, nepřál sis ponižující smrt, Henri ďAlbarete! Dobrá! Výbuch neušetří ani zajatce, ani mužstvo, ani důstojníky Syphanty! Poděkuj mi, že ti dopřávám takovou smrt v tak pěkné společnosti!“
„Ano, poděkuj mu, Henri,“ pravila Hadžina, „poděkuj mu! Aspoň zemřeme společně!“
„Ty zemřít, Hadžino?“ řekl Sacratif. „Ne! Budeš žít a budeš mojí otrokyní… mojí otrokyní… slyšíš?“
„Padouchu!“ zvolal Henri ďAlbaret.
Dívka se k němu přitiskla ještě víc. Ona v moci tohoto člověka!“ Chopte se jí!“ poručil Sacratif.
„A do člunů!“ připojil Skopelo. „Je nejvyšší čas!“
Dva piráti se vrhli na Hadžinu. Odvlekli ji ke schůdkům korvety.
„A nyní,“ zvolal Sacratif, „ať se Syphantou zahynou všichni, všichni…“
„Ano… všichni… a tvá matka s nimi!“
Stará zajatkyně se právě objevila na palubě, tvář měla tentokrát odkrytou.
„Má matka… na lodi!…“ zvolal zděšeně Sacratif.
„Tvá matka, Nikosi Starku,“ odpověděla Andronika „a zemře tvou rukou!“
„Odvlečte ji!… Odvlečte ji!…“ zařval Sacratif.
Několik jeho kumpánů se vrhlo na Androniku.
Avšak vtom vnikli na palubu pozůstalí Syphanty. Podařilo se jim roztříštit poklopy podpalubí, kde byli uvězněni, a udělali výpad předním kastelem.
„Ke mně!… Ke mně!…“ zařval Sacratif.
Piráti, kteří byli ještě na palubě, se pokusili, vedeni Skopelem, přispěchat mu na pomoc. Lodníci, ozbrojení sekerami a dýkami, je do posledního pobili.
Sacratif viděl, že je ztracen. Avšak aspoň všichni, které nenávidí, zahynou s ním!
„Rozleť se přece, prokletá korveto,“ zařval, „rozleť se!“ „Rozletět se?… Naše Syphanta?… Nikdy!“
Nato se objevil Xaris se zapáleným doutnákem, který odstranil od jednoho ze sudů v prachárně. Pak se vrhl na Sacratifa a jediným mávnutím sekery jej srazil na palubu. Byl okamžitě mrtev.
Andronika vyrazila výkřik. Veškerý zbytek mateřského citu, který v jejím srdci zůstal i po tolika zločinech, se v ní vzbouřil. Jak ráda by byla odvrátila ránu, která právě zasáhla jejího syna!…
Pak přistoupila k tělu Nikose Starka, poklekla, jako by mu s posledním sbohem chtěla dát poslední odpuštění… Pak klesla také. Henri ďAlbaret k ní přiskočil…
„Zemřela!“ řekl. „Bůh odpusť synovi ze soustrasti s matkou!“ Zatím se podařilo několika pirátům, nacházejícím se ve člunech, přirazit k jedné z brig. Ihned se rozšířila zpráva o Sacratifově smrti. Bylo nutné jej pomstít a děla loďstva začala pálit proti Syphantě. Tentokrát to bylo marné. Henri d'Albaret se opět ujal velení na korvetě. Zbytek jeho mužstva - asi sto lidí - se odebral k dělům v baterii a ke karonádám na palubě, které vítězně odpověděly na salvu pirátských lodí.
Brzy byla zasažena jedna z brig - ta, na níž Sacratif vztyčil svoji černou vlajku - pod čárou ponoru a potopila se za hrozného proklínání pirátů, kteří byli na její palubě.
„Výborně, hoši, výborně!“ vzkřikl Henri ďAlbaret. „Zachráníme svou Syphantu!“
A v boji bylo pokračováno z obou stran; avšak nezkrotný Sacratif už nežil, aby povzbuzoval své piráty, a ti se neodvážili vydat se do nebezpečí nového zahákování.
Brzy zbylo z celého loďstva jen pět lodí. Děla Syphanty je mohla snadno potopit. Proto využily silného větru a daly se na útěk.
„Ať žije Řecko!“ zvolal Henri d'Albaret, zatím co vlajka Syphanty zavlála na hlavním stěžni.
„Ať žije Francie!“ odpovědělo veškeré mužstvo, spojující tato dvě jména, která byla tak úzce sloučena za války o nezávislost.
Bylo pět hodin odpoledne. Přes tolik útrap si nikdo nechtěl odpočinout, dokud korveta nebude opět schopna plavby. Byly upevněny zásobní plachty, postaven zásobní stěžeň, aby se nahradil zadní stěžeň, byla napnuta nová lana, nové lanové zápory, opraveno kormidlo a ještě ten večer se Syphanta vydala opět na severozápad.
Tělo Androniky Starkové, uložené pod horní palubou, bylo hlídáno s úctou, kterou vzbuzovala vzpomínka na její vlastenectví. Henri ďAlbaret chtěl její rodné zemi odevzdat tělesnou schránku té statečné ženy.
Pokud se týkalo mrtvoly Nikose Starka, té byla k nohám přivázána dělová koule a zmizela ve vodách archipelu, které pirát Sacratif vzrušil tolika zločiny.
Dvacet čtyři hodiny po tom, 7. září, k šesté hodině večerní, uviděla Syphanta ostrov Eginu a vplula do přístavu po celoroční plavbě, která zajistila na řeckých mořích bezpečnost.
Tam naplnili cestující vzduch tisícerým hurá. Pak se Henri ďAlbaret rozloučil s důstojníky své lodi a s jejím mužstvem a odevzdal kapitánovi Todrovi velení na této korvetě, kterou Hadžina darovala nové vládě.
Několik dní po tom byl slaven sňatek Hadžiny Elizundové a Henriho ďAlbareta za veliké účasti lidí a přítomnosti štábu, mužstva a zajatců, dopravených Syphantou do vlasti. Následující den oba odcestovali do Francie s Xarisem, který je už neměl opustit; avšak hodlali se vrátit do Řecka, jakmile to okolnosti dovolí.
Ostatně, na těch mořích, tak dlouho nebezpečných, se opět začínal rozhostovat klid. Poslední piráti zmizeli a Syphanta pod velením kapitána Todra nenašla nikdy stopu po černé vlajce, která zmizela se Sacratifem. Nebyl to už archipel v plamenech; byl to archipel, opět otevřený obchodu s nejzazším Orientem, když byly uhašeny poslední plameny války.
Díky hrdinství svých dětí mělo Řecko a jeho království vskutku brzy zaujmout místo mezi svobodnými evropskými

státy. 22. března 1829 podepsal sultán smlouvu se spojenými mocnostmi. 22. září zajistila bitva u Petry vítězství Řeků. Roku 1832 dala londýnská smlouva korunu princi Otovi Bavorskému. Řecké království bylo definitivně prohlášeno za svrchovaný stát.
V té době se Henri a Hadžina D'Albaretovi vrátili a usadili se v této zemi, ovšem za skromných majetkových poměrů; ale co jim scházelo ke štěstí, když štěstí bylo v nich samotných!